

Må den nye sommerhusby i Allinge-Sandvig opgives?

Arkitekt G. Kjølbj har fået afslag på opførelsen af et 500 kvadratmeter stort fælleshus, som var forudsat efter en ændring af planerne, og afslaget truer med at standse opførelsen af de 50 sommerhuse i Mellem Byerne »Nu må andre tage initiativet!« siger Kjølbj

RØNNE, torsdag: Den nye sommerhusby »International Feriecenter Madsebakke« på den store klippegrund Mellem Byerne i Allinge-Sandvig med i alt 56 sommerhuse til 350 gæster ad gangen er kommet i fare. Arkitekt Gustav Kjølbj, Nexø, har siden han fik byggetilladelsen i november i fjor, ønsket at foretage en ændring af planerne ved at sløjfe køkkenerne i de enkelte huse og i stedet opføre en stor centerbygning med køkken og spisesal, men boligministeriet har nægtet at give ham tilladelse til opførelse af denne fælleshus, og i øjeblikket er G. Kjølbj mest tilbøjelig til at opgive hele planen. Såvidt vi forstår, skulle det dog være muligt at finde en eller anden løsning, så man trods alt kommer i gang med sommerhusbyen.

Det er nu snart et par år siden, at arkitekt Kjølbj købte arealet i Allinge-Sandvig, hvor der i forvejen ligger seks sommerhuse og det såkaldte Søjlehus. Han havde besluttet at fortsætte succes'en fra sommerhusbyen »Duebakken« i Svaneke, og sidst på året 1963 fik han boligministeriets tilladelse til at gå i gang. Han havde søgt om 50 sommerhuse af den i sin tid tilladte størrelse, 35 kvadratmeter, men da boligministeriet fulgte de nye lempede regler, led tilladelsen på 50 præfabrikerede som-

Sådan skulle den nye centerbygning se ud, set fra swimmingpool'en og med bålpladsen i forgrunden

rum, billiardstue samt magasin og tekniske indretninger foruden og foroven et meget stort spisekøkken med kaffekrog og pejs samt plads til dans, og huset skulle udsmykkes af førende bornholmske kunstnere, deriblandt Oluf Høst, Paul Hem og Sven Havsteen-Mikkelsen, af hvem der også skulle findes billeder i de enkelte huse. Den udbyggede plan gik også ud på at anlægge en swimmingpool, tennisbane, fjerboldbane, legeplads, bålplads m. v. samt oprettelsen af et bibliotek i »Søjlehuset« med bøger om bornholmske forhold og lettere ferielitteratur.

Det planlagte fælleshus ville komme til at koste ca. en halv million

kroner, men byggesummen for hele anlægget ville dog komme til at ligge på nogenlunde det samme beløb som oprindeligt, ca. en million kroner, idet man sparede den kostbare indretning af 50 enkelt-køkkener. Idet man tager husene i Svaneke som grundlag skulle de nye huse i Allinge-Sandvig kunne udlejes for 290 kroner i højsæsonen og 125 kroner i ydersæsonerne pr. uge for to personer plus 10 kr. for hver gæst udover to. Med spisning i fælleshuset som grundlag regnede Kjølbj med en pris på 30 kroner om dagen pr. voksen og 10 kr. pr. barn.

Fælleshuset skulle efter de nye planer være præfabrikeret ligesom

husene, men boligministeriet har altså sagt nej — ud fra den betragtning, at hele anlægget ville få karakter af et motel, og man frygter for konsekvenserne, såfremt man giver denne tilladelse til Bornholm. Arkitekt Kjølbj har i denne uge foretaget en fornyet personlig henvendelse til boligministeren, men fik her igen et definitivt afslag.

„Må pakke sammen“

— Og derefter er jeg nødt til at pakke sammen, erklærer arkitekt Kjølbj, jeg tør ikke gå i gang med byggeriet. Det kunne nok lade sig gøre med en normal finansiering, men husene kan kun opnå 10-årige lån, og det kan jeg ikke klare. Jeg er nu nødt til at overveje andre muligheder. Jeg har bl. a. prøvet at leje et eirkustelt til den fælles bespisning, og det er muligt, at der er en udvej her, indtil der bliver friere forhold inden for byggeriet. Nu må andre rejse sagen og tage et initiativ, og det forekommer mig, at der her er en naturlig påkrævet opgave for det nye bornholmske erhvervsråd.

Stort tab for Allinge

Arkitekt G. Kjølbj, der nu har solgt sin tegnestue til arkitekt K. Fink, er temmelig nedslået over modstanden, og han betegner lidt bittert sig selv som subsistensløs i dag, og siger han, det er jo også trist for Allinge-Sandvig, som ikke alene mi-

RAADHUSTEATRET

Kl. 19.15 og 21.15 — Telefon 25

SIDSTE DAG

RAGGARTØSEN

Forb. for børn

ster sommerhusbyen, men også 23 nye faste indbyggere, som ville udgøre den faste helårige stab ved feriecentret. Leder af det daglige liv deroppe skulle efter planerne være H. W. Harild, Slettegård, der har været lige ved at købe hus i Allinge — og ude på Boværk går 14 mand og er klar til at tage fat...

Arkitekt Kjølbj motiverede forsvaret den ændrede plan med fælleshusbygning i stedet for enkelt-køkkener med, at dette var den eneste måde, det hele kunne løbe rundt på. Bare jeg fik 3-4 procent af de 50- til 60.000 skoleelever, der årligt besøger Bornholm som gæster på »Madsebakke«, kunne det sagtens gå — lige fra påske til efterårsferien. Vi kan sagtens have skolebørnene i husene. Det har vist sig, at det er gået fint i Svaneke i de fire år, jeg har haft husene der.

Borgmester Aksel Jensen, Allinge, som Kjølbj i dag skal forhandle nærmere med, udtaler:

— Vi er i allerhøjeste grad interesseret i at få denne plan gennemført. Den vil ikke alene kunne give os ny omfattende plads til turisterne, men med et fælleshus på »Madsebakke« ville der også her blive plads til kongresser og lignende, en plads som vi jo i høj grad savner. jg.

Ikke den Mads

Mange på Nordlandet tror, at Madsebakke med helligstingerne og feriecentret Madsebakke, begge ved Allinge, er opkaldt efter en af Allinges honoratører før i tiden, avis- og bankbestyrer m. m. Mads Ipsen, Løsebæk, der havde jord på de kanter.

Dette er nu ikke tilfældet. Det er en helt anden Mads, stederne har navn efter. Dette fremgår af landkort fra langt tilbage i forrige århundrede. Allerede på dette kort, længe før Mads Ipsens tid, findes stedsnavnet Madsebakke.

Sommerhusafslaget

Arkitekt G. Kjølbjys plan om indretning af en ferieby med i alt 56 sommerhuse mellem Allinge og Sandvig, som der i Nordbornholms turisterhverv var stillet så store forventninger til, er pludselig blevet kuldkastet. Der blev givet igangsættningstilladelse i efteråret, arbejdet er delvis i gang, men en ændring i projektet fra køkkener i hvert enkelt hus til et fælleskøkken har betydet, at tilladelsen inddrages, og det hele stilles i stå til en uvis fremtid. Om dette og om synspunkterne hos dels administrationen og dels hos arkitekt Kjølbj kan læses andet steds i bladet i dag.

Man skal lægge mærke til, at tilladelsen til opførelsen af disse huse ikke inddrages, fordi der mangler materialer, eller fordi der efter den påtænkte ændring skulle benyttes flere materialer. Tilladelsen inddrages heller ikke, fordi arbejdet vil kræve arbejdskraft, som der eventuelt er mangel på. Endelig inddrages tilladelsen ikke, fordi der skulle være andre projekter, som buster mere. Nej, tilladelsen inddrages alene, fordi regeringens ministre finder det mindre »socialt« med fælleskø-

ken og drift på pensionsbasis end med enkeltkøkkener, hvor familierne selv laver mad. Det er »bedre«, at familierne selv laver mad, og derfor benytter man altså boligministeriets beføjelser til at gennemtvinge noget sådant. Folk skal viersvågde lave deres mad selv i sommerferien, for det synes ministeren bedst om. Ordnes det ikke efter hans opfattelse, så bliver der slet ingen sommerhuse!

Vi vil opfordre repræsentanter for oppositionen til at afvinge ministeren en nærmere redegørelse for denne sag.

I øvrigt tjener det hele til illustration af, hvor håbløst langt ind i centraldirigeringsens jungle vi efterhånden er kommet. Bornholm er et sluttet område uden væsentlig mangel på arbejdskraft i byggefagene. Man behøvede for os at se overhovedet ikke nogen rationering af byggetilladelse herovre, og i hvert fald ville en lokal instans med langt større smidighed kunne administrere tingene, så kostbare ventetider og tab kunne undgås.

Men dette er naturligvis ikke socialdemokratisk politik. *

Bornholms Tidende 9. januar 1964.

Sommerhusprojekt i Allinge-Sandvig møder ministerielle vanskeligheder

Arkitekt G. Kjølbjys plan om at opføre et halvt hundrede sommerhuse forelagt ASTE-generalforsamlingen

Allinge-Sandvig
I gennem længere tid har arkitekt G. Kjølbj, Nexø, arbejdet med tanken om at opføre en sommerhusby på et halvt hundrede huse på et næsten 50.000 kvadratmeter stort areal, som han har erhvervet af tandtekniker Rønlund Jacobsen i området mellem Allinge-Sandvig.

Projektet har været omgærdet med hemmelighedsfuldhed, men på ASTE-generalforsamlingen lørdag eftermiddag loftede arkitekten sløret for det interessante projekt, hvis realisering uden tvivl vil være af stor betydning for den bornholmske turisme.

300 sengepladser

Desværre er det i disse byggestop-tider vanskeligt at få projektet igennem, og foreløbig har man overfra fået to officielle afslag. Kjølbj oplyste, at i forvejen er

Arkitekt G. Kjølbj, Nexø

der nogle enkelte sommerhuse på arealet. De rummer ialt 45 senge, og han regner med 300 senge i sit projekt.

Det var tanken, at disse huse skulle præfabrikeres og holde byggestoppets begrænsning på 35 kvadratmeter areal. Der er jo heller ikke tale om salg af husene, og således ville projektet også overholde byggestoppets bestemmelser herom. Desuden har arkitekten fået stillet lokaler til rådighed til fabrikationen på »Boværk« i Allinge, og der er materialer og arbejdskraft til det hele. Arealerne er stort set byggemodne, men — sagde arkitekten — hver gang projektet kommer til København, siges der nej. Jeg synes, det er forkert, at Bornholm skal undgælde, fordi der er overbeskæftigelse i det øvrige land. Arkitekten har fået nogen støtte fra de lokale myndigheder og lakkede derfor,

Husene er tegnet med seks sengepladser i hvert og udstyret efter tidens krav med bl. a. elektrisk komfur. Pasningen af en sommerhusby af denne type kræver heller ikke så megen arbejdskraft, og man mærker ikke meget til gæsterne. Der er tænkt på store friarealer, og desuden er det en grund, der er præget af karakteristisk bornholmsk natur.

Der blev ikke direkte oplyst tal om, hvad projektets realisering vil koste, men der bliver formentlig tale om et beløb på halvanden million.

Husene i Svaneke

Arkitekt Kjølbj har i forvejen indrettet en glimrende sommerhusby i Svaneke på 21 huse, og han oplyste, at der efterhånden er oparbejdet en pæn søson der. Det viser sig, at husene efterhånden er oppe på en udlejningstid på tre måneder i gennemsnit.

Projektet blev modtaget med megen interesse af forsamlingen, og turistchefen tilsagde arkitekten al mulig støtte fra ASTE.

B-4

Arkitekt G. Kjølbj

merhuse på 50 kvadratmeter stykket. Hele byggeriet var anslået til at ville koste omkring en million kroner, idet samtlige 50 huse skulle være fuldt monterede og med køkkener.

Den nye store plan

Da nu arkitekt Kjølbj rådede over en byggetilladelse, der led på ialt 2500 kvadratmeter, fik han den idé at skære husene ned fra 50 til 35 kvadratmeter og så i stedet for bruge 500 kvadratmeter til opførelsen af en centerbygning eller et fælleshus, hvor gæsterne kunne få fuld kostforplejning. Fælleshuset skulle være i to etager med køkken, TV-

SOMMER-PARADISET VAR ET MARERIDT

Tre familier forlod skuffede et bornholmsk feriecenter der blev udlejet, før det var færdigt

En brochure, der lovede mere, end virkeligheden kunne holde, har været ved at ødelægge ferien helt for tre familier.

Uafhængigt af hinanden havde de som et halvt hundrede andre lejet hvert et hus i det bornholmske feriecenter „Madseløkke“ i Allinge.

Meget lidt af det, den farvestrålende og tillokkende brochure fortalte om, fandtes, da de kom i søndags. Dybe udgravninger og store grusbunker fik feriecentret til at minde mest om en slagmark, og i flere af husene manglede en væsentlig del af det, der var lovet.

„Vi var lammede“

— Det, der skulle være vort sommerparadis, blev i stedet vort sommermareridt, fortæller fru Bente S. Phansavath, København.

Og det blev det for andre end os tre familier, der fik nok og rejste dagen efter indflytningen. Hovedparten bed kun skuffelsen i sig, fordi de havde deres biler med og kunne nøjes med at være i feriecentret om natten. I hvert fald en af dem, ved jeg, vil ved afregningen på søndag ikke betale andet end det depositum, han stillede ved reservationen.

Fru Phansavath skildrer forholdene sådan:

— På den byggeplads, hvor vi troede, et eller andet stort projekt var under opførelse, stansede taxachaufføren ved et træskur, der blev præsenteret som vor sommerbolig.

Vi var først fuldstændigt lammede, kunne intet sige, og chaufføren var helt i vildrede. Efterhånden gik det op for os, at det var det „dejlige sommerhus, vi havde glædet os til“.

På det opræssede areal måtte vi tage os i agt for ikke at brække benene, mens vi gik ned mod huset.

Det indeholdt: En mindre stue med to gode sengepladser, et sofabord, et skrivebord, to flugtstole til terrassen og intet mere.

Hvor var stolene, man så afbildet i brochuren? Hvor var billederne af dette århundredes berømte bornholmske malere? Hvor var opvarmningen af huset? Alt det, som var lovet os.

Der var koldt som i et gravkammer. Vi så et hav af stikkontakter, men intet til at komme i dem. Læke en lampe, bortset fra én, der sad under loftet. Der var slet ingen lys i kammeret.

På række og geledd stod brædder i korridoren. En stang var sat op, tilsyneladende i huj og hast, og der skulle formentlig bygges et skab. Vi — tre voksne og et barn — var henviset til at bruge en lille kommode med fire skuffer til garderobe.

Som lovet havde badeværelset installeret koldt og varmt vand, men i et hjørne stod ti ruller murisolering som et bevis på, at huset ikke var isoleret. Det fik vi at føle den første og eneste nat, vi sov der. Vi hunderfros og måtte beholde vort tøj på.

Terrassen var — en grusbunke

Terrassen, hvor vi ifølge brochuren skulle sidde og hygge os i fred og ro, var blot en grusbunke. Udsigten var den samme overalt: Dybe udgravninger og kæmpemæssige grusbunker.

Det var livsfarligt for et lille barn. Min fem-årige datter var med. Hvor var stendigerne, beplantningerne, udsigten til Østersøen, som brochuren beskrev så smukt? Vi så kun grus og atter grus.

Er der noget at sige til, at vores nerver var anspændte af den bitre skuffelse.

En sagfører, som selv havde lejet et hus og også var oprevet over forholdene, rådede os til ikke at betale.

Vi fik tværtimod vort depositum tilbagebetalt, men vi vil forlange dækning af ekstraudgifterne, vi måtte udrede. Det drejer sig om flybilletter til København. Vi havde ingen anden mulighed for at komme hjem.

Håndværkerne holdt ikke løfterne

Ti dage før afrejsen havde fru Phansavath hentet sine billetter i København.

— må jeg lige bemærke

... at vi har det skønt her i Madseløkke ved Sandvig.

Edith Holm.

benhavn hos „Feriebureauet Bornholm“ uden at få den mindste besked om, at centret ikke var færdiggjort.

— Vi vidste det ikke, siger bureauets leder, Jørgen Hansen. Nu er vi blevet kloge af skade og har meddelt folk, der har reserveret til de kommende uger, hvordan landet ligger, og at de er frit stillet.

I øvrigt har jeg fået at vide, at i hvert fald udgravningerne er jævned.

Denne oplysning bekræftes over for Ekstrabladet fra anden side.

Centrets leder, arkitekt Gustav Kjølby, siger:

— Jeg tager personligt ansvaret for den forsinkelse, der er kommet i feriecentrets opførelse. For så vidt er jeg uden skyld, for jeg er blevet snydt af håndværkerne. De har ikke holdt løfterne til mig, vel nok fordi vi fredag havde dyrskue i Rønne.

De, der har været utilfredse, har fået hver en øre tilbage, ja, de har oven i købet spist og sovet et døgn gratis.

I øjeblikket har vi all optaget, og det er mit indtryk, at alle er glade og tilfredse.

ban.

Bornholmeren, 20 juli 1964

Fra det bornholmske FERIELAND

Ro om Madseløkke

Efter forskellige startvanskeligheder synes der nu at være blevet ro omkring feriecentret Madseløkke. Da feriegæsterne for alvor begyndte at indfinde sig for et par uger siden, blev der klaget meget over feriecentrets halvfærdige tilstand, men der er nu blevet ryddet så meget op som mulig, og det har den sidste uge været yderst småt med utilfredse turister.

Der er for tiden små 200 feriegæster på pladsen, og arkitekt Gustav Kjølby, der står bag projektet, fortæller, at flere har været så tilfredse, at de har reserveret sommerhus for at komme tilbage i september måned.

Sidst i september måned rykker håndværkerne igen ind på pladsen, og så er der et og andet, der skal bringes i orden inden næste forår, hvor feriecentret så skulle være helt i orden. — Blandt andet skal de resterende 15 huse bygges færdige, der skal opføres swimmingpool, og der skal bygges en etage oven på den nuværende restaurant, idet der også skal indrettes opholdsstue for feriecentrets gæster.

Vintertecken SVD 12/11-68

Den här bilden av en TV-antenn fullsatt med sidensvanor är tagen på Bornholm. Dit har sidensvanorna kommit tio dagar tidigare än vanligt och det är enligt gammalt och erfaret folk ett tecken på att vintern blir hård.

Feriebyen Madseløkke, der havde en lidt uheldig start med flere utilfredse lejere, som ikke fandt alt helt i orden ved indflytningen, er nu kommet i en bedre gænge. Arbejdet går stærkere frem, og klagerne er ophørt. Efter sigende er tilgangen af interesserede lejere nu så stærk, at man vil finde flere huse at leje ud andre steder.

Göteborgs-Posten

Bert Olls

Text och teckning:

På Bornholm röker man världens godaste sill och ett besök i något av rökertierna rekommenderas.

Bornholmsfjollerier...

(Forts. från första sidan)

— egen liten täppa där mulbär, fikon, vindruvor och aprikoser mognar. Gårdarna på Bornholm är av imponerande storlek. Den långa huvudbyggnaden ligger som regel på slutande mark, så att en naturlig källare bildas under gavelrummet. Den höga grunden är tjärad eller kalkad och det vackra korsvirket är av grov ek. Taken är täckta med halm vilket ju innebär att eldfaran är stor. Men sedan urminnes tider sitter det en „Husbrand“ på varje gavel som skall skydda och värna huset för eld och brand. Öns vackraste stad ligger efter

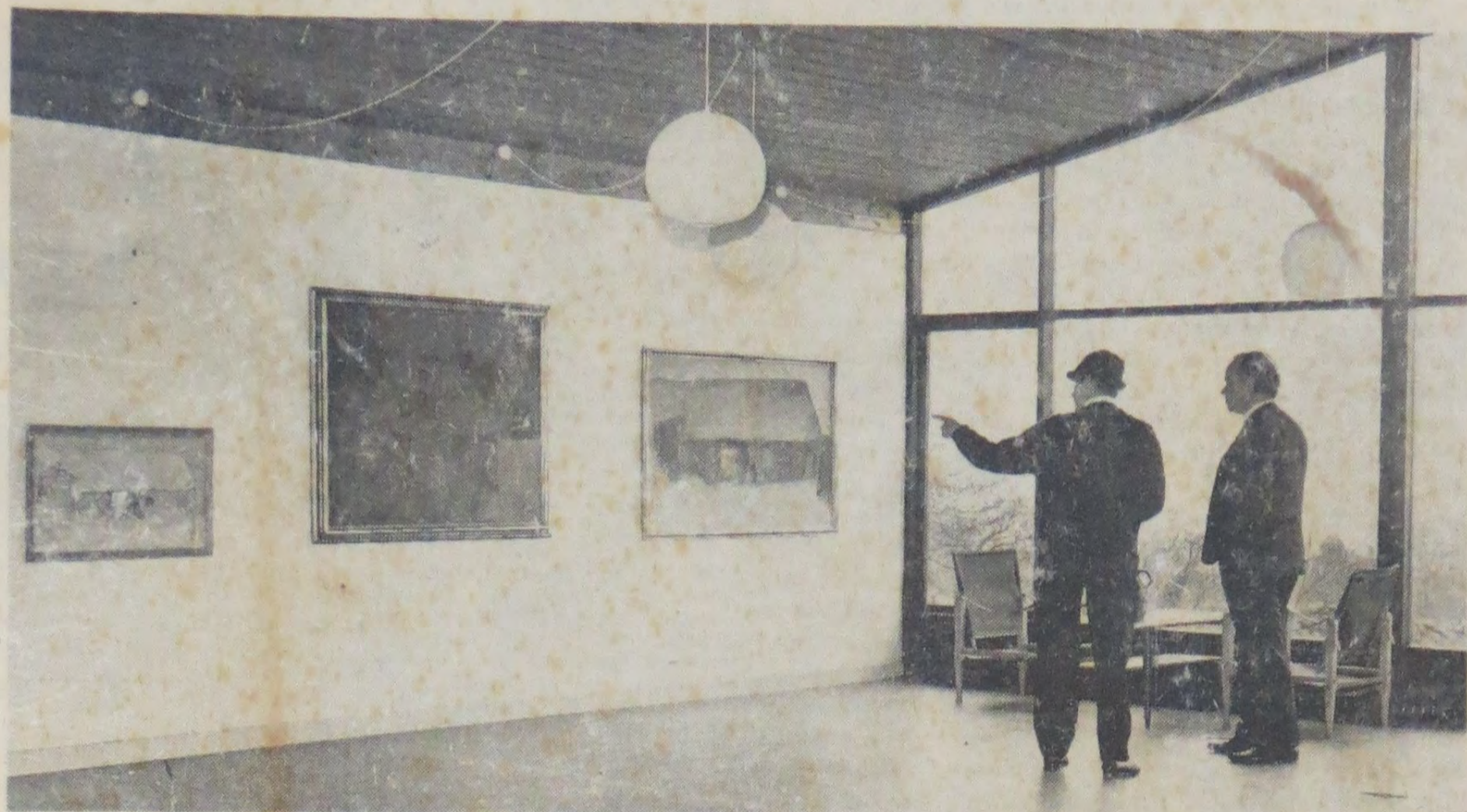
På en isolerad klippa 74 meter över havet ligger norra Europas största borgruin, Hammershus. Slottet uppfördes under 1200-tallet av ärkebiskopen i Lund. Borgruinen är på tre sidor omgiven av djupa ådalar och på fjärde sida ligger det blånande havet. En gång måste denna jättelika fästning ha varit helt ointaglig. Platsen är kulturhistoriskt mycket intressant men även för naturälskaren är fästningen en upplevelse, med en hänförande utsikt över land och hav.

Mellan Allinge och Sandvig ligger öns största hallristningsfält Madsbakke. Hela området runt dessa „Hallristningar“ är nu inköpt av en arkitekt från

Neksö, Gustav Kjølby som uppfört ett modernt feriecenter med 55 feriehus som man för en relativt billig penning kan hyra. Varje hus har två rum med varmt och kallt vatten, toalett och dusch. Från terrassen som tillhör varje hus har man en hänförande utsikt ut över tvillingstäderna Sandvig-Allinge och ett milsvitt hav. Mitt i Semesterbyn ligger restaurangen som serverar utsökt mat. På Madseløkke får man all den service som ett modernt turistcenter kan ge. Ett modernt företag som kan erbjuda besökaren all upptänkt komfort och samtidigt bevarar och omhuldar de kulturhistoriska minnen som finns på platsen.

Bornholm är fullt naturligt en sommarö men speciellt under höstsäsongen borde ön vara ett utmärkt mål för alla dem som inte sätter sol och bad i första hand. På ställen har så mycket seværdheter på en relativt liten areal. Dessutom borde ön kunna locka till sig många fler fiskeentusiaster eftersom fisketillgangen är mycket god. Det nappar bra både vid spofiske från land och om man åker ut med någon av fiskekuttrarna som gärna tar med sig hugade sportfiskare. Gör en resa till „sol-skensön“ Bornholm nu i augusti eller till hösten, och tag vara på allt vad denna underbart vackra ö har att ge!

Oluf Høst på Madseløkke

I morgen åbner den store Oluf Høst-udstilling på Madseløkke i Allinge-Sandvig. Den er åben hele påsken, og der vises godt et halvt hundrede billeder, som er det bedste fra den nu afdøde malers hånd. Billedet her blev taget i går eftermiddag lige efter ophængningen, og det viser nogle af de billeder, som fru Hedvig Høst har skænket til et kommende Oluf Høst-museum. Mere inde i bladet om udstillingen og hele arrangementet i påskedagene.

Høst-mindeudstilling bliver påsketurens mål

De 40 bedste Oluf Høst-billeder i privat eje på Bornholm vises påskeugen i den store sal på Madseløkke

RØNNE: Bornholmerne og deres gæster vil i påsken få det fineste tænkelige mål for årets påsketur. Det vil de kunne takke Bornholms Kunstforening for. Den arrangerer nemlig i påskeugen en mindeudstilling af Oluf Høsts værker, og det bliver en udstilling af de helt usædvanlige: under et tag samles alle de bedste Høst-billeder i privateje her på Bornholm!

Som det vil vides, har nu mindeudstilling for Høst i de sidste måneder været på turné landet over, i Århus, Esbjerg og nu sidst i Hvidovre. Udstillingen bestod af malerier i familiens eje, altså værker som ellers ikke er tilgængelige for offentligheden. Denne samling billeder har kunstforeningen nu lånt til sin påskeudstilling, og den udvider man med det bedste af Høst, som hænger i andre bornholmske hjem, og som ejerne velvilligt har stillet til rådighed for kunstforeningen.

Familiens mindesudstilling omfatter små 30 malerier, hertil kommer så 10-15 malerier fra andre bornholmske hjem, så påskeudstillingen vil komme til at bestå af over 40 billeder af den gamle mester.

Udstillingen vil blive vist i den store sal på ejercentret Madseløkke på Strandvejen mellem Allinge og Sandvig, et bekvemt sted for et sådant formål - og som sagt et godt mål for påsketuren. Her er også god plads til parkering, og besøget på Høst-udstillingen kan endog slås sammen med en påskefrokost. Madseløkke har åbent i restauranten, så bornholmerne, deres påskegæster og turister får i dobbelt forstand »noget at køre efter«.

Udstillingen holdes åben fra og med skærtorsdag og til og med tirsdag den 28. marts.

Kunstforeningen har forøvrigt også et dobbeltsigte med udstillingen. Dels vil man gerne vise de ellers bortgemte Høst-værker, dels vil man gerne gøre en indsats for Firenze-indsamlingen. - Landets

kunstforeninger er blevet opfordret til at danne Firenze-komiteer til støtte for hjælpe- og restaureringsarbejdet i Firenze. Det synes man i Bornholms Kunstforening er upraktisk og resultatet tvivlsomt. I stedet vil man lade 1 kr. for hver gæst på Høst-udstillingen gå til Firenze-hjælpen. Entréen bliver 3 kr. for alle besøgende, også medlemmerne, og det er jo overkommeligt, ikke mindst i betragtning af at en trediedel går til et så fornemt formål som afhjælpningen af de skader oversvømmelsen forvoldte i en af verdenskunstens hjertebyer.

P.S.: For bornholmere vil udstillingen på Madseløkke byde på et ekstra, lille krydderi: hvert billede vil bære ejernes navn, så her kan man altså se, hvem der i tide har været så klog - og heldig - at sikre sig et værk af Bornholms største kunstner og af en af dansk billedkunsts allerfineste kolorister.

Jg.

50 OLUF HØST-værker på Madseløkke

Oluf Høst's malerskab (fyldt med farvetuber og ander rekvisiter) mesterens palet og et fotografi af ham på hans elskede Bogne-mark, det oftest benyttede motiv.

Udstillingens tre ophængere i den store sal på Madseløkke, fra venstre William Harild, maleren Niels Østergaard og maleren Paul Hørn.

Bornholmerne får kunstneriske mål for påsketuren: - de bedste af de Høst-billeder, som er i privat eje her på Bornholm.

Det er fuldstændig overvældende. En udstilling af 50 - halvtreds - malerier af Oluf Høst, hvoraf de fleste aldrig har været vist offentligt før!

Sådan er det første indtryk, når man ser den mindeudstilling Bornholms Kunstforening har arrangeret af den gamle bornholmske mester på feriecentret Madseløkke på Strandvejen mellem Allinge og Sandvig.

Det er et sandt kup kunstforeningens nye ledelse har gjort. Den har hos familien Høst lånt den vandreudstilling af familiens egne værker af Oluf Høst, som i

de seneste måneder har været vist i bl. a. Aarhus, Esbjerg og Odense - og nu kommer det geniale; denne udstilling har man suppleret op med ikke færre end 21 af de bedste O'uf Høst-billeder som hænger i private hjem på Bornholm!

Hvilken rigdom af malerkunst befinder der sig ikke på denne lille ø! Her har man koncentreret sig om det bornholmske medlem af den såkaldte Bornholmskole, en enkelt mand, og af ham kan man vise 50 strålende malerier -

tænk, om man en dag viste, hvad der her findes af alle medlemmer af Bornholmskolen, Lergaard, Olaf Rude, Kræsten Iversen, Weie, Isakson og hvad de alle hedder. Selv Madseløkkens store sale ville ikke slå til!

Men Høst's halvtreds billeder er nu mere end nok, hvis man blot sætter en enkelt dag af til et påskebesøg på Madseløkke. Man kan

følge ham fra de helt unge års tempererede første skridt på kolonistens vej, fra de fornøjelige billeder af en ung italiener, Bornholms Museums Høst-billede, der var forside på »Jul på Bornholm«, et stift og lidt tørt billede af »Mågestolene«, over det straks meget lysere »Bådene« og videre til manddomsårenes forrygende farvefantasier og den dybe indtrængen i naturen. Her er i sandhed den hele Oluf Høst!

Af de halvhundrede billeder tilhører næsten halvdelen fru Hedvig Høst og seks sønnen Niels Høst. Det er de billeder, der var med på vandreudstillingen.

De private på Bornholm, der har lånt deres Høstbilleder til udstillingen er:

Skomager Christensen, Svaneke, maleren Eli Rasmussen, Svaneke, Sofus Pihl, Rønne, tømrermester Viggo Pedersen, Gudhjem, hotel-ejer Tranberg, Gudhjem, fru Agnete Koefoed, Rønne, William Harild, Allinge, Harry Hammer, Melsted, fru Reine Munch, Nexø, dr. Heiberg, Rønne, lektor Holst-Jensen, Rønne, købmand Hans Munch, Nexø, købmand Hammer, Gudhjem, Osvald Jensen, Gudhjem, samt Bornholms Museum og Svaneke by.

I Madseløkkens store spisesal er indrettet et særligt udstillingslokale med løse vægge, og i sidefløjens bag dem er der indrettet restaurant med plads til 120 gæster, så man - som før sagt - kan spise frokost eller få sig en kop

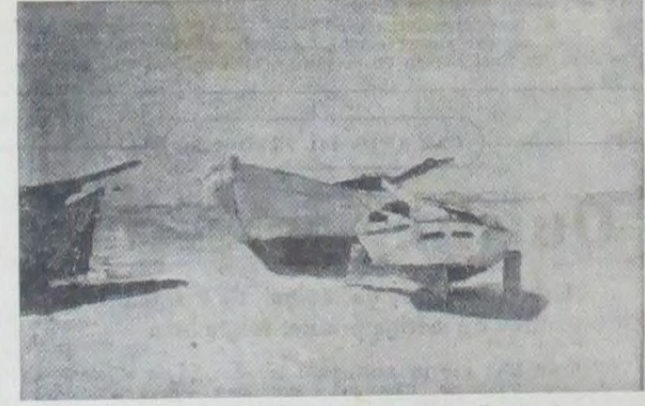
kaffe, hvis man lægger påsketuren om ad Allinge-Sandvig, og der er vel næppe tvivl om, at bornholmerne i stort tal vil benytte denne enestående lejlighed til at se de Høstbilleder, som her, måske for første og sidste gang vises for offentligheden.

Forøvrigt er der også anden kunst at se, skulpturer og keramik af blandt andre Ole Christensen og Finn Carlson samt i restaurationsafdelingen grafik fra Dortmund, stillet til rådighed af Samslutningen af danske Kunstforeninger.

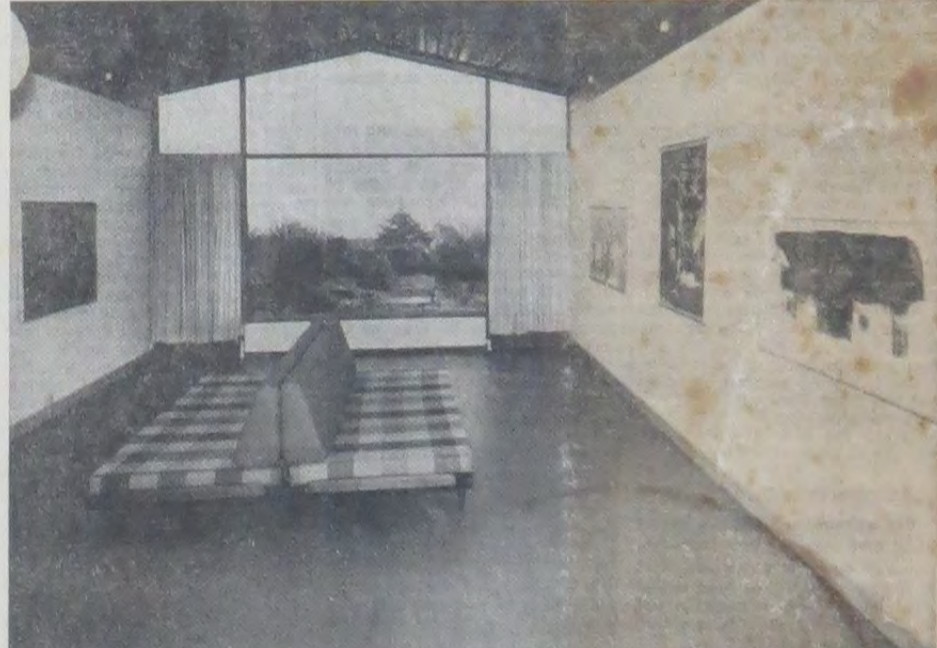
Af entreen 3 kr. går 1 kr. til Firenze-hjælpen. Udstillingen åbner i morgen og slutter tirsdag efter påske. Der er åbent hver dag fra kl. 10 til kl. 17.

Det er en Høst! »Mågestolene« i naturalistisk stil fra 1909, tilhører maleren Eli Rasmussen, Svaneke.

»Bådene« tilhører skomager Christensen, Svaneke. Det er fra samme periode som »Mågestolene«, men Høst er nu på vej ind i sin nye stil.

Et af de mindre rum på Madseløkke, malerier og udsigt går fint sammen...

Madseløkkens leder og vært, arkitekt Gustav Kjølby, giver også en håndsrækning....

Sådan kunne Oluf Høst også male, »Stettegård 1031«, der til tilhører William Harild, nu Allinge....

RANDERS MTSAVIS

Redaktør Holger Jensen
Skibsgade 2, tlf. (08) 52 05 11

HOBRO

Besætningsmedlemmer fra „Ertholm“ sammen med nogle af gæsterne. Fra venstre ses manden bag turen, arkitekt Gustav Kjølby, fhv. gårdejer H. V. Harrild, Gudhjem, repræsentant Erik Bøgh, Hobro, Henning Køje, Gudhjem, hal-inspektør Søren Bloch og borgmester Niels Kraft, Hobro

Bornholmsk reklamebesøg i Hobro havn i week-end'en

Lørdag stod passagerskibet »Ertholm« der til dagligt sejler mellem Bornholm og Christiansø, ind i Hobro havn. Skibet er blevet lejet af hotel-direktør, arkitekt Gustav Kjølby, Allinge, der sammen med sit mand-skab på 10 mand incl. en skibsløge, besøgte 14 danske byer for at gøre reklame for sit feriecenter »Madse-lykke« i Allinge. Om bord traf vi endvidere den bornholmske maler, tegner, keramikker og musiker, Henning Køje, der underholdt gæsterne med hyggelig harmonikamusik. Henning Køje, der for nogle år siden blev land-kendt, da han komponere-de melodien »Ud på flisen Karoll-ne« havde udstillet en lille samling keramik ombord.

— Jeg betragter denne tur som en slags firmaudflugt, siger Gustav Kjølby. Halvdelen af mandskabet tom-bord er fra mit hotel, og resten hør-er til skibets faste besætning. Vi kender hinanden ud og ind og be-trægtet os som storfamilien Madse-lykke og har det virkelig hyggeligt. Jeg lægger ikke skjul på, at jeg re-kla-merer for mit eget hotel, fortæl-ler Gustav Kjølby, men samtidig re-

præsenterer vi Bornholm. Jeg har på en måde startet turen i irritation over de lokale turistforeningers må-de at reklamere på. De gør ikke nok, så derfor besluttede jeg at prøve no-get nyt.

På et spørgsmål om, hvorfor han har valgt at besøge Hobro, svarer Gustav

Kjølby smilende, at det er, fordi han ønskede at hilse på halinspektør Se-ren Bloch, der, inden han kom til Hobro, drev et vandrerhjem på Born-holm. Han var da også en af de før-ste til at byde skibet velkommen til Hobro, ligesom borgmester Niels Kraft var blandt gæsterne ombord.

Jyllands-Posten er provincens største dagblad med provincens største

Bornholmske hotelfolks provo-aktion

Et lille flydende Bornholm sejler i øjeblikket rundt og besøger forskellige danske havnebyer, og forleden lagde det til ved Østre Havnegade i Aal-borg. Om bord var et selskab af bornholmske hotelfolk, en enkelt altnuig-kunstner og en lastfuld af bornholmske pro-

dukter, farverigt fra fiskekon-serves til keramik og stentøj.

M/S »Ertholm« hedder Born-holms sejlene gasandt, som er sendt til søs af hotelfolk fra Allinge. Til daglig opretholder skibet forbindelsen mellem Bornholm, Christiansø og den svenske havn Simrishamn, men er nu sendt på rejse til danske og svenske havne for at propagandere for Bornholm, en opgave, som hotelfolkene mener søs turistforening for-sømmer.

M/S »Ertholm« har 30 mand om bord, og hotelfolkene Gus-tav Kjølby og William Harild står bag den lille provo-aktion. Lisbet.

Aktuelt, Horsens (S)

24 APR 1969

Storfamilien vil propagandere for Bornholm

Ruteskibet »Ertholm« var i går i Horsens og ventes til Fredericia i dag

For en måned har arkitekt og ho-tel-lejer Gustav Kjølby, hotel »Mad-se-løkke« på Bornholm chartrret rute-skibet »Ertholm«, der fra 1. maj igen indsættes på ruten mellem Born-holm og Christiansø. Han har alle-rede besøgt en svensk havn og flere danske provinster på turen rundt i Danmark med »Storfamilien Mad-se-løkke«. I går var skibet i Horsens og det ventes til Fredericia i dag.

Skibet er fyldt med hyggelige men-nesker. Besætningen består fortrin-svis af skibets ejere, familien Sonne, Svannø. Turens finansielle bag-mand, hotelejer Kjølby, har desuden inviteret formanden for Bornholms Kunstforening, bonde William Har-ild, der er ansat på hotellet som havermand, kunstner og videsangeren Henning Køje samt lege Vestergård Mikkelson med på turen.

I de havne skibet anløber er det meningen at man vil propagandere for Bornholm. Hver aften holdes der »åbent hus« for alle, der har lyst, kan på ombord og opleve den helt specielle bornholmske stemning, der

hersker ombord. Her underholder Henning Køje med sang og spil for gæsterne og der vises film. Ombord udstilles bornholmsk keramik, og der serveres bornholmske specialiteter.

— Vi er ikke helt tilfreds med det arbejde, der gøres af turistforeninge-ne på Bornholm, siger hotelejer G. Kjølby. Derfor ønsker vi nu selv at gøre folk i hele Danmark opmærk-som på solskinsøens i Østersøen. — Hvorfor skal folk tage sydpå, når de på Bornholm kan opleve samme klima?

— Vil det sige, at klimaet på Born-holm er bedre end i det øvrige Dan-mark?

— Vi har langt flere solskinstimer end den øvrige del af Danmark, og vi har en varmere og solrigere efter-sommer.

— Hvad koster en sådan propa-gandatur?

— Jeg ved ikke, om 30.000 kr. slår til, men det er heller ikke et spørgs-mål om størrelsen. Vi har det størst ombord. Og det samme har vi på Bornholm. Hvis jeg på turen rundt i landet kan skaffe mit hotel fuldt be-lagt i yderligere 3-4 dage. Ja, så er turen betalt. lewe.

Horsens Folkeblad (V)

24 APR 1969

- Så til søs med en flok bornholmere

Vi respekterer hinanden som halvtossed og har taget en psykiater med, siger den sejlede storfamilie Madseløkke under Horsens-visit

Nogle af storfamilien's kække medlemmer. Den gangse opfattelse af en eller mindre tilfældige men-ner storfamilie er, at en flok mere

sker flytter sammen i et hus eller en lejlighed. Her forsøger de så at enes om dagens menu, og hvem der skal vaske op og støv-suge, om det går an at sige „hold kæft“ til et af de børn, man ikke selv er hverken far eller mor til — for så en skønne dag at gå hver til sit, fordi det viser sig, at en del af storfamilien ikke kan fordrage frikadeller, som var mor lavede dem!

Propaganda for Bornholm

— Vi har lavet nogle pæne indby-delser, som vi skulle have sendt ud til forskellige mennesker i de havne vi anløber, men vi har sørlig og red-elig glemt at poste dem, sagde Kjølby, da vi besøgte ham om bord i går. Vi havde ved samme besøg lejlighed til at hilse på andre af storfamilien's medlemmer, tegneren og videsangeren (Ud på flisen, Karoline) Henning Køje, populært kaldet »Køje-køje«, bonde Wilhelm Harild, der er for-mand for Bornholms kunstforening, lægen Aksel Vestergård Mikkelson og medlemmer af familien Sonne,

bl. a. skipperen, styrmanden, maskin-chefen og »næstbedstemanden«.

Formålet med toget er at gøre propa-ganda for Bornholm, og vi har og-så en udstilling af bornholmsk kera-mik med, ligesom vi for vore gæste-serverer bornholmske specialiteter. Hvad det har kostet os at char-ter skibet? Hvem ved. Nå, men min kone har ringet og sagt, at vi godt kan komme hjem igen, for det er kommet masser af gæster allerede, fortæller Kjølby. Men jeg synes, at også her-ens sineske skal vide, at vi har Dan-marks største helleristningslofter.

Mistede stemmen i Frederikshavn

Men derudover må jeg sige, at vi har det stadig skamt, siger Køje. Vi går vist i spænd sammen om bord. Vi respekterer hinanden som halvtossed, og har taget en psykiater med på turen. I starten sang og spillede jeg for de be-søgende. Nu spiller jeg kun. Stemmen mistede jeg af urima-gelige årsager i Frederikshavn. — Det er fordi, vil lægen sige.

— Nej, det er absolut ikke fordi vi i hver havn går fra værftas til værftas for at finde ud af, hvor »Dortunderen« er billigst, hider Køje ham venligt af.

— Hvordan kan det være, at bon-den er blevet kunstforeningemand?

— Det er der ikke noget mærke-ligt i, svarer Harild. Kunst og bau-der bliver meget nær hinanden. Blide bønder og kunstnere holder af na-turen. Forøvrigt ligger min gård i Gud-hjem, hvor der altid er kommet unge kunstnere. Jeg kan fortælle, at hver gang vi slættede en gris, mødte Oluf Høst op for at få lov til at tegne situationen. Forresten har jeg søgt arten. Men en gang havde altid

AARHUS STIFTSTIDENDE

21-4-

AARHUS STI

Storfamilien Madseløkke (to medlemmer manglede) med hotelejer Gustav Kjølby til venstre og videsanger Henning Køje med pibe og harmonika. De har det hyggeligt på »Ertholm«.

Ruteskib med stor familie

»Ertholm«, det lille, smukke og hyggelige ruteskib mellem Bornholm, Sverige og Christiansø, er kommet på afveje og er nu ved kaj i Aarhus. Besætningen er på dette specielle togt storfamilien Madseløkke, luffer bornholmere, med trekoneret, arkitekt og hotelejer Gustav Kjølby, videsanger og kunstner Henning Køje, Christiansø, og bonde William Harild, som de bærende bag det usæd-vanlige projekt: At skabe deres egen reklame for Bornholm.

I en måned har storfamilien Madseløkke chartrret »Ertholm« til »firmaudflugt« til et par svenske havne og 12 danske, og udover at feriere og have det rart er det hotelejer Gustav Kjølby's mening at reklamere for Bornholm.

— Vi er blevet irriteret på de bornholmske tur-ristbevægelser, der har valgt at styrte rundt til

de bornholmske kommuner med tiggerstaven, men storfamilien Madseløkke vil helst klare sig selv. Når turistforeningerne ikke kan forfatte omver-denen om Bornholm, må vi selv, siger hotelejer Gustav Kjølby, der ombord i »Ertholm« har ar-rangeret udstilling af bornholmsk kunst og slid.

— Bornholmske turistfolk jamrer: Den tid er forbi, da stegte duer kommer flyvende lige ind i gabet, og det er en af årsagerne til, at vi er på dette togt.

Den usædvanlige besætning havde travlt i for-middag på Aarhus Havn.

Bonden William Harild var på havnekontoret for at ordne papirer, en anden hos toldvæsenet, og ombord regerede Henning Køje og Gustav Kjølby for at vise, at hele livet ikke er frikadeller og brændevin, som de selv sagde.

»Ertholm«s krydstogt

1284

Maleren Henning Køie, der er med for at underholde gæsterne på »Ertholm«s propaganda-krydstogt i de danske farvande, har sendt os denne stemningskitse fra »Ertholm«s indtog i Malmø Havn. Foreløbig har det været spagt med presseomtalen i de københavnske blade, som sidst har besøgt »Ertholm«. Turen går i de nærmeste dage til Helsingør og Nykøbing Sjælland.

Udklip af:

Helsingør Dagblad
(R)

15 APR 1969

UTRADITIONEL FIRMA-UDFLUGT

Personalet paa Hotel Madsløkke, Bornholm, holder i denne tid fri fra hverdagens slid. Hotellet har chartrret m/s »Ertholm« og giver nu sit »mandskab« alle tiders firmaudflugt. Skibet skal besøge et par svenske havne samt 12 danske provinshavne og København. - I gaar var Storfamilien Madsløkke, som den kalder sig, naaet til Helsingør. Næste stop bliver Nykøbing S.

Holbæk Amts
Vestretblad (R)

16 APR 1969

På firmaferie med Ertholm

Man skal leve livet, mens man har det — og for direktør Gustav Kjelby, Hotel Madsløkke, Allinge-Sandvig, vil det lige uden for ferisesæsonen. Derfor har han arrangeret en sejl tur til danske havne for sig selv og sit personale. I går var han i Nykøbing. Nu er han på vej til Frederikshavn.

Sammen med en halv snes af sit faste mandskab skal han besøge 12 danske provinshavne, hvortil han kommer med motorbåden »Ertholm«, som er chartrret til formålet. Der er god plads om bord, og hvor man kommer frem, inviterer man en række mennesker til indtagelse af »et par bornholmske specialiteter« og høre lidt musik.

Gustav Kjelby, som egentlig er arkitekt M.A.A. (Medlem af Akademisk Arkitektforening), lægger ikke skjul på, at rejsen også har propagandaføremål, men den er først og fremmest at betragte som et særligt firmaferie.

M/S »Ertholm« i Nykøbing havn.

Man startede fra Allinge-Sandvig omkring 1. april med kurs mod Malmø, hvorfra sejlturen gik til København. »Ertholm« kom til Nykøbing fra Helsingør, og efter besøget i Frederikshavn sejler man videre over Ålborg, Hobro, Horsens, Fredericia, Åbenrå, Svendborg, Odense og Nykøbing F. tilbage til Allinge-Sandvig.

En måned skal hele turen vare. Omkring 1. maj begynder sæsonen på hans eget hotel, og der bliver ikke megen fritid de næste fire-fem måneder. Men det må da være utrolig dyrt med sådan en sejl tur, hr. Kjelby. Ah, ikke noget særligt. Den koster mig kun tre pct. af en årsomsætning.

»Storfamilie-medlemmerne« forener det behagelige med det nyttige. — Nederst arkitekt Gustav Kjelby, dernæst visesangeren Henn. Køie, til højre for ham »bonden«, William Harlid. I midten kok Hans Kofoed.

Frederikshavns Avis
(K)

17 APR 1969

Et lille flydende Bornholm i havn

Sjov »familie« er draget ud for at propagandere for klippeøen

Et lille flydende Bornholm kom i morges til Frederikshavn og lagde til ved rullekajen. Om bord var et selskab af bornholmske hotelfolk, en enkelt altnulig-kunstner og en lastfuld af klippeøens produkter, spændende fra fiskekonserver til keramik og stentøj.

Ms »Ertholm«, saadan hedder øens sejlsende gesandt, er sendt i søen af et særpræget hotel i Allinge, »Hotel Madsløkke«, der drives utraditionelt og med stor succes af folk, som ikke tidligere har beskæftiget sig med hotelfaget. Skibet, der i det daglige opretholder forbindelsen mellem Bornholm, Christiansø og den svenske havn Simrishamn, er af hotelfolkene sendt paa rejse til svenske og danske havne for at propagandere for Bornholm, en opgave de mener

øens turistforeninger forsermer. I eftermiddag er der aabent hus ombord for alle interesserede, og kl. 18 er der reception for Round Table fra Frederikshavn, Skagen og Sæby. Til sommer skal Round Table holde aarskongres paa Bornholm.

Det er hotelfolkene, (som altsaa ikke er hotelfolk), Gustav Kjelby og William Harlid, der staar bag det friske initiativ og leder turen. De har selskab af maleren, tegneren og komponisten Henning Køie, der blev landskendt, da han lavede melodien » Ud paa flisen, Karoline«.

»Madslykke-familien« kalder de sejlsende sig. Det er en sjov familie, som læserne kan stifte bekendtskab med i LORDAGS-AVISEN.

Gæst fra Bornholm

»Ertholm« ved Langelinie-kajen

Christian Køie fra Christiansø er kommet til Langelinie-kajen med »Ertholm«, der om sommeren sejler mellem Gudhjem og Christiansø.

Skibet skal på en helt almindelig Danmarks-færd i den resterende del af april måned for at propagandere for Bornholm og bornholmske produktioner. Der er åbent hus på »Ertholm« ved Langelinie i weekenden.

Moms-protest fra Madseløkke, der vil deponere bevillingen

Vi vil ikke være med til at skelne mellem gæsterne og afkræve ti procent ekstra af nogen og ikke af andre, siger den daglige leder

I protest mod momslovens skelnen mellem gæster fra udlandet, der har bestilt deres Bornholms-ophold gennem et rejsebureau, og danske gæster, vil lederen af det internationale feriecenter Madseløkke i Allinge-Sandvig, arkitekt Gustav Kjølby, deponere sin gæstgiverbevilling og i stedet i sommer drive centret som pensionat. Man vil derefter overveje, hvilken stilling, der ved sæsonens afslutning skal tages. Det vil sige, når juli kvartal udløber.

I loven tales om valutaudlændinge, der har bestilt deres ophold gennem et rejsebureau senest 31. marts. Ved en dispensation fornylig er denne dato ophævet, således at blot udlændingen har bestilt sit ophold gennem et rejsebureau slipper han for momsen, mens en dansker skal betale, ligegyldigt, om han har bestilt direkte eller gennem et rejsebureau.

Ved at lade etablerementet ændre status til pensionat, skal der ikke betales moms, når blot der tages ophold i mindst syv dage eller derover. Arkitekt Kjølby slipper på den måde for at betale moms for alle sine gæster, men kan altså ikke tage gæster under de syv dage.

Arrangementerne gennemføres

Madseløkke er med sine 400 sengepladser Bornholms største etablerement i branchen og har for sommeren de to tredjedele af pladserne udlejet til danske gæster og der sidste tredjedel til udenlandske.

Som loven er udformet, skal jeg stå og skelne mellem mine gæster, sådan at nogle skal af med ti pct. ekstra, andre ikke, siger arkitekt Kjølby. Denne diskriminering vil hverken min kone eller min inspektør H. W. Harild, eller jeg være med til, så derfor deponerer jeg bevillingen den 1. juli, og i

G. Kjølby

stedet driver vi Madseløkke som pensionat.

Vi har foreløbigt aftale om en række special-arrangementer her i forsommeren og de bliver gennemført som planlagt, idet de alle afvikles inden momsen træder i kraft. Det drejer sig om en svensk kunstscole, som kommer med 100 deltagere her sidst i denne måned, og lige efter kommer Lions Club med et stort arrangement i forbindelse med sin charterfest for den nye bornholmske afdeling. I begyndelsen af juni har vi 125 folkedansere, derefter kommer 50 deltagere i en svensk blinderejse, og ligeledes fra Sverige kommer 50 handicappede. I juni måned får vi også besøg af en jysk skole, så kommer der et husmoderkursus, og vi har også planteskolelærerforeningens kongres samt Østifternes Haveselskab, men det bliver gennemført som beregnet. Derimod må vi regne med at sige nej til den slags næste år, hvis vi ikke på en eller anden måde kan få en ordning. Inden vi starter sæsonen 1968 må vi altså vælge mellem at drive Madseløkke som hotel eller som pensionat. Hvis vi — hvad momsloven altså kan bevirke — skal drive stedet som pensionat, kan vi ikke have

de specielle arrangementer, som vi ellers har været glade for og som vi mener, det er rart for Bornholm at få.

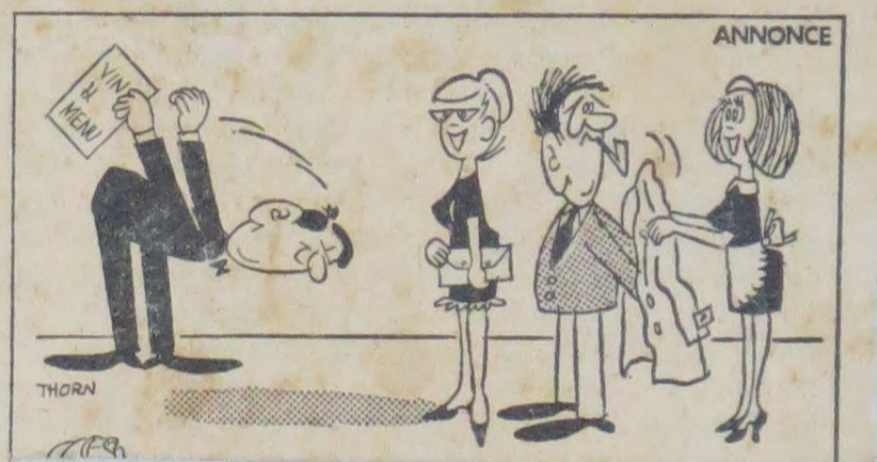
25.000 kroner
mere til mad

Alene i denne sæson må vi regne med en merudgift på 25.000 kr. til maden på grund af momsen, og skal vi drive Madseløkke efter ordentlige principper, kan vi ikke stå og skelne imellem, om folk kommer til os gennem et rejsebureau med rejsen bestilt før 1. april, eller om de som vort danske publikum ikke kommer gennem et rejsebureau og derfor skal betale ti pct. mere end de andre.

Jeg ved godt, det er en vanskelig ting at have med at gøre, men jeg finder formen er forkert, og jeg deponerer bevillingen som en slags provo. Det er ikke meget, det betyder i det hele, men nogen må gøre noget over for de urimeligheder, der fremkommer i loven.

Madseløkke har netop op til sæsonen udsendt en ny brochure i et oplag på ca. 3.000 eksemplarer. Det er ikke alene en reklame for selve etablerementet, men også for Bornholm i øvrigt. Den fortæl-

ler lidt om Bornholm som ferie, og der er en række pragtfulde farvebilleder fra Madseløkke. De er optaget af bogtrykker A. Gornitzka i Allinge, der også har stået for trykningen. B-d.

Lantbruksföreningar på Bornholm planerar för svensk-dansk höstträff

Förman William Harild i Allinge på Bornholm vill att svenska och danska lantbrukare skall mötas. Den kände bornholmske jordbrukaren anser att de båda ländernas odlare borde ha mycket att prata om. Därför är han inne på att man kunde ordna med dansk-svenska lantbrukarträffar.

Det berättade bornholmsarkitekten Gustav Kjølby som i dessa dagar gästar Skåne. För man tror på Kjølby finns det alla chanser att man på detta sätt kan skapa en god och lärorik kontakt som kanske kan bli något av tradition.

Så här berättade bornholmsarkitekten: — Varför skall inte höstträffar kunna ordnas mellan våra lantbrukare. Det skulle säkert vara värdefullt för alla parter att kunna utbyta erfarenheter. Danska jordbrukare kan lära mycket av svenskt jordbruk och svenskar kan säkert få värdefulla tips i Danmark. Vad ligger närmare till hands än att mötas på Bornholm. Där kan man sedan kombinera de färdiga träffarna med återupplivande av bornholmska skördeyster.

Något problem med arrangerandet av sådana lantbrukarträffar, som omväxlande kunde äga rum på Bornholm och i Skåne, är det egentligen heller inte. I Madseløkke tex har man redan tidigare något som kallas feriecentrum.

Även får väl nu gå vidare till svenska lantbrukssamarbetningar. De försöksringarna och BLF men också andra borde ju kunna dra nytta av den kontakt som här föreligger. Samarbeta över gränserna är ju något som länge och framtidsriktigt diskuteras mellan Skåne och Bornholm.

På Madseløkkens planerar man för den svensk-danska jordbrukarträffen. Överst: arkitekten G. Kjølby och hans maka Birthe över ett jordbrukarträffar av det här slaget kan bli värdefulla.

Arkitekt G. Kjølbj brugte mange ting frem i causeri

Derpå fik arkitekt G. Kjølbj, Nexø, ordet for et causeri, hvori han bl. a. ironiserede over et og andet i den bornholmske turisme.

Men først meddelte han, at han medbragte 500 kr. som en gave til ASTE - dog på den betingelse, at de blev brugt som præmie i en fotokonkurrence omfattende hele Bornholm. Han nævnte derefter projektet bag »Hallelyst«, som der havde været en del vanskeligheder med at få igennem. Han mente i øvrigt, det var udmærket, at der var kommet en turistpolemik i gang. Han efterlyste igangsætning af noget, der kunne beskæftige turistene og nævnte, at han ved sine sommerhuse i Svaneke havde lavet en lille balfest. Det hele var såmænd ingenting, men hvor var de glade for, at der skete noget.

Også problemet vandmangel kom på tale i hans causeri. Ligeledes afspørgning af kysten på grund af lejrplasser. Det har mine gæster i Svaneke været meget utilfredse med, sagde han.

Det var fra hr. Kjølbj spørgsmålet om golfbane var fremsat.

Jeg syntes, det var rimeligt at undersøge sagen, sagde han, og derfor henvendte jeg mig til Finn Nielsen. Fra min side er tanken foreløbig skrinlagt på grund af de få henvendelser, men han mente i øvrigt, at det var noget, der ville blive behov for herovre.

Den offentlige strand i Sandvig burde være åben, mente han videre. Som det er nu, er det irritationsmoment.

Han talte derefter om baggrunden for sit nye sommerhusprojekt, som ville komme til at omfatte 350 senge - men ellers er udformningen af projektet ikke udarbejdet i detaljer.

Sommerhusområdet »Madseløkke«

Det var i øvrigt hans tro, at Bornholm i de kommende år havde

Mandag den 2. december 1963

Bornholms Tidende

Madseløkke indviet som koncertlokale

Velbesøgt koncert afsluttede Bornholmske Musikamatorers store bededagsstævne

Som afslutning på Bornholmske Musikamatorers store bededagsstævne, hvor musikamatorer fra hele landet i tre dage har musiceret under solohornist Berge Wagners ledelse, holdtes søndag aften på Madseløkke en velbesøgt koncert, hvor man præsenterede resultatet af arbejdet.

Først spillede strygerne en concerto Grosso af Vivaldi, hvor de tre solostemmer meget markant og klangfuldt blev spillet af violinisterne Verona Botchinsky og Ørjan Sætren og cellisten Ole Sørensen. Derefter kom hele det store orkester i funktion i Brahms Variationer over et tema af Haydn, et dejligt stykke musik, hvor komponisten udnytter alle de klangmuligheder, som et symfoniorkester råder over. Hver variation havde sit særpræg, og man fik lejlighed til at høre instrumenter, som vi ellers ikke får lejlighed til at høre her på Bornholm, piccolofløjten, kontrafagotten og valdhornene.

Til slut spillede orkesteret den lystigste af Beethovens symfonier, den ottende. Det er mærkeligt at tænke sig, at Beethoven, da han skrev denne symfoni, havde lidt den værste skæbne, der kan overgå en skabende musiker, han var blevet døv, og alligevel kunne han skrive så dejlige melodier og instrumentere så fin en orkestersats.

Det var teknisk meget svære værker, der stod på programmet, men alligevel var det lykkedes dirigenten efter de tre dages prøver at få tingene sat så meget på plads, at man fik dejlig musik ud af det. Specielt lykkedes andensatsen af Beethovens symfoni særdeles godt.

VB

Mandag den 26. august 1968

Ungdomskonsulenter på Madseløkke

For første gang samles ungdomskonsulenterne fra hele landet til det årlige møde her på Bornholm for at drøfte fælles problemer og retningslinjer for arbejdet blandt landbougdommen.

Arsmødet indledes tirsdag morgen på Madseløkke og fortsætter i løbet af onsdagen. Tirsdag eftermiddag skal deltagerne på rundtur på sen for at studere den bornholmske natur, men ellers vil man blive på Madseløkke, hvor der skal foregå en række forhandlinger og demonstrationer.

Lørdag den 9. oktober 1965

Landbrugsmøder på Madseløkke?

Forslag i Skåne om arrangement af svensk-danske landmandsstævner

Ejeren af feriecentret Madseløkke, arkitekt Gustav Kjølbj, fremsætter i forbindelse med et ophold i Skåne forslag om, at der på Madseløkke arrangeres svensk-danske landbrugsstævner.

Til bladet Ystad Allehanda udtaler arkitekt Kjølbj bl. a.:

— Hvorfor skal der ikke kunne arrangeres efterårstævner mellem vore landmænd? Det ville sikkert være værdifuldt for alle parter at kunne udveksle erfaringer. Danske landmænd kan lære meget af svenske landbrug, og svenskerne

kan sikkert få værdifulde tips i Danmark. Hvad ligger nærmere for hånden end at mødes på Bornholm. Der kan man siden hen kombinere de faglige stævner med genoptagelse af bornholmske høstfester.

Noget problem med arrangementet af sådanne landbrugsstævner, som skiftevis kunne finde sted på Bornholm og i Skåne, er der egentlig heller ikke. I Madseløkke f. eks. har man allerede et feriecentrum.

Spørgsmålet må nu gå videre til svenske landbrugssammenslutninger, tilføjer bladet.

Damerne - og de helt små med - repræsenterer to københavnske familier, Wassmann og Bodé. Familiernes to fædre ender ophav kommer på lørdag, fortalte damerne, som nu bebor Madseløkke på andet år - og vi kommer igen til næste år. Vi har allerede bestilt to huse.

Danmarks største pensionatfætter!

Næsten fuld belægning på Madseløkkens 400 senge til 20. august

Arkitekt Gustav Kjølbj, Madseløkke i Allinge-Sandvig, er gået hen og blevet Danmarks største pensionatfætter efter at han i sin afsky for mønsen - eller fjomsen, som han ynder at kalde den - gik hen og deponerede sin hotelbevilling og lavede forretningen om til et pensionat.

bjørnetjeneste. De vil have, at vi skal konkurrere med Rhodos, De canariske Øer og Mallorca. Det kan vi ikke med de priser, vi tvinges op i. Og resultatet bliver, at vi mister en masse udenlandsk valuta, at danskerne rejser udenlands på ferie, og at en masse sommerforretninger der.

I øvrigt skal vi have den hængte hr. Mønsen døbt om. Jeg har set i telefonbogen, at der er en familie ved navn Mønsen - og vi vil ikke generere vore medmennesker. Derfor kommer vort fabeligheds-symbol til at skifte navn.

Han kommer til at hedde Fjomsen.

I øjeblikket er der så fuldt af gæster i Madseløkke, som man kan ønske det. Selvfølgelig er der altid nogle tomme senge, siger Kjølbj, men vi har, hvad jeg vil kalde 98 pct. belagt ind til den 20. august, og gæsterne er glade ved det varme vejr, der vedblivende er herovre. Vi søger også at samle dem lidt omkring fælles arrangementer for at ryste dem bedre sammen, så de ikke bare er gæster i huse, der mødes ved måltiderne. Vi havde f. eks. fødselsdagsfest her i begyndelsen af juli måned, og vi har haft en speciel fest for børnene. Det er vores mening at holde et eller andet hver uge sæsonen igennem.

Madseløkke er et af de få bornholmske foretagender, der står et slag for den moderne kunst. Her står Kjølbj (til højre) sammen med sin eminente vicevært, tidligere gårdejer Harald, foran et keramisk relief af keramikeren Mette Høj, gift med Finn Carlsen, der har lavet den hængte moms-figur.

Fredag den 2. juli 1965

Provinsmedarbejdere fra Finlands næststørste blad

fik rejsen som belønning for godt arbejde.

Dramatisk landing i Gudhjem

100 funktionærer og provinsmedarbejdere fra det finske hovedstadsblad Uusi Suomi har efter en noget dramatisk landing i Gudhjem fra »Helsinki Express« taget ophold i feriekolonien Madseløkke i Allinge, hvor de mange bladfolk bliver i fjorten dage.

Der er nu næsten 400 beboere i kolonien, som for et par dage siden har åbnet den store restaurationsaal. I det vældige, lyse lokale indtager koloniens beboere alle måltider ved små borde, og den endnu ikke helt færdige feriekoloni er optaget til midten af august. Herefter kommer en godt belagt periode i september med blandt andet Den danske Lægeforenings kongres.

De mange finske bladmedarbejdere har fået Bornholmsrejsen som

belønning for forskellige ekstratjenester, de har gjort deres avis, som er landets næststørste, i årets løb. Abningen af den direkte finske rute til Bornholm muliggjorde en forholdsvis billig rejse, men behageligheden fandt flere af ælskabet, at det skortede lidt på i den sidste ende.

Landsætningen ved Gudhjem var ligefrem farlig, hævdede enkelte. Selv om skibet lå i læ af land i den kraftige vestenvind, var det forbundet med store vanskeligheder at sætte de mange passagerer i land i små både i åben sø, og der opstod flere faretruende situationer. De fleste er dog indstillet på at tage tilbage til Finland med »Helsinki Express«, men det foretog, at rederiet vil indstille sejladser, indtil det er muligt at anløbe Rønne.

En del af de mange finner i Madseløkkens nyåbnede restaurationsaal.

100 finske bladfolk på firmatur til Bornholm

SOMMER-PARADISET VAR ET MARERIDT

Tre familier forlod skuffede et bornholmsk feriecenter der blev udlejet, før det var færdigt

En brochure, der lovede mere, end virkeligheden kunne holde, har været ved at ødelægge ferien helt for tre familier.

Uafhængigt af hinanden havde de som et halvt hundrede andre lejet hvert et hus i det bornholmske feriecenter „Madseløkke“ i Allinge.

Meget lidt af det, den farvestrålende og tillokkende brochure fortalte om, fandtes, da de kom i søndags. Dybe udgravninger og store grusbunker fik feriecentret til at minde mest om en slagmark, og i flere af husene manglede en væsentlig del af det, der var lovet.

„Vi var lammede“

— Det, der skulle være vort sommerparadis, blev i stedet vort sommermareridt, fortæller fru Bente S. Phansavath, København.

— Og det blev det for andre end os tre familier, der fik nok og rejste dagen efter indflytningen. Hovedparten bed kun skuffelsen i sig, fordi de havde deres biler med og kunne nøjes med at være i feriecentret om natten. I hvert fald en af dem, ved jeg, vil ved afregningen på søndag ikke betale andet end det depositum, han stillede ved reservationen.

Fru Phansavath skildrer forholdene sådan:

— På den byggeplads, hvor vi troede, et eller andet stort projekt var under opførelse, standsede taxachaufføren ved et træskur, der blev præsenteret som vort sommerbolig.

Vi var først fuldstændigt lammede, kunne intet sige, og chaufføren var helt i vildrede. Efterhånden gik det op for os, at det var det „dejlige sommerhus, vi havde glædet os til“.

På det opræsedede areal måtte vi tage os i agt for ikke at brække benene, mens vi gik ned mod huset.

Det indeholdt: En mindre stue med to gode sengepladser, et sofabord, et skrivebord, to flugtstole til terrassen og intet mere.

Hvor var stolene, man så afbildet i brochuren? Hvor var billederne af dette århundredes berømte bornholmske malere? Hvor var opvarmningen af huset? Alt det, som var lovet os. Der var kaldt som i et gravkammer. Vi så et hav af stikkontakter, men intet til at komme i dem. Lige en lampe, bortset fra én, der sad under loftet. Der var slet ingen lys i kammeret.

På række og geledd stod brædder i korridoren. En stang var sat op, tilsyneladende i huj og hast, og der skulle formentlig bygges et skab. Vi — tre voksne og et barn — var henvist til at bruge en lille kommode med fire skuffer til garderobe.

Som lovet havde badeværelset installeret koldt og varmt vand, men i et hjørne stod ti ruller murisolering som et bevis på, at huset ikke var isoleret. Det fik vi at føle den første og eneste nat, vi sov der. Vi hundefros og måtte beholde vort tøj på.

Terrassen var — en grusbunke

Terrassen, hvor vi ifølge brochuren skulle sidde og hygge os i fred og ro, var blot en grusbunke. Udsigten var den samme overalt: Dybe udgravninger og kæmpemæssige grusbunker.

Det var livsfarligt for et lille barn. Min fem-årige datter var med. Hvor var stendigerne, beplantningerne, udsigten til Østersøen, som brochuren beskrev så smukt? Vi så kun grus og atter grus.

Er der noget at sige til, at vore nerver var anspændte af den bitre skuffelse.

En sagfører, som selv havde lejet et hus og også var oprevet over forholdene, rådede os til ikke at betale. Vi fik tværtimod vort depositum tilbagebetalt, men vi vil forlange dækning af ekstraudgifterne, vi måtte udrede. Det drejer sig om flybilletter til København. Vi havde ingen anden mulighed for at komme hjem.

Håndværkerne holdt ikke løfterne

Ti dage før afrejsen havde fru Phansavath hentet sine billetter i København.

— må jeg lige bemærke

... at vi har det skønt her i Madseløkke ved Sandvig.

Edith Holm.

benhavn hos „Feriebureauet Bornholm“ uden at få den mindste besked om, at centret ikke var færdiggjort.

— Vi vidste det ikke, siger bureauets leder, Jørgen Hansen. Nu er vi blevet kløge af skade og har meddelt folk, der har reserveret til de kommende uger, hvordan landet ligger, og at de er frit stillet.

I øvrigt har jeg fået at vide, at i hvert fald udgravningerne er jævned.

Denne oplysning bekræftes over for Ekstrabladet fra anden side. Centrets leder, arkitekt Gustav Kjølbj, siger:

— Jeg tager personligt ansvaret for den forsinkelse, der er kommet i feriecentrets opførelse. For så vidt er jeg uden skyld, for jeg er blevet snydt af håndværkerne. De har ikke holdt løfterne til mig, vel nok fordi vi fredag havde dyrskue i Rønne.

De, der har været utilfredse, har fået hver en øre tilbage, ja, de har oven i købet spist og sovet et døgn gratis.

I øjeblikket har vi alt optaget, og det er mit indtryk, at alle er glade og tilfredse.

ban.

Bornholmeren, 20 juli 1964

Fra det bornholmske FERIELAND

Ro om Madseløkke

Efter forskellige startvanskeligheder synes der nu at være blevet ro omkring feriecentret Madseløkke. Da feriegæsterne for alvor begyndte at indfinde sig for et par uger siden, blev der klaget meget over feriecentrets halvfærdige tilstand, men der er nu blevet ryddet så meget op som mulig, og det har den sidste uge været yderst småt med utilfredse turister.

Der er for tiden små 200 feriegæster på pladsen, og arkitekt Gustav Kjølbj, der står bag projektet, fortæller, at flere har været så tilfredse, at de har reserveret sommerhus for at komme tilbage i september måned.

Sidst i september måned rykker håndværkerne igen ind på pladsen, og så er der et og andet, der skal bringes i orden inden næste forår, hvor feriecentret så skulle være helt i orden. — Blandt andet skal de resterende 15 huse bygges færdige, der skal opføres swimming-pool, og der skal bygges en etage oven på den nuværende restaurant, idet der også skal indrettes opholdsstue for feriecentrets gæster.

Vintertecken SVD 12/11-48

Den här bilden av en TV-antenn fullsatt med sidensvansar är tagen på Bornholm. Dit har sidensvansarna kommit tio dagar tidigare än vanligt och det är enligt gammalt och erfaret folk ett tecken på att vintern blir hård.

Feriebyen Madseløkke, der havde en lidt uheldig start med flere utilfredse lejere, som ikke fandt alt helt i orden ved indflytningen, er nu kommet i en bedre gænge. Arbejdet går stærkere frem, og klagerne er ophørt. Efter sigende er tilgangen af interesserede lejere nu så stærk, at man vil finde flere huse at leje ud andre steder.

Göteborgs-Posten

Bert Olls

Text och teckning:

På Bornholm röker man världens godaste sill och ett besök i något av rökertierna rekommenderas.

Bornholmsfjollerier...

(Forts. från första sidan)

egen liten täppa där mulbär, fikon, vindruvor och aprikoser mognar. Gördaarna på Bornholm är av imponerande storlek. Den långa huvudbyggnaden ligger som regel på slutande mark, så att en naturlig källare bildas under gavelrummet. Den höga grunden är tjärad eller kalkad och det vackra korsvirket är av grov ek. Taken är täckta med halm vilket ju innebär att eldfaran är stor. Men sedan urminnes tider sitter det en »Husbrand» på varje gavel som skall skydda och värna huset för eld och brand. Öns vackraste stad ligger efter

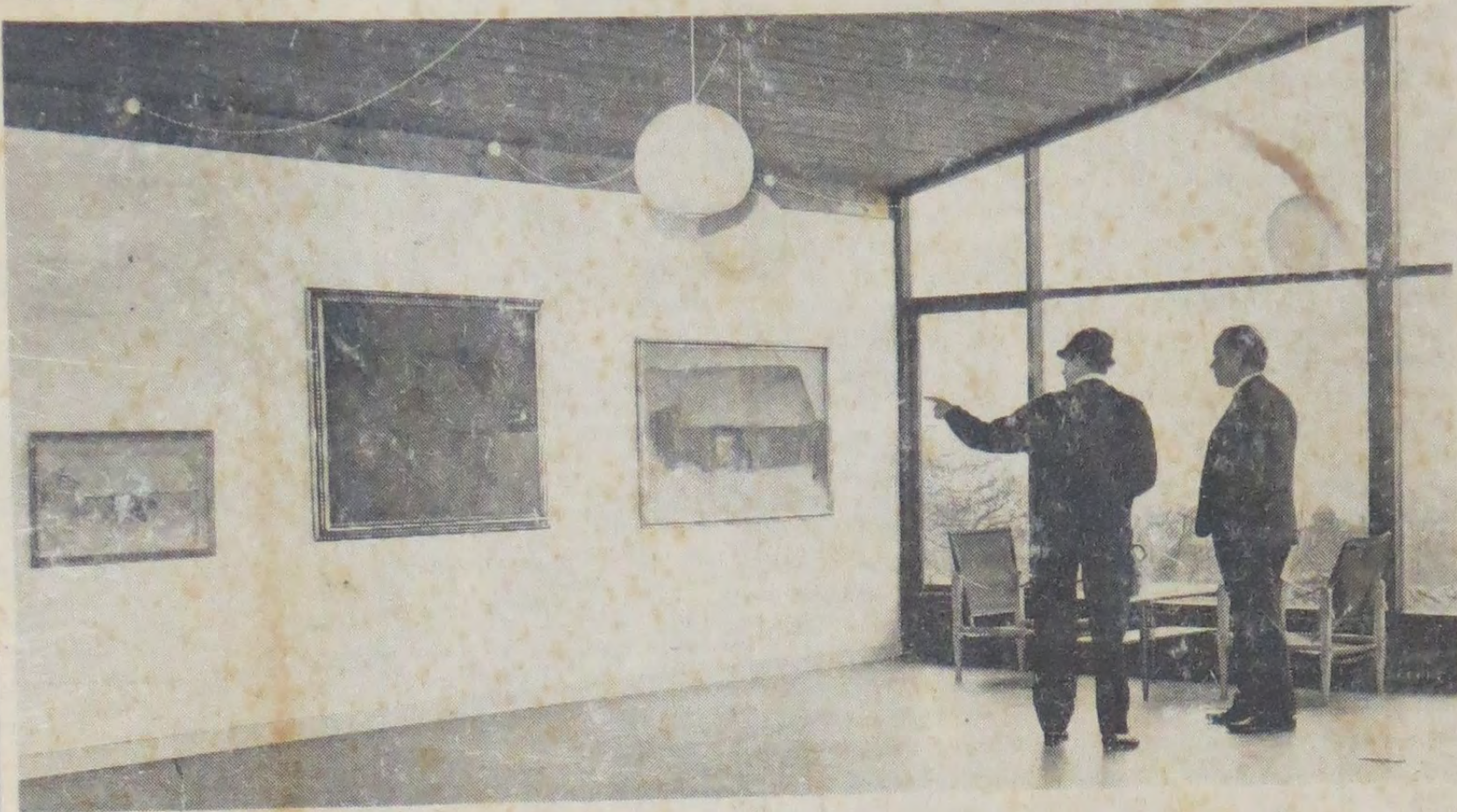
På en isolerad klippa 74 meter över havet ligger norra Europas största borgru'n, Hammershus. Slottet uppfördes under 1200-talet av ärkebiskopen i Lund. Borgruinen är på tre sidor omgiven av djupa dalar och på fjärde sida ligger det blånande havet. En gång måste denna jättelika fästning ha varit helt ointaglig. Platsen är kulturhistoriskt mycket intressant men även för naturälskaren är fästningen en upplevelse, med en hänförelse utsikt över land och hav.

Mellan Allinge och Sandvig ligger öns största hällristningsfält Madseløkke. Hela området runt dessa »Hällristningar» är nu inköpt av en arkitekt från

Neksö, Gustav Kjølbj som uppfört ett modernt feriecenter med 55 feriehuse som man för en relativt billig penning kan hyra. Varje hus har två rum med varmt och kallt vatten, toalett och dusch. Från terrassen som tillhör varje hus har man en hänförelse utsikt ut över tvillingstäderna Sandvig-Allinge och ett mullsvitt hav. Mitt i Semesterbyn ligger restaurangen som serverar utsökt mat. På Madseløkke får man all den service som ett modernt turistcenter kan ge. Ett modernt företag som kan erbjuda besökaren all upptäckligt komfort och samtidigt bevarar och omhändertar de kulturhistoriska minnen som finns på platsen.

Bornholm är fullt naturligt en sommarö men speciellt under höstsäsongen borde ön vara ett utmärkt mål för alla dem som inte sätter sol och bad i första hand. På ställen har så mycket sevärdheter på en relativt liten areal. Dessutom borde ön kunna locka till sig många fler fiskeentusiaster eftersom fisketillgången är mycket god. Det näppar bra både vid sportfiske från land och om man åker ut med någon av fiskekuttrarna som gärna tar med sig hugade sportfiskare. Gör en resa till »sol-skensön» Bornholm nu i augusti eller till hösten, och tag vara på allt vad denna underbara vackra ö har att ge!

Oluf Høst på Madseløkke

I morgen abner den store Oluf Høst-udstilling på Madseløkke i Allinge-Sandvig. Den er åben hele påsken, og der vises godt et halvt hundrede billeder, som er det bedste fra den nu afdøde malers hånd. Billedet her blev taget i går eftermiddag lige efter ophængningen, og det viser nogle af de billeder, som fru Hedvig Høst har skænket til et kommende Oluf Høst-museum. Mere inde i bladet om udstillingen og hele arrangementet i påskedagene.

Høst-mindeudstilling bliver påsketurens mål

De 40 bedste Oluf Høst-billeder i privat eje på Bornholm vises påskeugen i den store sal på Madseløkke

RØNNE: Bornholmerne og deres gæster vil i påsken få det fineste tænkelige mål for årets påsketur. Det vil de kunne takke Bornholms Kunstforening for. Den arrangerer nemlig i påskeugen en mindeudstilling af Oluf Høsts værker, og det bliver en udstilling af de helt usædvanlige, under et tag samles alle de bedste Høst-billeder i privateje her på Bornholm!

Som det vil vides, har nu mindeudstilling for Høst i de sidste måneder været på turné landet over, i Århus, Esbjerg og nu sidst i Hvidovre. Udstillingen bestod af malerier i familiens eje, altså værker som ellers ikke er tilgængelige for offentligheden. Denne samling billeder har kunstforeningen nu lånt til sin påskeudstilling, og den udvider man med det bedste af Høst, som hænger i andre bornholmske hjem, og som ejerne velvilligt har stillet til rådighed for kunstforeningen.

Familiens mindesudstilling omfatter små 30 malerier, hertil kommer så 10-15 malerier fra andre bornholmske hjem, så påskeudstillingen vil komme til at bestå af over 40 billeder af den gamle mester.

Udstillingen vil blive vist i den store sal på triecentret Madseløkke på Strandvejen mellem Allinge og Sandvig, et bekvemt sted for et sådant formål - og som sagt et godt mål for påsketuren. Her er også god plads til parkering, og besøget på Høst-udstillingen kan endog slås sammen med en påskefrokost. Madseløkke har åbent i restauranten, så bornholmerne, deres påsegæster og turister får i dobbelt forstand noget at køre efter.

Udstillingen holdes åben fra og med skærtorsdag og til og med tirsdag den 28. marts.

Kunstforeningen har forøvrigt også et dobbeltsigte med udstillingen. Dels vil man gerne vise de ellers bortgemte Høst-værker, dels vil man gerne gøre en indsats for Firenze-indsamlingen. - Landets

kunstforeninger er blevet opfordret til at danne Firenze-komiteer til støtte for hjælpe- og restaureringsarbejdet i Firenze. Det synes man i Bornholms Kunstforening er upraktisk og resultatet tvivlsomt. I stedet vil man lade 1 kr. for hver gæst på Høst-udstillingen gå til Firenze-hjælpen. Entreen bliver 3 kr. for alle besøgende, også medlemmerne, og det er jo overkommeligt, ikke mindst i betragtning af at en trediedel går til et så fornemt formål som afhjælpningen af de skader oversvømmelsen forvoldte i en af verdenskunstens hjertebyer.

P.S.: For bornholmere vil udstillingen på Madseløkke byde på et ekstra, lille krydderi: hvert billede vil bære ejernes navn, så her kan man altså se, hvem der i tide har været så klog - og heldig - at sikre sig et værk af Bornholms største kunstner og af en af dansk billedkunsts allerfineste kolorister.

Jg.

Bornholmeren

Nr. 82 — 70. årgang

Onsdag den 7. april 1971

Kunst på Madseløkke

Dobbeltportræt . 73×93 (centimeter) 1970 - Privateje. Sådan står der i kataloget (om billedet til venstre) til maleren **Helge Nielsens** udstilling i påsken på Madseløkke, arrangeret af Bornholms Kunstforening. Altså ikke de portrætteredes navne. - Men næppe mange mennesker på Bornholm vil være i tvivl om,

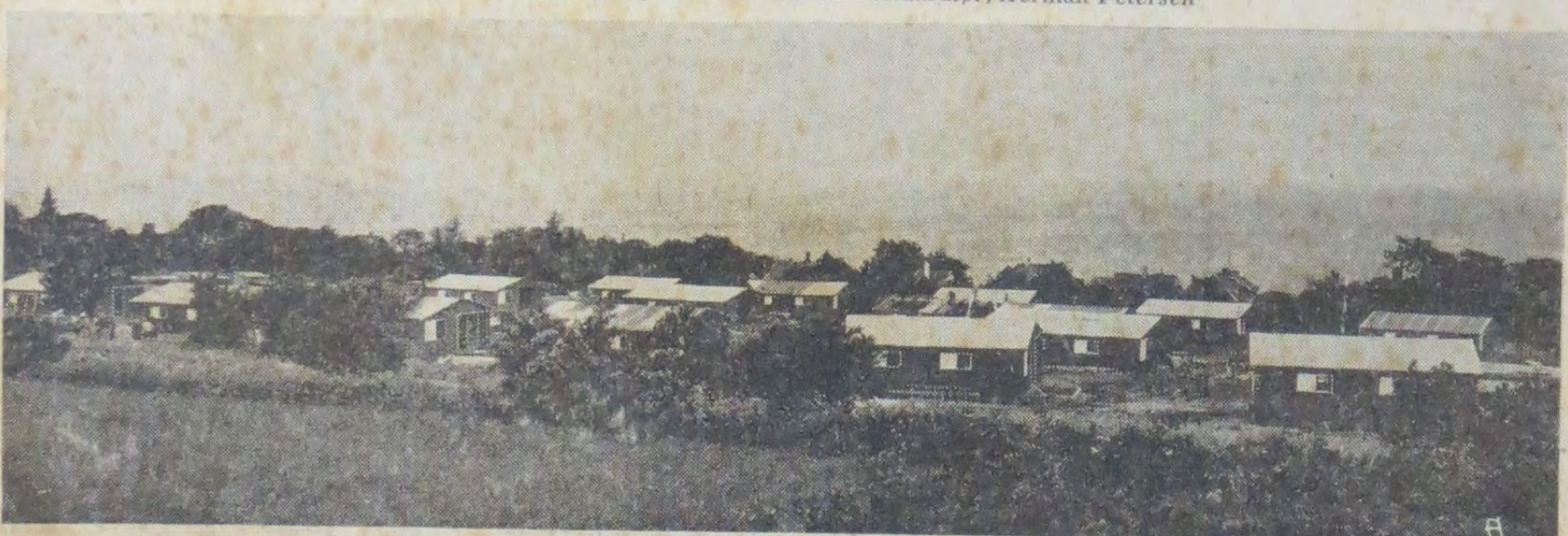
hvem parret på det stærke og interessante maleri er: amtmand **Niels Elkær-Hansen** og hans hustru, keramikeren **Grethe Lindblad**. - Det er Helge Nielsens nyeste, udstillede arbejder af i alt 56 malerier og en lille sal med skitser etc. - Udstillingen åbner skærtorsdag kl. 10.00. **MERE INDE I BLADET**

Flyvende kok på »Madseløkke«

Restaurationen i Allinge-Sandvigs nye feriecenter skal kunne betjene 400 gæster dagligt

Arkitekt Gustav Kjolby sammen med sin restauratør, Herman Petersen

Udsigt over husene fra bakken

En ung mand med tre millioner flyvekilometer bag sig skal lede restaurationen på det internationale feriecenter »Madseløkke«, der er under bygning i Allinge-Sandvig. Han hedder Herman Petersen og er søn af fabriksbestyrer Martin Petersen i Nexø.

Sammen med sin familie har han bosat sig i tvillingbyerne og er nu med i det travle arbejde for at få centret gjort klar til at virke.

Endnu er den bygning, hvor han skal regere, kun et fundament og halve mure, men der er jo sket meget deroppe bare her i sommer, og meget kan ske endnu, inden turistterne rigtig begynder at invadere

vor ø. Restauranten placeres i centerbygningen på et højedrag et godt stykke oppe på den 13 tønder land store grund. Herfra kan man se havet i al dets glans, og arkitekt Gustav Kjolby — manden bag den fortræffelige ferieidee — har da også i sine tegninger til centerbygningen indføjet en opholdsstue, hvor facaden ud mod havet næsten kun kommer til at bestå af glas. Man kommer til at se ned gennem en dal, der først finder sin afslutning helt nede ved Strandvejen. Et stykke nedenfor restauranten i et lunt klippeområde placeres centrets svømmebassin, og så får naturen ellers lov at udfolde sig frodigt i resten af dalen.

Madkunsten fra mange lande

Herman Petersen er 33 år og uddannet som kok på restaurant »Grønningen« i København. Det er godt og vel en halv snes år siden efterhånden, og de mellemlyggende år har han benyttet til at se sig om i verden og lære nyt. I syv år har han fløjet som bl. a. purser hos SAS og Scan-Air, og desuden har han haft halvandet års arbejde på

det fornemme og dyre hotel »Tre Konger« i Basel. Det er et hotel, hvis historie går 900 år tilbage, og det har som alle andre lignende virksomheder i Schweiz ærværdige traditioner at vogte.

Schweiz er jo det førende land indenfor denne branche, føjer Herman Petersen til. Der er noget at lære for den, der vil, og det gælder også madkunsten, hvor man får et interessant indblik i vidt forskellige landes mad. Jeg har haft megen glæde af såvel tiden dernede som tiden hos SAS og Scan-Air, og det er jo ikke alene på det faglige område, man suger til sig, når man er ude, der er også så meget menneskeligt, som er nyt for en, og som man lærer af. Det er jo altid interessant at møde andre mennesker, og den form for arbejde, jeg havde valgt, er nok noget af det bedste indenfor branchen, men det er jo også noget særdeles interessant, hvad der nu laves her, og ganske vist er det ikke kedeligt at flyve, men jeg har altid drømt om at komme til at arbejde med noget mere selvstændigt. Derfor er jeg glad for at have fået job her.

— Hvor meget har De i grunden fløjet?

— Jeg har regnet det ud til 6.000 timer à 500 kilometer, og på disse flyvninger har jeg besøgt både USA, Japan, Afrika, Spanien, Grækenland, Siam og Frankrig, hvor jeg forresten igennem SAS fik et ophold på den franske stats hotelskole. I vinter var jeg med som purser på en safari til Afri-

ka. Det var en oplevelse, hvor jeg havde lejlighed til at se meget. Vi fløj til forskellige distrikter, hvorfra passagererne så tog ud. I Fransk Cemerun besøgte vi en negerlandsby Marua, og der havde man kun en jordbane til at lande på. Maskinen — en DC-7'er var den største, der havde landet der.

100 søgte 20 stillinger

I disse år har jeg fået en del erfaringer, som jeg gerne vil prøve at udnytte her på »Madseløkke«. Det skal være let og praktisk for gæsterne, og der skal være gode arbejdsforhold for personalet. Vi vil lægge arbejdet ind i faste rammer, og jeg kan nævne, at da vi søgte 20 unge damer som personale til restauranten, meldte der sig mere end 100 ansøgere.

Hensigten med feriebyen er jo at skabe et sted, hvor publikum kan nyde både hotellets og sommerhusets fordele. De skal spise i restauranten, og da vi kommer til at råde over 400 senge, regner vi med, at vi i højsæsonen skal kunne bespise 350 gæster dagligt. Det er slet ikke så lidt, og der er til køkkenet anskaffet mange forskellige remedier, hvoraf jeg som et kuriosum kan nævne en stegepande, der kan tage 85 frikadeller eller et halvt hundrede bøffer. Vi har fået en suppegryde, der kan tage 150 liter, en grønsags- og kartoffelkoger, der klarer 50 kilo ad gangen og så fremdeles.

Et morgenbord der fylder

Morgenmad og frokost — selvfølgelig det berømte kolde bord — vil nærmest blive en form for selvbetjening med store borde, hvor gæsterne kan tage, hvad de ønsker. Og det skal være et morgenbord, som fylder noget, hvormed jeg mener, at det skal ikke bare rumme de få ting, vi herhjemme regner for tilstrækkeligt på den tid af dagen. Middagen skal serveres ved bordene, og den kommer til at bestå af tre retter og kaffe.

Så er det også tanken at hygge på forskellig måde om gæsterne.

Tidligere gårdejer William Harild, der nu hjælper turistcenteret

Det er jo tanken, at der skal rangerses festsafte med dans, restauranten, og til gæsternes underholdning er der også fjernsyn og billard, men også hvad angår maden vil vi jævnligt sætte stolen lidt op, og det har vi tænkt os at gøre ved at servere lidt ekstra nogle af dagene. F. eks. en ekstra lækker frokost en dag, og en festlig middag en anden.

Vi skal nok få masser af rivende debat om det, men det er jo klart, at Ideen er god, og jeg glæder mig til at møde et publikum, som gerne vil givet vil blive internationalt.

Et fund til receptionen

Til feriecentret skal også have en kiosk og selvfølgelig en reception, og dennes chef bliver en kenmand på Bornholm, tidligere gårdejer William Harild, Slettegårds Østerlars. Han er 67 år nu og efter at han har solgt gården, har han opdaget, at det i grunden er alt for tidligt at holde op med at bestyrelse noget. Derfor har han taget afsked, og med det kendskab, han har til øen, dens historie, malerne og det hele taget alt, hvad der er bornholmsk, må han siges at være et fund.

Man har også fundet en mand til at passe det store område. Det er Poul Kjeller, en mand med mange års erfaring med jern i ilden, som man siger. Han var den første virksomhedsmand i området efter Kjolbys overtagelse af stedet. Før man kunne komme nogen vegne i terrænet, skulle der nemlig ryddes. Det var Kjellermand for ...

B-d.

Hans store udstilling på Madseløkke

En smuk ophængning, der giver et alsidigt indtryk af denne ærlige, livsbekræftende maler

Vi har før forfælt, at det er den største udstilling, Høns endnu har oplevet af egne værker. Det er i grunden sjældent, en maler i levende live oplever den anerkendelse af hans arbejde og hans værk, der ligger heri. Man kan derfor sige, at det er dobbelt lykkeligt, at kunstforeningen har taget det sløb, det er at samle så mange billeder og hænge dem rigtigt op.

Det er kollegaen Niels Østergaard, Olsker, der har forestået arrangementet. Han kender rundet efter hånden. Han har også deltaget i ophængningen, som i øvrigt er udført af Madseløkkens hjælpsomme og venlige inspektør, William Harild, og selvfølgelig af Høns selv. For ham har ikke mindst ophængningen været en oplevelse. Mange af billederne har han ikke set i adskillige år. Husk på, de kommer for størstedelen fra private hjem, der elskværdigt har stillet dem til rådighed for formålet. Det er et ønske for udstillingen, at den vil blive til lige så stor glæde for maleren selv, som det er for en betragter at gå den igennem.

Man har under ophængningen koncentreret malerierne i de to forreste rum og den store sal, mens skitser og forarbejder er anbragt i lokalet i forlængelsen af salen. Denne del af udstillingen er jo også en helt speciel side af Høns virke. Det er kirkerne, det drejer sig om. Det er et arbejdsområde, han holder meget af. Han mestrer det også som få af nutidens malere. Rent bortset fra, at det er et område, der kræver megen takt og forståelse for opgaven og dens anvendelse.

Den centrale del af malerierne er selvfølgelig anbragt i den store sal, som man har arrangeret sådan, at man har den tilbagevendende restaurant — som i øvrigt er åben i udstillingsdagene — lidt på afstand. En bid brød er selvfølgelig godt, men hver ting til sin tid.

Malerierne er også tyngden i udstillingen. Der er — for at sige det kontant — en række aldeles pragtfulde arbejder. Man kan roligt placere en hel del af de stillede værker blandt det bedste, dansk kunst har frembragt i den nyere tid. Billederne med figurer sammenarbejdet med landskaber, viser Paul Høns frodige evne for at skildre. Han kommer nær på og illustrerer fortræffeligt det bedste i den menneskelige psyke og menneskets afhængighed af naturen. Det første kommer måske klart frem i de deciderede figurbilleder. Vær klar over at det er noget særligt, der vises os. Sindet stemmes blidt og gør det modtageligt for de impulser, der skal til for, at vi kan vandre videre.

Disse billeder er i det hele taget ikke tidsbestemte. De vil leve videre.

Man kan kun holde af disse billeder.

De kan ses hver dag fra i morgen og til og med tirsdag i tiden fra kl. 10 til 17.

Bøggild.

De glædende billeder klæder Madseløkkens hvide murvægge. — Pigeportrættet og den hvilende pige er den samme model — malet med ca. 15 års mellemrum.

Bornholms Kunstforening kan næsten regne med en meget stor interesse for sit initiativ til en Paul Høns-udstilling på Madseløkke i Allinge-Sandvig. Der er fernisering i aften for foreningens medlemmer, og derefter er udstillingen åben hele påsken og til og med tirsdag. Den omfatter 55 malerier og en snes skitser og forarbejder til bl. a. kirkeudsmykning samt et udvalg af tegninger i tusch og blyant.

Det er en meget smuk udstilling. Den kan næsten heller ikke blive andet — med de billeder og de lokaler, Madseløkkens hvide vægge og det kontrasterende oftest brune træværk samt i det hele taget den forenkede strenge arkitektur passer godt til Paul Høns varme maleri med de meget udtryksfulde figurindslag. Her møder vi romantikeren — hvor er det rart, at sådanne stadig findes — stillet overfor den næsten »kolde« rumopbygning.

Ung mand i vinterlandskab fra 1965, 100x160 centimeter, tilhører Bornholms Museum som en gave fra Ny Carlsbergfondet. Det er stærkt karakteriseret af vinterens klare blå farver.

Rødt pigebillede fra 1964, 140x100 centimeter — tilhørende Roskilde Museum — og er lavet i 1964. Den monumentale opbygning af det enkle og rolige motiver, som titlen jo også stærk antyder, opbygget i røde farver i en dristig, men helt sikker anvendelse.

Berlingske Tidende

Bornholmsk tilbageblik

Stor udstilling af maleren Poul Høns arbejder åbnet ved Allinge

Påsken. Detalje af Poul Høns freske i Kvong Kirke

Det betydeligste bornholmske bidrag til påskens mange danske udstillinger er utvivlsomt den store Poul Høns-udstilling, åbnet på Madseløkke ved Allinge. Ophængningen omfatter 55 malerier fra årene 1939-67, hovedsageligt værker i museums- eller privatejsamtlige kartoner og andre udsmykningsarbejder, fotos og tegninger i tusch og blyant. Tilsammen giver det fyldige udvalg et alsidigt indtryk af den kendte malers påskønnede virke — både som intim og nænsom skildrer af barn og kvinde og som erfarne udsmykningskunstner hvis indsats ikke mindst med dens mange kirkeudsmykninger er en daglig glæde for bornholmerne. Udstillingen er ledsaget af et smukt illustreret katalog med varmt forord af en anden af klippens billedkunstnere, maleren Niels Østergaard. Den er arrangeret af Bornholms Kunstforening og åben til og med den 18. april.

Paul Høns: Ungt træ

Dette er en del af det areal bag Strandvejen eller i Mellem Byerne i Allinge-Sandvig, hvor arkitekt G. Kjolby vil lægge sommerhuskolonien »Hallelyst«. Længst til venstre ses tandtekniker Roar Jakobsens nye hus, bygget på en lille del af grunden, mens resten er solgt til arkitekten. Midt i billedet ses den klippeknoild, Kjolby nævnte i sin redegørelse. Da billedet blev taget, var det så diset, at man ikke på fotografiet kan se havet, horisonten går lige over husenes tagryg

Projekt klar til 50 nye sommerhuse med 300 senge i Allinge-Sandvig

Arkitekt G. Kjolby har købt stort areal mellem byerne og har alt klar til en ny sommerhuskoloni

Hidtil to officielle afslag på ansøgninger om planens virkeliggørelse

ALLINGE, tirsdag: PÅ ASTE's generalforsamling gav arkitekt G. Kjolby, Nexø, for første gang offentlig meddelelse om en plan til opførelse af 50 sommerhuse med 300 sengepladser på arealer bag Strandvejen, Mellem Byerne, i Allinge-Sandvig, som han i længere tid har arbejdet med. Der er tale om et millionprojekt, men planen er foreløbig to gange blevet afvist af boligministeret, hvilket arkitekt Kjolby sagde nogle temmelig bitre ord om.

Planen er naturligvis blevet indgående behandlet af de lokale myndigheder, og både mødets dirigent, kammerr V. Konradsen og turistchef Finn Nielsen gav den deres støtte. Finn Nielsen sagde bl. a. i sin beretning, at der her var tale om en mulighed for et godt, stort sommerhusbyggeri, men det havde mødt modstand hos myndighederne. Det er vi vant til her, men vi tillægger arkitekt Kjolby al mulig støtte.

Arkitekt Kjolby fremhævede, at han ikke havde været forberedt på at give en redegørelse her, men han ville gøre det så godt, han kunne.

Mærkeligt at gøre det gratis

— For nogle år siden var han blevet opfordret til at give tegning til en sommerhuskoloni, og det skulle af forskellige grunde være gratis. — Det havde han syntes var noget mærkeligt noget, men det var på den måde, han var kommet ind i det. For tre år siden havde han så købt et areal ved Svaneke, og der havde han opført 21 huse.

Han skildrede disse huses indretning, der vel er godt kendt, og betegnede den som rimelig, og der havde da også vist sig at være behov for sådanne huse. Derfor havde han på sine ture kigget på andre arealer, og han var hurtigt blevet klar over, at det var i Allinge-Sandvig, det foregik. Da tandtekniker Roar Jakobsen viste sig interesseret i at sælge (de store arealer bag sit nye hus, og altså bag det berømte »sojlehus« ved Strandvejen) havde Kjolby overtaget arealerne med de allerede eksisterende sommerhuse. Det var et dejligt område, især på grund af den store

klippeknold, der går ned midt igennem det, og på grund af den storslåede udsigt. Koloniens navn er »Hallelyst«.

I de bestående huse findes ca. 45 senge, og efter planerne skulle der blive 300 nye sengepladser, i alt 350. Kjolby takkede kommunen, amtet, arbejdsanvisningen og aens folketingsmænd for al støtte, men det havde øjensynlig ikke været tilstrækkeligt.

Sommerhusbyggeri er tilladt, når husene ikke er over 35 kvadratmeter er præfabrikerede og bruges af ejerne. Da det ikke er hensigten at sælge disse huse, og da de kan holde tre gange så længe, svarer de til den benyttelse, som 350 sommerhuse vil give og til en tilsvarende omsætning. Vi er så heldige at have værkstedslokaler, da vi kan leje os ind hos Bøværk, vi har det nødvendige værktøj, den nødvendige arbejdskraft,

Arkitekt G. Kjolby, Nexø.

grundene er i det store og hele byggemodne, og vi har de gæster, der skal til.

Men der er mange ting, man ikke forstår, for eksempel om regeringen egentlig er oppositionen. Vi får hele tiden »Njet« i København. Det er urimeligt, at Bornholm skal undgå, fordi der er overbeskæftigelse i det øvrige land.

Det er lidt hårdt sagt, men det er lige så hårdt ment!

Der skal i hvert hus være seks senge, som behovet i Svaneke har

vist det. Endvidere: moderne køkken med el-komfur, køleskab og tilsvarende køkkenudstyr. Springmadrasser i sengene og lejet sengelinned — så der virkelig er tale om en konkurrence til hotellerne.

Husene kræver ikke megen arbejdskraft. De fleste lejer et hus i 14 dage, og vi ser ikke meget til dem, og de efterlader et rent hus. Der er kun tale om et par mennesker til at holde husene, så oversæsonbeskæftigelsen skulle ikke betyde noget.

Replikker om planen

Direktor Søgaard, hotel Strandslot, spurgte:

— Hvad med økonomien?

Kjolby: — Vi oplæger de størst mulige lån og håber så selv at have resten ...

Søgaard: — Jeg mente nu, hvad husene koster pr. sengeplads.

Kjolby: — En tiendedel af den pris, der er nævnt for hoteller.

Søgaard: — Altså 25—30.000 kr pr. hus?

Kjolby: — Ja, deromkring. Husene koster i leje i højsæsonen 300 kr., men vi har en vis overgangspris, og det betyder, at der her vil komme folk, der ellers ikke har råd til at komme til Bornholm.

Søgaard: — Hvem er vi?

Kjolby: — Mig og hende, der passer det! I Svaneke kan vi tilsyneladende holde en helt pæn sæson; husene kan nok lejes ud i tre måneder, da vi dér har opvarmningsmuligheder. Der er dog i dag talt om, at det er lettere at leje ud, når man har større enheder. Her vil husene betyde en del, bl. a. over for de tyske bureauer der jo kræver større enheder af hensyn til deres store reklameudgifter.

Dirigenten gav atter sig selv ordet og oplyste, at sagen er så langt fremme, at håndværkerne har aigivet tilbud. Husene vil komme til at ligge dejligt med stort friareal. Byggeriet ville være kærkomment. Held og lykke!

Forsamlingen sluttede sig hertil med bifald, jg.

Ny idé med stort perspektiv

MELLEM Allinge og Sandvig har en lykkelig blanding af idealisme og forretningssans skabt noget helt nyt

der foruden restaurant indeholder pejsestue, fjernsyns- og billardrum og forskellige hyggeafdelinger. Der er fra re-

gårdejer William Harrild. Han har sat både penge og kunst i foretagendet. Det sidste således at forstå, at malerier af alle de kendte bornholmske malere fra Høst og Havsteen Mikkelsen til Søren Kjærsgaard hænger på væggene både i spisesale og i enkelte hytter. 80.000 mennesker kommer hvert år til Mad-

sebakke for at kikke på helle-ristninger. Madseløkke åbnede sidste år, men succesen er allerede fastslået. Ni nationer har i år være repræsenteret blandt gæsterne. Man stiler efter at skabe international forståelse, derfor udlejes kun højst halvdelen af pladserne til danskere.

Gustav Kjolby og William Harrild står fast på helle-ristningsklipperne — samt på troen på deres idé om internationalisme i turismen.

— et internationalt feriecenter — Madseløkke. Det har fået navn efter Madseløkke — Danmarks største helle-ristningsfelt. Stengårder har opdelt arealerne i lækker, et specielt bornholmsk udtryk for parceller. Her ligger mellem klipper og frodig flora 55 ferie-huse med i alt 400 sengepladser. Manden bag ideen er arkitekt Gustav Kjolby — en bornholmer, der efterhånden var træet af de mange resultater

af kommerciel turisme, som udtrykkes i ombygning af gamle gårde og i opførelse af nye hytter. Her er bygget supermoderne. Alle værelser har privat toilet med bruser, varmt og koldt vand, egen terrasse og parkeringsplads i direkte tilknytning til husene. Midt i arealet ligger centerbygningen,

stauranten udsigt over centrets hvile- og parkområde og direkte adgang til stranden.

Arkitekt Kjolby samarbejder med en anden bornholmer, for

2 6 APR 1969

En del af »storfamilien Madseløkke« samlet på dækket. Det er fra venstre fru Køie, Henning Køie, William Harild, skibslægen Vestergaard Mikkelsen og Gustav Kjelby.

Storfamilie gør turistpropaganda

Friske bornholmere lejede helt for egen regning ruteskib - Var i går i Åbenrå

»Storfamilien Madseløkke« står der i disse dage på ruteskibet M/S »Ertholm«, som til daglig sejler i rute fart mellem Simrishamn i Sverige og Bornholm via Christiansø. Bag ordene gemmer sig ikke noget med vilde udskjelser, og lignende. Det kalder besætningen på skibet sig i en måned, mens det er på et krydstogt til flere både danske og svenske havne for at gøre et turistfremstød for feriefæren Bornholm. Skibet kom i går til Åbenrå Havn, men er allerede i dag sejlet videre til Svendborg.

Det er ikke nogen helt almindelig besætning, der er med på det usædvanlige turisttog. Manden bag projektet er arkitekt Gustav Kjelby, som ejer det urtraditionelle Hotel Madseløkke på det nordlige Bornholm. Hans højre hånd er en mand, som kalder sig bonden og ceremonimesteren, og hans borgerlige havn er William Harild. Desuden er vise-

sangeren Henning Køie med, og han har sin uundværlige harmonika med, så der lyder festlige sømandstøner om bord.

De tre mente, at der blev gjort for lidt turistpropaganda for Bornholm. De bestemte selv at gøre noget. I december hyrede de ruteskibet M/S »Ertholm« for ca. 30.000 kr., og her i foråret sejler de rundt for at fortælle, hvor dejlig Bornholm er - også uden for den egentlige turistsæson.

På turen rundt i landet er M/S »Ertholm« fyldt med bornholmske produkter. Der er lige fra keramik og stentøj til fiskekonserves, oste og lign. Desuden gør man opmærksom på, at mange fremtrædende kunstnere har tilknytning til øen, bl. a. Oluf Høst, Sigurd Vasegaard og Paul Høm.

Foruden de allerede nævnte personer samt den almindelige skibsbesætning er om bord på »Ertholm«

skibslægen Vestergaard Mikkelsen, men ham har der endnu ikke rigtig været brug for.

2 7 APR 1969

Storfamilie paa eksportfremstød

Bornholm har andel af byde paa end røgede sild, siger Madseløkkerne

Storfamilien Madseløkkers flydende hjem, det gode skib »Ertholm«.

Den værdige, lille færge »MS Ertholm« af Christiansø lagde i gaar til kaj i Nykøbing F. med storfamilien Madseløkke ombord.

Skibet er ladet med bornholmsk stentøj og allehaande kulinariske specialiteter, som paa grund af det velfortjente ry den bornholmske røgede sild nyder i den store verden, er gledet helt i baggrunden.

Vidste De f.eks., at Bornholm har sin egen ostetradition, og at bornholmsk ost for helt at komme til sin ret kræver følgeskab af »den bekendte bornholmske smør-rugkiks« fra Aakirkeby?

Vi vidste det i hvert fald ikke, før vi gik ombord i Ertholm, den splinternye passagerfærge, som fra 1. maj indsættes paa ruten mellem Bornholm og Christiansø.

Danmark rundt

Rederiet Sonne har laant storfamilien færgen en måned, og siden påske har den anløbet havne

Heimdal (V)

2 6 APR 1969

Propagandabåd skal hente turister til Madseløkke

MS »Ertholm« kom i går til Aabenraa

Hoteldirektør, arkitekt Gustav Kjelby, Allinge, kom i går til Sydhavnens kaj i Aabenraa med den charrede rutebåd M/S »Ertholm«, der normalt har sin faste rute mellem Bornholm, Sverige og Christiansø.

Den lille smukke og hyggelige rutebåd har en besætning på 10 mand, incl. en skibslæge, hvoraf halvdelen er taget med fra Gustav Kjelbyes hotel »Madseløkke«, der kun holder

åben om sommeren. Indenfor een måned aflægges der besøg i et par svenske havne og 12 danske provinshavne samt København for bl. a. at propagandere for sit feriecenter »Madseløkke« i Allinge.

Gustav Kjelby forklarer, at turen er blevet til i irritation over turistforeningernes måde at reklamere på, hvorfor han besluttede noget nyt i form af en slags firmaudflugt.

2 8 APR 1969

Sejlende storfamilie på Svendborg-besøg

Skibet var ladet med keramik, bornholmske fødevarer og godt humør, da storfamilien Madseløkke i week-enden besøgte Svendborg ombord på »Ertholm«.

Madseløkke-kollektivet er ingen storfamilie i gængs forstand, men et 100 pct-mandsamfund, hvis medlemmer har fundet sammen om den udmærkede opgave at gøre turistreklame for Bornholm - og specielt den bornholmske hotelbranche.

Initiativet stammer fra arkitekt, direktør Gustav Kjelby, Hotel Madseløkke i Allinge-Sandvig. Kjelby hørte fornyligt i TV en kritisk udsendelse om den stagnerende bornholmske hotel-branche.

— Jeg måtte naturligvis korrigere, hvis det øvrige Danmark havde indblik af, at det stod så dårligt til. Derfor charrede jeg rutebåden

»Ertholm«, og nu har vi været Danmark rundt for at fortælle, hvor dejligt der er på Bornholm og hvilke gode hoteller der findes derovre, siger direktør Kjelby.

Ud over brochurer for Kjelbys to hoteller, Madseløkke og Duebakken, har Ertholm som nævnt keramik og bornholmske fødevarer-specialiteter med.

Ombord er også Kjelbys kompagnon, Wilhelm Harild, Nekse-lægen Vestergaard-Mikkelsen og Christiansø's købmand og troubadour Henning Køie (skyldig i landeplagen »Ud på flisen, Karolines«).

Under opholdet i Svendborg var der underholdning og filmforevisning for en indbudt kreds.

Hvor meget koster det, at drive privat turistpropaganda?

— Det er en hemmelighed, men

»nogens tusinde kroner har projektet kostet, siger Gustav Kjelby.

Henning Køie og »Ertholm«-besætning laver turistpropaganda for Bornholm mellem det udstillede keramik i salonen på »Ertholm«.

Kunst i bornholmske hjem...!

Påskeudstilling på Madseløkke,
Strandvejen, Allinge, fra skær-
torsdag til mandag den 3. april
- hver dag kl. 10-17

BORNHOLMS KUNSTFORENING

Inde i bladet:

Billedet er fra kunstforeningens store udstilling på Madseløkke »Kunst i bornholmske hjem«, og interiøret er en skipperstue indrettet af fru Rosa Kjøie, Gudhjem.

Kunst i bornholmske hjem vises i påsken på Madseløkke

ALLINGE-GUDHJEM

2.000 besøgende på Madseløkke -

Og dermed chance for at udstillingen balancerer økonomisk

Bornholms Kunstforening havde megen glæde af sin udstilling af et udvalg af kunst i bornholmske hjem. Man regner med at der har været 2.000 gæster - betalende og medlemmer, og da der er kommet en 7.000 kr. i kassen, forventer foreningen, at det skulle kunne lade sig gøre, at få indtægter og udgifter til så nogenlunde at balancere - det er ikke billigt at stable et sådant arrangement på benene, men kunstforeningen er tilfreds med resultatet ud fra den betragtning, at den slags ikke skal give overskud, men først og fremmest samle interesserede.

Påskeudstillingen sidste år af Listed-maleren Helge Nielsens lærreder samlede ca. 1.500 mennesker, og kunst i bornholmske hjem-udstillingen er den første siden starten af disse Madseløkke-udstillinger, der har vist en forøgelse i besøgstallet.

En god idé viste det sig at

være, at centralbiblioteket i Rønne stillede et udvalg af sine bøger inden for kunst til publikums rådighed. De blev gennembladet flittigt.

Nu puster foreningen lidt ud, og det næste arrangement bliver på Bornholms Museum, hvor man vil vise en af sammenslutningens vandre-udstillinger - et udvalg af de arbejder, som Statens Kunstfond har indkøbt på det seneste.

b-d.

Kunst-succes

Bornholms Kunstforening fik stor glæde af sin spændende og interessante udstilling på Madseløkke af kunst i bornholmske hjem. Der kom i løbet af de fem påskedage godt 2.000 betalende gæster, og med andre besøgende som børn og udstillere med videre nåede man op på over 2.200, eller næsten det dobbelte af i fjor, da Madseløkke-udstillingen var besøgt af ca. 1.200.

»Kunst i bornholmske hjem« påske 1972 på Madseløkke

Arbejdstitler
til de forskellige rum
på udstillingen

- 1 Græske og russiske ikoner - Kinesisk porcelæn
- 2 Jantzens Hotel omkring 1930
- 3 Nutidskunst
- 4 Fra samlingerne i Nansens Gaard, Svaneke
- 5 Fra en Gudhjem-stue
- 6 Et borgerhjem i Rønne
- 7 »Blomsterbørn«
- 8 Udsnit af en moderne kunstsamlers hjem
- 9 Fra Oluf Høst's hjem
- 10 Skipperstuen

Til de bornholmere, der har brugt deres tid og kræfter og hjulpet os med at gennemføre denne udstilling, og til de mange, som har stillet kunstgenstande til rådighed, retter Bornholms Kunstforening en hjertelig tak:

Ulla og Niels Høst, Gudhjem

Annelise og Poul Holst Jensen, Rønne

Ester og Axel Munch, Gudhjem

Rose og Henning Kjøie, Christiansø

Kirsten og Marianne Schmidt, Svaneke

Gerda og Johannes Thoms, Rønne

Birgit Kofod, Rønne

Eli Rasmussen, Svaneke

Mis og William Harild, Gudhjem

Emmy Jantzen, Gudhjem

Karen og Bent Kofoed, Rønne

Inge Høyrup, Rønne

Anders Bille, Svaneke

Valborg og Richard Kofoed, Svaneke

Erik Simonsen, Svaneke

Grete Lange, Gudhjem

Birte og Gustav Kjalby, Allinge

Lilli og H. M. Harild, Nexø

Grete og Ole Kramp, Aakirkeby

Thora og Johannes Hansen, Rønne

Hedvig Høst, Gudhjem

Viggo Pedersen, Gudhjem

Hedvig Andersen, Aakirkeby

Ella og Ludvig Lund, Svaneke

Jenny Bertel Hansen, Svaneke

Vibeke og Jørn Klint, Rønne

Helga Klink, Allinge

M. C. Kofoed, Nexø

Reine og Hans Munch, Nexø

Preben Johnsen, Nexø

Th. Aakjær, Nexø

Omstående kommentarer til årets påskeudstilling blev fremsat af hvert enkelt medlem af udstillingsudvalget efter et forberedende møde.

Ole Kofod Paul Høm Jens Blådel Niels Østergaard Lisbet Høm H.C. Larsen

Kunst er noget sært noget. Ingen har endnu kunnet definere eller forklare, hvad kunst er. En genstand kan i én sammenhæng være absolut u-kunstnerisk, i en anden være kunst. Kan være en brugsgenstand, en ting i sig selv, og først blive kunst i det øjeblik, den af kunstneren bringes ind i en anden sammenhæng, får kunstnerisk liv.

Dadaisterne gjorde kunst af træ- og papirstumper i deres collager. Robert Jakobsen af kasserede tandhjul og udslidte maskinstykker. Træet på marken bliver først kunst, når det opfattes af kunstnerens øje, bearbejdes af hans fantasi og nedfældes på lærredet.

Det, vi i år viser ved Påskeudstillingen på Madseløkke, er kunst for de mennesker, som udstiller det, men behøver ingenlunde være det for beskuerne - ikke for alle i hvert fald. Vi har gerne villet vise, hvordan man i forskellige miljøer på Bornholm opfatter kunst, villet vise, hvor forskelligt kunst opfattes i forskellige omgivelser, og hvor forskellige ting, der opfattes som kunst. - Vi har gerne villet vise, hvor stor en spændvidde der, her på Bornholm, er i kunstopfattelsen og har derfor søgt at give kunstværkerne en baggrund, deres baggrund, deres omgivelser. Måske også for at vise, at netop samspillet mellem kunstværk og omgivelser ofte er et kunstværk i sig selv eller i hvert fald kan blive det i de rette hænder.

Alt er hentet i private bornholmske hjem, netop for at understrege, hvordan man i forskellige miljøer og til forskellige tider på Bornholm opfatter kunst. Ikke alt er »den store kunst«, men det er i hvert fald udtryk for, hvordan man i private hjem på Bornholm kan opfatte kunst og indrette sig med kunst.

Og på den måde siger det en hel del om både kunst, om Bornholm og bornholmere.

Tanken med dette års påskeudstilling er at vise et udsnit af den gode kunst, der findes privat på Bornholm. Udstillingen »Kunst i bornholmske hjem« vil ordne tingene med sammenhæng i tid og sted - og vise, at kunst ikke er en vilkårlig periodes tilfældige smag, men en levende inspiration.

»Kunst i bornholmske hjem« - ikke billeder eller kunsthåndværk udlånt fra kunstgalleri og museum - ikke genstande hentet fra kunstnerens værksted. Men ting fra et hjem - brugte ting, der for en uge løsrives fra den daglige sammenhæng med deres ejere, med møbler og gardiner, og nu skal ses på anden baggrund, i andet lys. Af nye øjne.

Bornholms Kunstforening har hvert år siden 1967 arrangeret en påskeudstilling på Madseløkke - bortset fra en enkelt udstilling i 1970, der viste et udsnit af dansk kunsthåndværk, har alle øvrige udstillinger været forsøg på at vise en enkelt billedkunstner i helfigur, her kan nævnes udstillinger af Høst, Høm, Vasegaard og Helge Nielsen. I år vil vi forsøge at gå andre veje; ved at placere billeder i deres mere normale omgivelser håber vi at gøre kunst og kunsthåndværk mere tilgængeligt og nærværende.

De ting, mennesker vælger at omgive sig med, vil ofte være et udtryk for deres livsholdning. Udstillingen vil give et indtryk af, hvor stor kunstnerisk spændvidde, der findes i bornholmske miljøer; derfor har vi bedt kunstvenner herovre om at forme hver sit rum på dette års påskeudstilling.

I år er påskeudstillingen på Madseløkke et forsøg på at vise kunst fra forskellige bornholmske hjem anbragt i de omgivelser, hvor denne kunst er til daglig. Det er hensigten at give et indtryk af, hvor forskelligt man indretter sig og hvad man hænger på væggene i hjem, der spænder fra kunstsamlere til den eksperimenterende unge. Tag det hele for hvad det er - et forsøg på at lave en Madseløkkeudstilling, der er anderledes end tidligere.

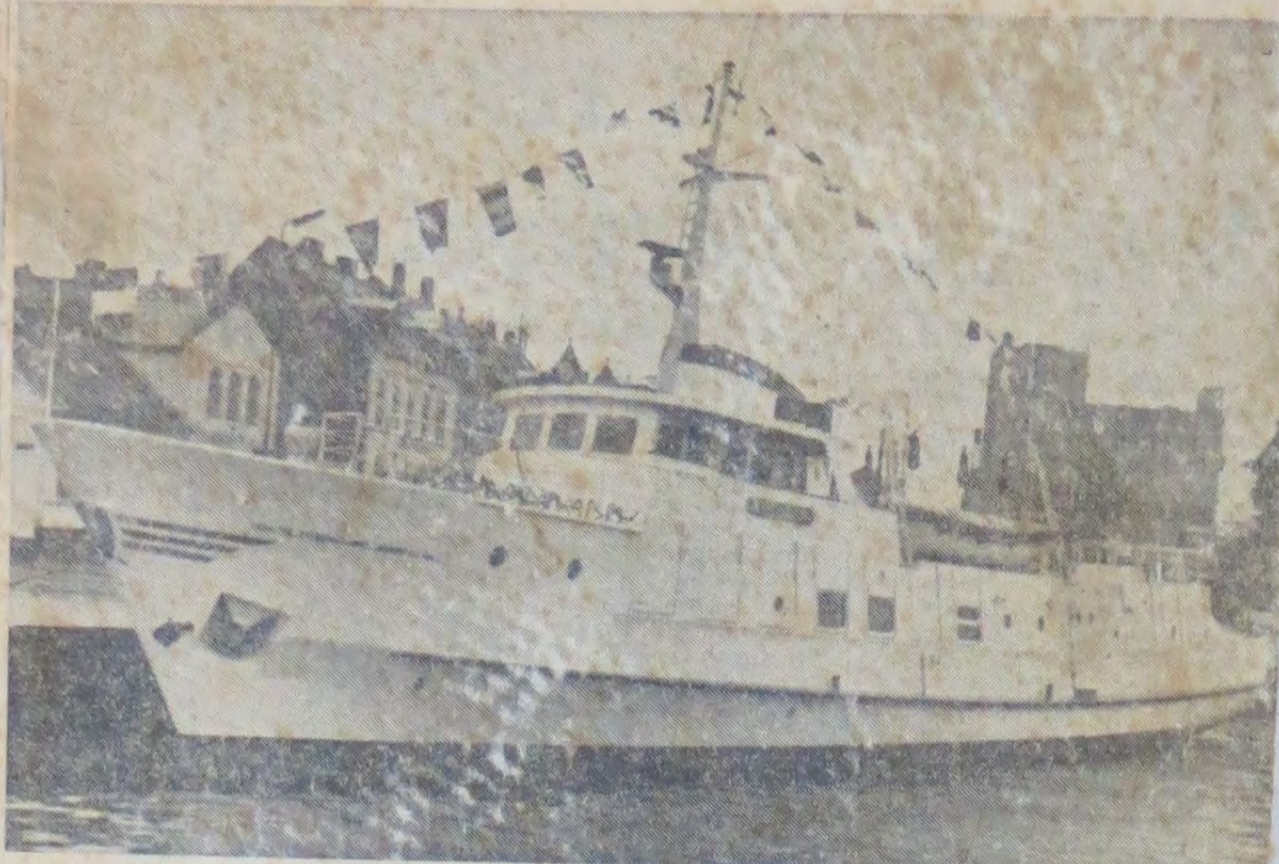
Turistpropaganda fra Bornholm

Arkitekt og hotelejer Gustav Kjølby, Allinge-Sandvig, har bestemt sig for at lave reklame for Bornholm. Kjølby, der har chartrt Christianshøden "Erholm", har været ved kaj i Nykøbing havn og repræsentanter for Round Table, turistforening og presse har været inviteret til en lille komæmnen om bord. Her fortalte hotelejer, at han har lejet skibet en måned med besætning, og at det er meningen at sejle Danmark rundt for at reklamere for en forlængelse af turistsæsonen på Bornholm.

Skibet, der er meget komfortabelt, har plads til 20 passagerer, men der er tur hovedparten af mandskabet og Kjølby's førstemand med på turen. Fruet står for madlavningen om bord, og tegner og maleren Henning Køie (han med "Ud på fislen Karoline") er med for at underholde de indbudte gæster, der kommer om bord.

Salonen er brugt til udstilling af bornholmske specialiteter, såsom fisk, tørskeløve og andre rare plakater på væggene fortæller om udstillingen. Kjølby arrangerer med "Bornholm Eddelig" visse bord en dejlig føvefilm fra søren på Bornholm.

Kjølby ejer det nye moderne hotel "Madseløkke" i Allinge, der er plads til 400 mennesker, videre en sommerhusby på 2 og 120 søgepladser og det er den han rejser rundt og propagere for. Den videre rute er f.eks. således: Fra Nykøbing Sj. til Frikshavn, Ålborg, Hobro, Århus, Herning, Åbenrå, Svendborg, Odense og der sluttet af i Nykøbing Falster, inden turen går tilbage til Bornholm.

Man kommer ikke udenom, at "Erholm" er et smukt fartøj

bonde, nu passer jeg "Madseløkke"s porrer.

- Hvorfor skal man komme til Bornholm?

- Mand dog, siger Kjølby forarget, for at holde ferie, selvfølgelig. Vi har fastlandsklima, har en varm og rolig eftersommer, og faktisk kan man ikke holde ferie noget bedre sted.

- Er der ingen søsyge om bord.

- Det snakker vi ikke om.

Køie: - Jeg er det ihvertfald ikke. Kjølby: - Nej, for han påstår, han er fisker.

Men derudover har vi haft mange skæge oplevelser, og vi vender bestemt ikke hjem til "moderlandet" før 1. maj. Så skal "Erholm" jo sættes ind på sin rute...

P. N.

Aalborg Amtstidende (V)

21 APR 1969

Sejlende bornholmer reklamerede for øen

Bornholmsk hotelejer kom sejlede til Hobro for at reklamere for øen og sit hotel

Tidligt i gaar morges stod det gode skib M/S "Erholm" ud af Mariager fjord, efter at skibet det meste af

lørdagen havde gæstet Hobro i et utraditionelt anlæg. "Erholm" er nemlig paa rundtur til danske havne for at gøre reklame for solskinsøen og specielt hotel "Madseløkke" i Allinge.

Initiativtager til dette usædvanlige turistfremstød er nemlig Madseløkkens ejer, arkitekt Gustav Kjølby, der ogsaa finansierer turen, som Bornholms turistforening ogsaa oprindelig var med i. Turistfolkene fandt dog dette reklamefremstød for dyrt og trak sig tilbage.

Jeg syntes imidlertid, vi var kommet saa langt med planerne, at jeg ikke kunne trække mig tilbage, fortæller Gustav Kjølby. Vi chartrede derfor passagerskibet M/S "Erholm" der om kort tid indstøttes i turistsejladens mellem Christiansø og Bornholm for at slaa et slag for en forlænget turistsæson paa solskinsøen. Jeg kan nemlig oplyse, at september er en af vore bedste maaneder, hvad vejret angaar. Hvor mærkeligt det end lyder, saa har Bornholm fastlandsklima, mens det øvrige land har øklima.

Stort besøg

Mange hobroere benyttede lejligheden til at gaa om bord og høre lidt nærmere om Bornholm, hvilket skete gennem en udstilling af forskellige bornholmske specialprodukter, som man ogsaa havde lejlighed til at smage paa. Endvidere blev vist film om øen, ligesom en plakatudstilling fortalte om arkitekt Kjølby's børnevenlige hotel Madseløkke, der er bygget op med smaa bungalows omkring selve restauranten paa den gamle oldtidsboplads ved Allinge, hvor der bl. a. findes en række helleristninger.

ter, som man ogsaa havde lejlighed til at smage paa. Endvidere blev vist film om øen, ligesom en plakatudstilling fortalte om arkitekt Kjølby's børnevenlige hotel Madseløkke, der er bygget op med smaa bungalows omkring selve restauranten paa den gamle oldtidsboplads ved Allinge, hvor der bl. a. findes en række helleristninger.

Af de forskellige udstillede specialprodukter kan nævnes kullarisk ting som roget tørskeløve, kaviar, oste og bisquits samt en omfattende afdeling med bornholmsk keramik og stentøj fra øens smaa værksteder.

Turistpropagandaen for øen og for arkitektens hotel er ikke nogen billigsag, men initiativtageren mener ikke, man har raad til at lade være og tilføjer, at det ogsaa har givet ham og besætningen, der bl. a. tæller den kendte musikanter Henning Køie, chancen for at opleve en række danske provinsbyer fra en helt ny side - nemlig fra vandet.

NORAGER

Eget initiativ

Det, der har bragt dem sammen paa turen, er utilfredshed over den maade, Bornholms Turistforening driver propaganda for øen paa.

Bornholm er forvænt med turister i højsæsonen, men efter Madseløkkernes mening strækker den virkelig gode tid paa Bornholm sig meget længere baade før og efter skoleferien.

Storfamilien vil ikke alene slaa et turistslag for Bornholm, men ogsaa gerne for sig selv. Grunden er Bornholms nyeste hotel, "Madseløkke" ved Allinge, der er tegnet af Gustav Kjølby og som har plads til 400 gæster.

Nok har "Erholm" paa den sidste maanedes togt mellem danske købstæder været et flydende center for »alt godt fra Bornholm«, men storfamilien Madseløkke skjuler ikke, at de maaske i endnu højere grad har nydt sejladens som fornøjelsestur.

nihil.

Under opholdet i Hobro fik de bornholmske gæster besøg af en »landmand«, halinspektør Søren Bloch, Hobro. Fra venstre ses her foran det gode skib "Erholm" Søren Bloch, William Harrild og arkitekt Gustav Kjølby.

Aalborg Stiftstidende (K)

19 APR. 1969

Bornholmsk stentøj betragtes og diskuteres af fra venstre "Erholm"s altmuligmand, sanger og musikanter Henning Køie, Will. Harrild og fruene D. Hjorth Nielsen, Aalborg, og K. Nygaard, Skalborg. Stående med cigaret Gustav Kjølby

Turistfremstød fra søen

Vokser der figen-, mandel-, abrikos- og morbrærtrær på Bornholm? Fup eller fakta? Fakta.

Det er én af mange ting, hotelmanden, arkitekt Gustav Kjølby, og hans bornholmske meddirektør og ceremonimester William Harrild fortæller om solskinsøen i Østersøen på en utraditionel reklamekampagne for øen og deres hotel.

De har chartrt det gode passagerskib "Erholm" med mand og mus for en måned til en reklame-sejlads til 14 danske havne. Lørdag gæstede skibet Aalborg og er i dag i Hobro.

Inden M/S "Erholm" indstøttes i turistsejladens mellem Christiansø

og Bornholm og Simrishamn og Bornholm har de foretagsomme hotelfolk villet agitere for en forlænget turistsæson på øen, hvor oldtidens soldyrkere huggede deres bosome helleristninger i klipperne.

— Apropos solskin. Er det rigtigt at Bornholm har flere solskinstimer end det øvrige Danmark?

— Ja, ja da, svarer William Harrild. Der er det mærkelige, at Bornholm har fastlandsklima, mens det syrlige land har øklima. Det giver en lidt strengere vinter på Bornholm, men til gengæld mere sol om sommeren. September er en af vore bedste maaneder.

På turen har man i skibet arrangeret en udstilling af bornholmsk stentøj og keramik fra de smaa værksteder og af øens kulinariske specialiteter som roget tørskeløve, kaviar, oste og bisquits og serverer smagsprøver om bord.

En lille plakatudstilling fortæller, hvilke kunststillinger, der har været arrangeret på det børnevenlige hotel "Madseløkke", der er bygget op med smaa bungalow omkring selv restaurationen på den gamle oldtidsboplads mellem Allinge og Sandvig.

Den sejlede turistpropaganda kommer måske til at koste hotelledere 30.000 kroner. — Det er ikke et spørgsmål, om man har råd, men om man har råd til at lade være, siger Gustav Kjølby.

prebus

Bornholms Tidende

ALLINGE-SANDVIG

Storfamilien Madseløkke vækker opsigt i Jylland

Når turistforeningerne ikke kan fortælle omverdenen om Bornholm, må vi selv, siger Gustav Kjølby til Aarhus Stiftstidende

Efter en forholdsvis upågtet tid, hvor hverken de svenske eller københavnske dagblade ofrede megen spaltepads på "Erholm" eller Bornholm, er skibet nu kommet til Jylland og anderledes bevigebed.

"Erholm" er chartrt af arkitekt Gustav Kjølby for med en månedes sejlad til et par svenske og 12 danske havne at gøre propaganda for Bornholm og Madseløkke.

hvor ogsaa et par aviser var ombord, kom "Erholm" mandag til Århus. I en samtale med journalist Axel Pedersen i Aarhus Stiftstidende, siger Gustav Kjølby: "Vi er blevet irriteret på de bornholmske turistbevægelser, der har valgt at styrte rundt til de bornholmske kommuner med tiggerstaven, men storfamilien Madseløkke vil helst klare sig selv. Når turistforeningerne ikke kan fortælle omverdenen om Bornholm, må vi selv."

Lastet med bornholmske produkter

Skibet var i Frederikshavn sidste weekend og havde her besøg af Frederikshavns Avis, der blandt andet skriver:

"Skibet er lastet med bornholmske produkter, fra fantastisk udformet stentøj og keramik til farvestrålende fiskekonserves og fede oste, alt suppleret med plakater for kunststillinger og turistbrochurer, der besynger øens herlighed."

Efter at have været i Ålborg,

Næste havn: Horsens

Ombord på "Erholm" er blandt andre William Harrild, Madseløkke, og kunstneren Henning Køie. I Århus er desuden læge A. Vestergaard Mikkelsen, Nexø, kommet ombord for at gøre turen med tilbage til Bornholm.

Vejret var ikke særlig godt i Århus til morgen, og derfor er "Erholm"s afrejse med kur med Horsens blevet udsat i nogle timer.

Jeff

Udklip af:
Frederikshavns Avis
(K)

19 APR 1969

Udklip af:
Frederiksborg Amts
Avis (V)

17 APR. 1969

SET I BA

Et idealistisk turistfremstød for Bornholm led af trist skibbrud i Helsingør. Frederikshavn. Forbipassende på bænken bemærkede måske i farten det nydelige passagerskib »Ertholm« med det store skilt på rælingen, hvor der stod »Storfamilien Madseløkke«. Men ingen blev klar over, at skibet var en flydende turisttrøst for dejlige Bornholm. Det er arkitekten Gustav Kjølbj, der ejer Hotel »Madseløkke« ved Allinge-Sandvig, som sammen med familie-medlemmer har chartret »Ertholm«, der om sommeren sejler mellem Sjørishavn, Allinge-Sandvig og Christiansø. På en tur rundt til danske og svenske havne propaganderer man for Bornholm ved at vise film ombord, byde på bornholmske specialiteter såsom roget laks, skælle, kaviar, roget laks, sild m.m. og vise en stor udstilling af bornholmsk keramik. Meningen med turen er at propagandere for Bornholm som feriemål også uden for den traditionelle ferieperiode på to måneder. Derfor inviterer man husstandningsforeninger, pensionsforeninger m.a. ombord. Men i Helsingør kom ikke en levende sjæl, da den forening, der havde lovet at invitere sine medlemmer samt de nævnte foreninger helt havde glemt det. Formanden var på rejse i udlandet og havde ikke givet de øvrige besked. Det vakte naturligvis skuffelse hos storfamilien, der af egen lomme finansierer hele turen, der koster adskillige tusinde kroner. Med ombord er også sangeren Henning Køie fra Christiansø.

Lykkelig familie og sort faar

For »Madseløkke«s skyld, for Bornholm og alle dens indvaane-

LØRDAG præsenterer:

1254

MADSELØKKE-FAMILIEN

Et sejlede og sjovt trekløver (arkitekt, bonde, kunstner), der paastaar at have staaet fadder til storfamilien, omdannede ruteskib til flydende turistbrochure og lagde til i Frederikshavn - LØRDAG gik om bord og hørte her om princippet: »Hjælp dig selv«

Arkitekten diskuterer agterude strøm, vind og vejr med en fra besætningen, kunstneren nynner en stump af en vise han selv har begaaet, »De halve abers paradisa«, mens bonden leder efter sherryflasken. Den var her da for et øjeblik siden.

Arkitekten kommer ind i salonen, kunstneren tier og bonden finder flasken. En lille stund er der samling paa tropperne ombord paa det gode skib m/s »Ertholm«, der har forladt sin sædvanlige pendulfart mellem Bornholm, Christiansø og Sverige, og nu er omdannet til en flydende turistbrochure for Bornholm, som ikke blot er den eneste virkelige bolle i Østersøens suppeterrin, men ogsaa verdens navne.

Det mener arkitekten, bonden og kunstneren. Selv om de ikke siger det direkte, er den sag klar nok, for paa Bornholm ligger »Hotel Madseløkke«, hvor alle er en stor familie.

res skyld er de tre draget ud med fuld besætning for at vise den undrende omverden, hvad man formaar paa klippeøen. Skibet er lastet med bornholmske produkter, fra fantasifuldt udformet stentøj og keramik til farvestraalende fiskekonserves og fede oste, alt suppleret med plakater for kunst-udstillinger og turistbrochurer, der besynger øens herligheder. Forleden naaede »Ertholm« til Frederikshavn lidt forsinket, men med stemning ombord. Round Table-folk fra Østvendysssel blev inviteret til reception, men i øvrigt kunne alle, som havde lyst, besigtige udstillingen.

- Vi er en stor og lykkelig familie og har som saadan et sort faar, siger arkitekt Gustav Kjølbj og peger paa den malende og komponerende, men nu næsten slumrende Henning Køie, der ser ud, som gider han ikke svare, indtil han indser, at han alligevel ikke faar fred og siger: - Alle har vi vel vort kors at bære.

De meget demokratiske forhold, der hersker ombord mellem passagererne og besætningen, har bevirket, at sherryflasken atter er forsvundet. Denne gang er det arkitekten, som finder den.

Madseløkke-familien holdes ikke sammen af blodets baand, snar-

Madseløkke-familien supplerede sig med et par frederikshavnere. Fra venstre William Harild, hans frederikshavnske niece fru advokat Mette Nødermark og datteren Anemette, Gustav Kjølbj og Henning Køie.

ere af et vist aandeligt fællesskab, der dog ogsaa har økonomiske redder. Dens hovedsæde »Hotel Madseløkke« i Allinge, er tegnet og skabt af Kjølbj, der nu leder hotellet. Den tidligere gaardejer William Harild har været med til at finansiere foretaget, som Køie paa flere maader har sat i glas og ramme, da stedet ogsaa er et kunstcenter.

- En blanding af Palace Hotel og Louisiana?

- Helt forkert.

Kunstneren protesterer næsten forarget: - Det er et dejligt sted med rare mennesker og skønne ting. Ikke Palace og ikke Louisiana.

Opfandt storfamilien

William Harild, der tager praktisk paa tingene, supplerer de sparsomme oplysninger: - Paa Madseløkke kan man bande være sig selv og være medlem af en stor familie. Hotellet bestaar af 50 bungalows, hver med to lejligheder og en restaurant. Vi har overhovedet ingen værelser. Maa-ske lidt usædvanligt, men ingen af os er hotelfolk, ikke engang kokken, han er bager.

Kunstneren drømmer tilbage: - Dejligt sted. Det var egentlig paa Madseløkke, storfamilien blev opfundet, men ikke i den betydning, man tillægger ordet i det københavnske minefelt.

Harild tager fat igen:

- Som regel er børn i vejen paa et hotel. Sandan er det ikke hos os. Vi holder f. eks. en ugentlig aften for børnene.

Kjølbj blander sig: - Naar vi er draget rundt med dette skib, er det ikke kun for at gøre opmærksom paa hotellet. Vi løser her en opgave, som vore turistforeninger ikke kan eller gider løse. De foretrækker at styrte rundt til kommunerne med tiggerstaven,

men hvad faar de ud af det - ikke mere end en dags husholdning paa Madseløkke koster. Nej, man maa klare sig selv. Bornholms hotelfolk klager i denne tid, og det skyldes, de er vant til, at stegte duer flyver lige ned i gabet paa dem. Saadan er det ikke længere, og derfor piber de. Man skal selv gøre noget ved sagerne, saa gaar det. Og naar turistforeningen ikke vil fortælle omverdenen om Bornholm, saa vil vi. Derfor er vi taget paa denne tur.

Kedeligt Picasso blev miskendt

- Det er naturligvis ikke fritkøller og brændevin, det hele, vi propaganderer ogsaa for bornholmsk kunst, kan De nok se, indskyder Køie. Vi har megen god kunst paa Bornholm, men øens kunstnere bliver ikke fede.

- Der er noget, der hedder kunstfonden.

- Jeg mener som Kjølbj, man skal klare sig selv. Der er saa meget politik i al det kunstfond-hallej, og det synes at være de værste modernister, der begunstiges. Selvfølgelig skal kunsten da videre, den skal udvikle sig, men meget af det der sker nu... naa, jeg vil ikke sige mere, men det er nu synd, at Picasso i sin tid blev miskendt af kritikerne. Det har skabt en sandan skræk hos kritikerne, at de ikke tør sige andet end godt om det nye, der kommer frem, selv om de indet kan se i det. Vi er inde i en kunstnerisk degeneratlon. Malerne skal ikke male, som rindalisterne forlanger, men jeg forstaar rindalisterne. De blev jo næsten provokeret til at

tage den stilling, de har taget. Det er kunstnerens skyld, de har ikke magtet overgangen til noget nyt og har i stedet for givet os en masse kolde fiduser.

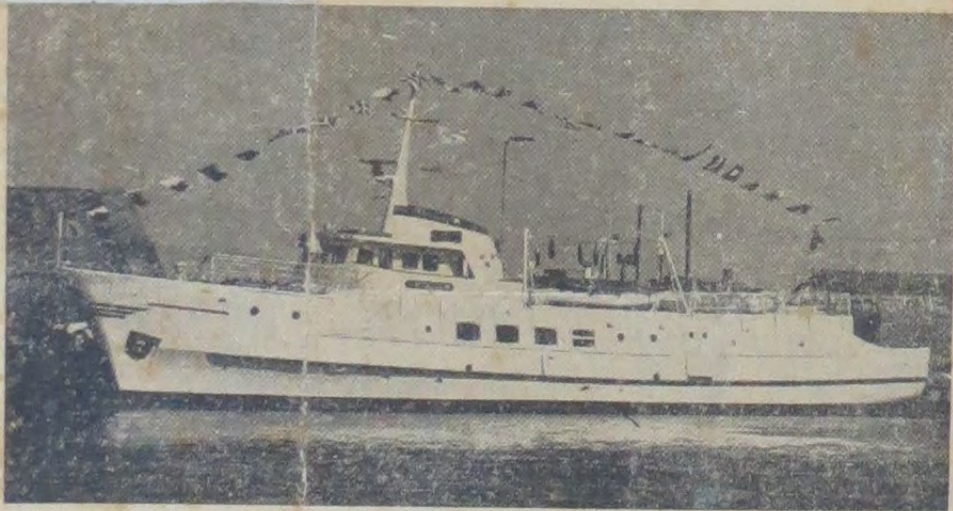
- Vi maa til at bestille noget, udstillingen skal pakkes ud, si-

ger Harild med sans for det praktiske.

Køie falder i dybe tanker og leder som om den hellige inspiration har overmandet ham.

Kjølbj leder efter sherryflasken.

B. E.

Det gode skib »Ertholm« ved mellemkajen i Frederikshavn.

Henning Køie viser noget af det bornholmske kunsthåndværk.

Megen kunst - ogsaa sjov kunst - findes paa Hotel Madseløkke, bl.a. denne figur, der skal forestille tidligere finansminister Henry Grunbaum. Hotellet har ogsaa en figur af den nuværende finansminister. Den kaldes »Paul to en halv procent«.

Stort program for mejeri-ugerne i Rønne og Allinge

Mejeriudstillingerne på Dams hotel og feriecentret Madseløkke tilrettelagt. Kostald af papmælkskartoner. Bornholmske opskrifter med mejeriprodukter efterlyses. En vrimmel af Karoline-piger en gros...

RØNNE: Medens større byer i det øvrige land gennem de sidste år har haft mejeriuger, er turen nu for første gang kommet til Bornholm, og den 26. september ankommer en af mejeribrugets kæmpe-kølevogne fra Århus med alt det nødvendige tilbehør til mejeriudstillingerne på Dams Hotel i Rønne og feriecentret Madseløkke i Allinge-Sandvig.

Det er Mejeribrugets Hjemmemarkedskontor, som i samarbejde med andelsmejeriet Godthåb i Rønne og Bornholms Mejerisammenslutning i Klemensker står for de mejerigtige uger, der i Rønne finder sted i dagene 26.-29. september og i Allinge 3.-6. oktober.

To byers borgmestre til mejerimorgenbord

En komité med de to byers borgmestre i spidsen åbner de bornholmske mejeri-uger med et helt igennem mejerigtigt morgenbord. Selve udstillingerne, der i Madseløkke bygges op om produkter fra mejerisammenslutningen, medens det er mejeriet Godthåb, der leverer varer til Rønne-ugen, byder som det mest centrale på demonstrationer med smagsprøver af alle slags mejeriprodukter, og det er den kendte husholdningskonsulent fru R. Mygind, der sammen med tre af mejeribrugets øvrige konsulenter forestår demonstrationerne. Ikke mindst surmælksprodukter vil man gøre et fremstød for, og i en mælkebar serveres ikke færre end 11 forskellige slags milkshakes.

Handlende dækker mejerigtige borde

Forskellige af byens handlende, som for eksempel bagere, isenkræmmere, vinhandlere, blomsterhandlere, mejeriudvalg og keramik-fabrikker får til opgave at dække et mejerigtigt bord, hvorefter man lader publikum bedømme, hvilket af bordene - som det mest opfindsomme, der fortjener en præmie.

På udstillingerne er desuden indrettet en biograf, der non-stop spiller seks forskellige film, og der bydes yderligere på musikalsk underholdning af de såkaldte mejerigtige tvillinger Nana og Bodil Højsgaard.

Den, der samler trådene og tilrettelægger disse landsomfattende arrangementer, er fru Lis Rasmussen, Mejeribrugets Hjemmemarkedskontor i Århus, som i går på Dams Hotel holdt orienterende møde om udstillingerne i Rønne og Allinge-Sandvig.

Bornholmske opskrifter

Fru Rasmussen lagde stor vægt på, at det ikke bare er forbruger-

na, men også de handlende, restauratører, institutionsledere, økonomer, sundhedsplejersker m.m. man ønsker at aktivisere mejerigtigt under disse fremstød. Og der vil blive tilrettelagt forskellige foredrag, hvortil man inviterer folk med ægtefæller fra disse forskellige brancher. Udstillingernes arrangører efterlyser for øvrigt specielle bornholmske opskrifter, hvor mejeriprodukter er hovedingrediensen. Disse opskrifter kan allerede fra nu af indsendes til »Mejeriugen på Dams Hotel« eller »Mejeriugen i Madseløkke«. Konsulenterne gennemprøver samtlige opskrifter, og den bedste præmieres.

Bygger kostald af papmælkskartoner

Mejeriudstillingens vartegn i feriecentret Madseløkke bliver noget helt specielt, idet feriecentrets indehaver, arkitekt M.A.A. Gustav Kjølby, har fået den usædvanlige, gode idé, at fremstille en stald af papmælkskartoner. Dette bliver på hele 400 kvadratmeter, og her indkvarteres i de dage mejeriudstillingen i Allinge-Sandvig varer det antal køer, der skal til for at forsyne feriecentret Madseløkke med et års forbrug af mælk. Endelig bør det vel nævnes, at det på begge udstillinger vil vrimele med Karoline-piger en gros, og de vil være såvel lokale, som mere publikumsvante overfra. I deres rødhvide kjoler og kapper sætter de ekstra kolorit på de mejerigtige produkter. -bit.

En stald opføres af 12.000 mælkekartoner i Madseløkke

Billedhugger Ole Christensen, Olsker og keramik Finn Carlsen, Listed, står for flere af kunstværkerne i papmælkskartoner

ALLINGE - SANDVIG: På feriecentret »Madseløkke« i Allinge-Sandvig, som i dagene tirsdag den 3. oktober til fredag den 6. oktober skal danne ramme om hjemmemarkedsudvalgets mejeriudstilling er der travlhed med at skabe særpræget, men morsom, mejerigtig udsmykning. Feriecentrets leder, arkitekt M. A. A. Gustav Kjølby, står bag ideen om opførelse af en kostald beklædt med det antal papmælkskartoner, der svarer til et årsforbrug af mælk på »Madseløkke«. Og kostalden skal i de dage, mejeriudstillingen varer, beboes af det antal køer, der med mælk, ost, smør o. s. v. skal til for at klare årsforbruget.

20 KØER I STALDEN

Denne aparte kostald, der bliver

150 kvadratmeter stor, næsten cirkelrund og som får føder-silo i toppen, er mejeri-udstillingens vartegn i Madseløkke. Den beklædes med ca. 12.000 papmælkskartoner og kommer til at rumme 20 køer, oplyser arkitekt Kjølby.

Når udstillingen er slut, vil man ikke tage selve tømmerkonstruktionen ned. Den skal beklædes med brædder, og det er meningen, at »kostaldene næste sommer skal benyttes som legehuse for feriecentrets mange børn.

300 LITER PR. DAG

Inde i selve det store, rummelige og lyse lokale, hvor udstillingen skal indrettes, har billedhuggeren Ole Christensen, Olsker, keramik Finn Carlsen, Listed, og gårdejer H. W. Harild, Allinge, fremstillet forskellige mejerigtige

»kunstværker«, ligeledes opbygget af papmælkskartoner.

B.l.a. er Ole Christensen og Finn Carlsen mestre for en trind malkeko, opbygget af 300 liters papmælkskartoner, der svarer til feriecentrets daglige mælkeforbrug i højsæsonen. Også gdr. Harild har »bygget« en lignende ko, og mesterværket »Modermælken«, som arkitekt Gustav Kjølby præsenterer på et af billederne her, lægger Ole Christensen navn til.

TALLENDE PAP-KØER

Fantasiens er sat igang på »Madseløkke«, og den vil i de kommende dage fostre flere lignende dekorationer. Nogen stillestående udsmykning bliver der ikke tale om, især når vi kan oplyse, at disse mejerigtige køer, der ikke har meget til lilles med den mere satte og borgerlige Karoline-ko, under udstillingen vil snakke sammen. På båndoptager bliver indspillet dialoger, som papkarton-figurerne kommer til at stå inde for. Efter et forhåndsindtryk kan vi oplyse, at det langtrå bliver kedelige konversationer.

Medens man således morer sig med at forberede mejeridagene på »Madseløkke«, synger den store udstilling i Rønne på sidste vers. 2000 mennesker har foreløbig gæstet udstillingen på Dams Hotel, og i dag, fredag, ventes det helt store ryk ind. -bit

hel avisside til at orientere om det hjemmestrikkede i Niels Anker Koføeds forslag, og hvorfor bruges der ikke bare et lille afsnit til at fortælle om dansk lovgivning på dette område? Skal man sidde tilbage med den fornemmelse, at Hans Pihl i sin ivær for at fremme sit synspunkt, vil være lige så usaglig som østlandets anden stærke mand?

OM HULKORT

Det er som nævnt mit indtryk, at man ved læsning af Hans Pihls

artikel først og fremmest kommer til at formulere spørgsmål. Jeg har her søgt at fremdrage nogle af dem og skal nøjes med kun at nævne endnu ét: Der gøres et dygtigt forsøg på at skræmme os med hulkortene. Vi ser tydeligt for os, hvordan vi alle skal sies ud gennem hullerne, mens et par tilfredse kæmper sidder tilbage og deler kagen. Det må derfor være tilladt at spørge, hvilke andre opgaver end folkeregister og regnskab forestiller Hans Pihl sig, at man vil søge løst ved hjælp af hulkort?

Tak til Diemer Petersen. Det er rart, at de bornholmske kommunalbestyrelsesmedlemmer kaster sig ud i struktur-debatten. BORNHOLMERNEREN deler nemlig Diemer Petersens opfattelse af, at kommunalbestyrelsesmedlemmer har mere indsigt i kommunale forhold end de fleste. Det bør vel egentlig give sig udslag i, at de fremsætter konstruktive tanker i debatten. Os forekommer det, at ovenstående indlæg mere er en nedsabling end udtryk for »mere indsigt end de fleste...« Red.

Feriecentrets leder, arkitekt M. A. A. Gustav Kjølby, kigger beundrende på, hvordan billedhuggeren Ole Christensen, Olsker, i papmælkskartoner opfatter begrebet »modermælken« med figuren pålagt i sættebladguld!

Anngrete Damlund, Holger Dam og Hans Koføed, alle ansat ved feriecentret Madseløkke, i færd med at lukke de mange tusinde papmælkskartoner, der skal bruges til en særpræget, morsom mejerigtig udsmykning.

Avlhed med at få rejst tømmerkonstruktionen til den 150 kvadratmeter store kostald, som opbygges af 12.000 papmælkskartoner - hvilket svarer til et årsforbrug i feriecentret Madseløkke - bliver næste uges vartegn for Hjemmemarkedskontorets mejeriudstilling i Allinge-Sandvig.

Anngrete Damlund Madseløkke, er her ved at »malke« en af de mejerigtige køer, som billedhuggeren Ole Christensen og keramik Finn Carlsen, Listed, er mestre for. Køen er bygget op af det antal papmælkskartoner, som udgør det daglige forbrug på en højsommerdag i feriecentret Madseløkke.

17

18

19

20

21

22

24

25

23

27

26

28

1

2

3

4

5

6

7

8

10

11

12

13

14

15

16

En følsom kunstners lykkelige dagligdag!

I dag fernisering på Bornholms Kunstforenings påskeudstilling af Paul Høms 70 malerier, udkast til fresco-arbejder og tegninger på feriecentret Madseløkke i Allinge-Sandvig

Et af kunstnerens seneste billeder er dette af barnebarnet, næsten symbolsk placeret mellem to gamle træer, hvis nederste stammer lukker kompositionen. Bagved det åbne landskab.

Allinge-Sandvig - Maleren Paul Høm, Gudhjem, er en yderst beskeden og stilfærdig kunstner. Han er bedst tilpas ved staffeliet i de hjemlige omgivelser, og det skyldes sikkert noget af en vis blufærdighed, når Paul Høm i de snart 40 år, han har været en anerkendt maler, kun få gange har haft større udstillinger.

Bornholms Kunstforening har i påsken arrangeret vel nok den første egentlige separatudstilling med Paul Høms værker på Bornholm. En bedre ramme end feriecentret Madseløkke kan næppe tænkes om kunstnerens godt 70 dejlige, udstillede malerier, udkast til fresco-arbejder og tegninger. Hvis man vil beriges med en virkelig kunstnerisk oplevelse, bør Madseløkke være det naturlige mål for påsketuren.

LYKKELIG DAGLIGDAG

Poetiske, spædemmede pige-skikkelser, et vindue på klem, et let, bølgende gardin, sommerbrise og sol, der strømmer ind i et rums grøn-blå farvetoner, møder tilskueren fra ikke så få af Paul Høms udstillede lærreder. Andre udtrykker moder og barn-motivet, der er mest karakteristisk for Paul Høm. Uendelig følsomt i en stemning af lykkelig dagligdag kredser kunstneren om moderskikkelsen og børnene, fra den lille spæde til en næsten voksen dreng eller purung kvinde.

De fleste af sine modeller har Paul Høm hentet i familien, og børneportrætterne er af egne børn, og for de sidstes vedkommende af børnebørnene. Hverdagen har givet Paul Høm inspiration til sine mange arbejder, og med en blanding af vemodig alvor og stilfærdig livsglæde skildrer han det nærliggende.

Beständig vender Paul Høm tilbage til moder og barn-motivet. Inspirationen og modellerne har han i sin egen familie og hverdag.

landskabsbilleder, og især et, med udsigten fra Paul Høms hus og ned over Salene-bugten som motiv, er en oplevelse i såvel komposition som farvevalg.

I et rum for sig er udstillet Paul Høms skitser og forarbejder til kirke-udsmykningsarbejder, og for at illustrere resultatet af disse kan tilskuerne samtidig studere sønnen, fotograf Jesper Høms foto-plancher af kunstnerens færdig-udførte arbejder i svenske og danske kirker.

STRAMMERE DISCIPLIN

Udsmykningsarbejderne kræver en langt strammere kunstnerisk disciplin end malerierne, som man kan blive ved med at arbejde på. Men netop denne disciplin holder Paul Høm meget af, og han finder, at en kirke er det smukkeste sted, man kan arbejde i. Her begynder livet, her ender det. Derfor skal det gøres så æstetisk som muligt.

Der er i dag fernisering på Bornholms Kunstforenings store påskeudstilling på Madseløkke, og ud-

En meget fin moder og barn-komposition, hvor træet og dets netværk af grene indrammer og fremhæver maleriets hovedmotiv.

Maleren Paul Høm foran det af påskeudstillingens billeder, han holder mest af. - Modellen er søgteparret Lisbeth Munch Petersen og Paul Høms ældste datter og motivet det poesifyldte og typiske for kunstneren: den purunge pige ved vinduet i et solfyldt rum.

stillingen er åben hver dag til og med den 16. april fra kl. 10 formiddag til kl. 17 eftermiddag. 4000 mennesker besøgte forrige påskeferiecentret for at se Oluf Høst-udstillingen. Paul Høms billeder er af en anden genre, men de fortjener så afgjort et ligeså stort publikum.

PAUL HØM

Maleren Paul Høm, født den 2. maj 1905 i Ballerup. Afgang fra Kunstakademiet 1929. Debut Kunstnerens Efterårsudstilling 1930. Udstillet her til 1933. Derefter Charlottenborg til 1939, hvor han blev optaget som medlem af kunstnersammenslutningen Den Frie. Repræsenteret på Statens Museum for Kunst, Bornholms Museum og museerne i Kolding, Tønder, Odense og Malmø. Har udført altertavler og frescomalerier til kirkerne i Albæk, Hæstrup, Kvong og Østerlars samt Bryndum, Frillestad og Bräkne-Hoby i Sverige. Frise i forhal til Falkenbergsgårdens Gymnasium. Fresco i festsalen på Vestjysk Gymnasium, Tarm. Udsmykning og korvæg i Christianskirken, Lyngby. - Paul Høm fik Akademiets lille guldmedalje i 1938 og er desuden blevet tildelt den Eibenschütze Præmie og Eckersberg-medaljen samt i 1945 Oluf Hartmanns legat. - Maleren Paul Høm er gift med keramikeren Lisbeth Munch Petersen, og kunstnerparret bor ved Gudhjem.

er anstrengt, enedes man om at sætte procenten til 15,3, således at det budgetterede overskud på kr. 50.000 forges med ca. 25.000 kr. Kirkeskatteprocenten blev 0,8. På det lukkede møde gennemgik man de indkomne tilbud på kørsel af renovation til forbrændingsanstalten. Der var indkommet tre tilbud, to udensøgs og et fra den nuværende renovatør, B. Mogensen, Pilevang. Sidstnævnte var lavestbydende, og da sognerådet er godt tilfreds med den hidtil udførte kørsel, blev dette tilbud antaget og indstillet til forbrændingsselskabets bestyrelse. Der behandles endvidere nogle skattesager samt enkelte sociale sager.

Helge Nielsen viser sit livsværk på Madseløkke

Bornholms Kunstforening fortsætter med den traditionsrige påskeudstilling i tvillingebyerne sin kongerække af Bornholms kunst's mestre, i år maleren Helge Nielsen, Listed

Af Johs. G. Sørensen

- Nu har du at understå dig i at male andet end portrætter! Med denne barske og tvetydige bemærkning satte den store bornholmske mester, den højtbemærkede maler ved århundredskiftet, Kristian Zahrtmann, i 1910 en 17-årig malerlærling ind på kunstens vej. Den 17-årige er i dag en ung mand på 77, der går spillevende rundt på Zahrtmanns fodepæ og bliver gladere og gladere i sin kunst. Mere sprælsk og optimistisk i farven og livssynet end før 60 år siden, da han mødte datidens malerfyrste og fik de strenge pålæg, maleren Helge Nielsen, som i påsken er Bornh. Kunstforenings gæst ved den nu traditionsrige udstilling på Madseløkke i All-Sandvig.

Helge Nielsen fortæller om det historiske møde mellem

malerfyrsten og malerlær-lingen:
- Jeg kendte en politibe- tjent, som dengang gik vagt på Fuglebakkens på Frederiksberg. Jeg var malerlærling, og jeg malede i min fritid. Mor var enke, og vi var fattige. Jeg var altså 17 år, og politibetjenten spurgte, om jeg ikke ville male hans børn, et par på 8-10 år, så skulle jeg få en cykel. Det ville jeg meget gerne, for det var jo dyrt at komme rundt med sporvogn. Jeg malede to små portrætter af børnene.

Politibetjenten gik på sin runde og snakkede med Kristian Zahrtmann, når maleren gik og rodede i sin have, han kunne godt li' at snakke med folk, og en dag tog politibe- tjentten de to små portrætter med og viste dem til Zahrt- mann.

Zahrtmann sagde: - Lad den unge mand komme ind til mig!

Det ville jeg ikke. Jeg gene- rede mig. Jeg var malerlær- ling, og Zahrtmann var den store ånd, kunstneren. Men han sagde, jeg skulle komme en søndag, det var jo den eneste dag, jeg kunne.

Der gik sikkert tre-tre søn- dage, før jeg overvandt mig til at følge politibetjentens opfor- dringer. - Og der gik jeg så rundt i Zahrtmanns store hus, han havde et vældigt atelier, og han viste mig rundt og snak- kede om alt muligt. Men ikke om billederne, og det skuffede mig, at han ikke talte om far- verne, om teknikken og om alt det, jeg gerne ville høre.

Og da jeg så skulle gå, sag- de han:

- Nu understår du dig i at male andet end portrætter.

Det fælte jeg var mærkeligt. Jeg forstod det ikke, og jeg sag- de til betjenten, at jeg da hel- lere ville have hørt noget om alt det, jeg gik og spekulerede på, farver og teknik.

Politibetjenten svarede: - Det kan du da nok forstå. Det be- tyder, at du bare skal blive ved.

Og så gik der en præs op for mig, og det kom da også helt naturligt for mig, helt af sig selv, at jeg blev optaget af menneskebeskrivelse. Det blev grundlaget - det interesserede mig at vise mennesket eller menneskene, ikke at lave eks- perimenter. - Menneskene har været mit udgangspunkt.

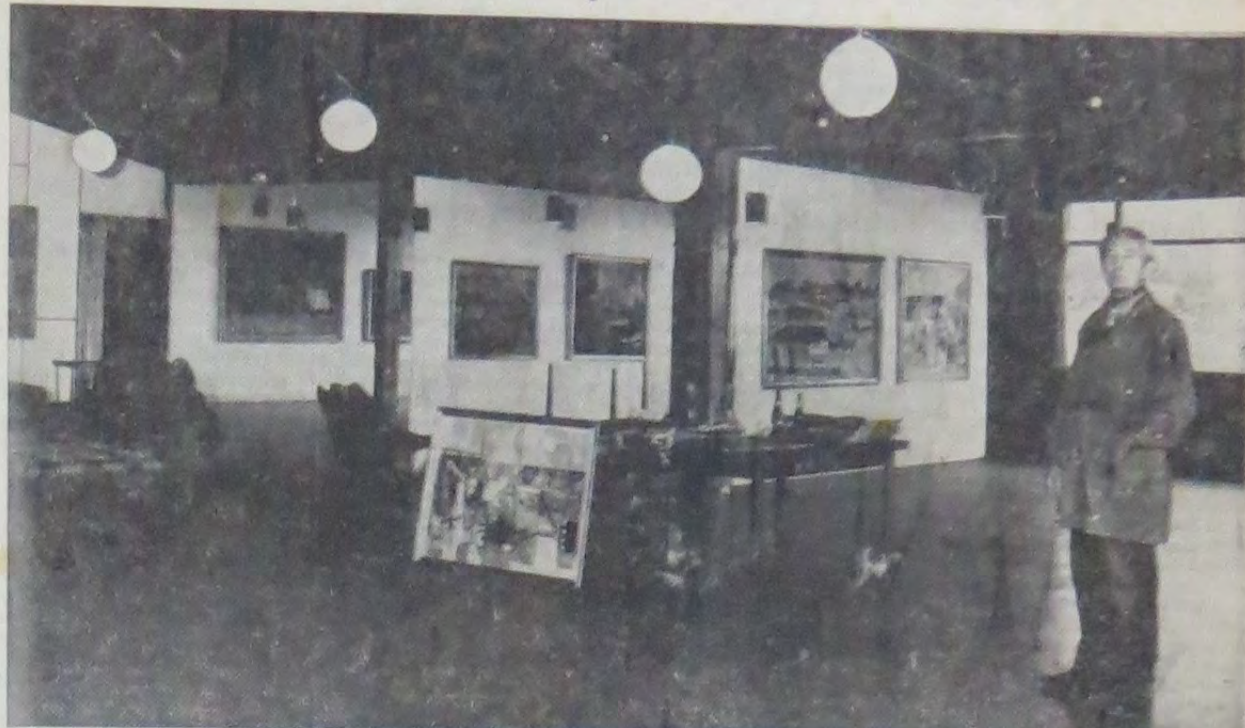
Nu har det en overgang væ- ret ligesom noget uvæsentligt, portrætter er vejet for så me- get andet. Men det kommer nok igen.

Hvad blev der af de to små børnportrætter, som politibe- tjentten viste Kristian Zahrt- mann?

Helge Nielsen ved det ikke. Han ved, at politibetjenten hed Højlund Christensen, og at det ene af børnene blev en berømt cykelrytter. Helge Nielsen fulgte ham i mange år, da han var meget omtalt, men cykelryt- ters navne glider jo ud en dag.

- Måske kunne jeg have fundet ham og billederne til ud- stillingen. Men hvor bliver en malers billeder, især de første, af? Da jeg var soldat under første verdenskrig malede jeg billeder af sergenter og andre

Helge Nielsen har sammen med maleren Paul Høj selv hængt udstillingen op. Han har holdt gulvet frit i den store sal på Madseløkke, og det har givet en fin åben virkning, bl. a. med de tre køjer her, som udstillingsfolk kalder de adaklæde rum. Foto listet Bech

Forstander Gammelgaard, som omtales i artiklen

Helge Nielsen med sit selvportræt fra 1910. Den unge malerlærling kunne kun male i sin fritid - billedet har er blevet til i lampelys.

Helge Niensens blå bog

Født 1893, Malersvend, Akademiet.

Studierejser: Flere europæ- ske lande og Nordafrika.

Kunstnerens Efterårsudstil- ling 1918-19.

Charlottenborgs Forårs- og Efterårsudstilling 1922-30.

I kunstnergruppen »Kam- meraterne« 1935-63.

Dansk Maleri og Skulptur i dag, Statens Museum for Kunst 1941, Nordisk Kunst, Göteborg, 1943.

Det nordiske Kunstforbunds Udstilling i Oslo 1948, i i København 1949.

Retrospektive udstillinger: Vejle 1962, København 1964, 1964.

Separatudstillinger: Køben- havn 1932, Odense og Randers 1959, Holstebro 1959, København 1964 og 1968, Århus 1967, Hjør- ring 1969.

Udført vægmaleri i Sønder- marksskolen i Horsens 1954 og i Sindal Central- skole i 1958, bekostet af Ny Carlsbergfondens.

Freskomaleri i Hjørring Seminarium 1962-63.

Statens Kunstfond og Seminarier.

Tilkendt Eckersberg- medaljen 1954.

Repræsenteret på Statens Museum for Kunst og flere provinsmuseer.

Formand for »Kammerater- ne« 1935-52 samt for kunstnerorganisationen Malende Kunstneres Sammenslutning 1951-59.

Medlem af Akademirådet fra 1965. Præsident 1960-62.

Næstformand i Undervisningsministeriets Kunst- kommission 1953-55.

Litteratur: Preben Wilmann. Vor tids Kunst nr. 49.

Virke min opfattelse af ham, og det kom også til at præge bille- dets farveholdning, lys og ven- lig. Hans egen reaktion var:

- næh, har De givet mig et sæt tøj på af den farve! Det har jeg aldrig haft, men det har jeg altid ønsket mig!

- Da fælte jeg, at jeg havde ramt noget rigtigt i min opfat- telse af manden...

I kataloget, som for øvrigt meget praktisk går frem i kro- nologisk orden fra 1910 til 1970, præsenteres Helge Nielsen af den jyske kunstkribent Niels Th. Mortensen. Det er en arti- kel skrevet til Helge Niensens retrospektive udstilling i Vejle for nogle år siden - maleren har sit meget store publikum i Jylland. Her siger Mortensen

Kvindelig model, malt under sidste krog, da flere malere samlede hos Helge Nielsen og malede model. Så sparede de alle penge til model og - varme.

alt det smukke, som kan siges om Helge Niensens klarhed og livlige følsomhed, og til sidst siger han, at »alderen har gjort H. N. til en køligere betragter».

Det vil Helge Nielsen ikke gå med til.

- Jeg er da blevet mere op- timistisk, siger han.

Om det understreges af hans store værk fra 1966 »Græsk suite Triptykon«, hvor han har løftet sig selv helt op fra og ud af naturens dagligdags i en hymne til den hellenistiske kulturs selskindsdag i det maleriske digt over Delphi, Akropolis og Kreta.

Så højt kan altså en ung ma- ler på 77 nå.

Men det kan dog sikkert siges, at Helge Niensens hovedind- sats er menneskeskildringer, mennesket i samvær og ensom- hed, ofte på samme tid. Se blot et lidt stift og tungt billede fra 1939 »Mennesker på en bænk«. Men hele tiden har han malet portrætter.

Det går helt anderledes til, end folk nok ellers tror:

- Jeg kan ikke male menne- sker siddende hjemme. Så bli- ver de trætte og søvnlige, og skal man male direkte, kommer man ind på noget håndværks- mæssigt. Næh, jeg besøger folk, tager skitser af dem, og så går jeg hjem og maler. Der kan jeg jo blot begynde på et nyt bille- de, hvis det ikke bliver som jeg vil.

- Se ham dér, forstander Gam- melgaard fra Roskilde højskole, en venneløs mand og en stor lærer. Han havde som 70- årig i andet ægteskab tre små børn, og da jeg tegnede ham som forstudie, kravlede de over ham, så han så ud som Nilguden med alle de mange børn. Det kunne ikke undgå at på-

Helge Nielsen

Påskeudstilling

PÅ MADSELØKKE

En malers hus og hans udstilling i påskedagene

Bornholms Kunstforening har onsdag aften fernisering på en udstilling af Gudhjem-maleren Paul Høms billeder på Madseløkke i Allinge-Sandvig. Udstillingen er den største hidtil af Høms arbejder, og den ventes at samle et meget stort publikum, inden den slutter. Inde i bladet kan De finde en kort karakteristik af Høm og en samtale med ham om hans arbejde og hans fastholdelse af en malemåde, som har givet hans beundrere så mange pragtfulde billeder.

Åbner i morgen

I morgen åbner Bornholms Kunstforenings store udstilling af Paul Høm-billeder på Madseløkke i Allinge-Sandvig. Det er en storslået udstilling, som giver et karakteristisk indtryk af malerens talentfulde flid gennem mange år. — Billedet, som Niels Østergård og Paul Høm her bærer på plads, er en skitse til altervæg i Christianskirken i Lyngby. Arbejdet i kirken er udført i fresco. — Der er mere om udstillingen inde i bladet.

Sommerhuse må ikke få køkken

Derfor må planlagt stor ferieby på Bornholm opgives

ET af de største projekter på Bornholm efter krigen er blevet væltet, fordi Boligministeriet ikke vil give byggetilladelse til en køkkenbygning i forbindelse med et feriecenter.

Fra Boligministeriet foreligger der igangsættningstilladelse til opførelse af 56 sommerhuse på en 13 tdr. land stor naturskøn grund mellem Allinge og Sandvig. Feriecenteret er tilrettelagt således at feriehusene er uden køkken, idet gæsterne skal spise i et fælleskøkken, men opførelsen af denne fællesbygning vil ministeriet altså ikke tillade.

Projektet, der er udarbejdet af arkitekt m. a. a. Gustav Kjelby, Nexø, omfatter 350 senge i 56 huse beliggende spredt i det store naturskønne område. Alle huse har eget toilet og brusebad med varmt og koldt vand, opholdstue med udgang til solterrasse.

Udemykningen af fællesbygningen skulle have været foretaget af førende bornholmske kunstnere, blandt andre Oluf Hest, Poul Ham og Sven Hansen-Mikkelsen. I projektet indgår swimming-pool, tennisbane, fjerboldbaner, billard, tjernsynstue, legeplads, bålplads samt bibliotek.

Området, der ejes af arkitekt Kjelby, ligger i forbindelse med Danmarks største helleristningsfelt „Madsebakke“.

På Bornholm er der ikke i øjeblikket projekter af lignende art fremme, og feriecenteret er det første og stør-

ste initiativ inden for sommerhusekoloni-byggeriet på øen siden sidste verdenskrig.

Savnes stærkt

Projektet er baseret på et fælleskøkken, idet dette uden for feriesæsonen skal kunne få hele foretagendet til at løbe rundt ved at lave mad til besøgende skolelever samt akademiske og andre studerende, som blandt andet foretager opmålinger i Sandvig-Sandvig-egnen.

Arkitekt Kjelby, Nexø, Allinge.

Sandvig, er særdeles ked af at planen ikke kan gennemføres på grund af den manglende tilladelse til at bygge køkkenafdeling, man savner i høj grad et sådant feriecenter på øen, der gerne vil have turister, men endnu ikke har muligheder nok til at indlogere dem.

Arkitekt Kjelby udtaler til „Politiken“, at han nu må opgve planen.

Hvis hele idé hvilede på et fælleskøkken til kollektive formål.

Boligminister Carl P. Jensen har nægtet at give byggetilladelse til fælleskøkkenet „fordi det vil føre for mange andre ansøgninger med sig“. 56 sommerhuse på indtil 50 kvadrat-

meter foreligger der altså igangsættningstilladelse for, bygningen af huse skal være påbegyndt inden 1. marts i år, men Bornholm må altså undvære dette feriecenter, fordi det ikke kan gives tilladelse til opførelse af et køkken.

H. S. M.

ALLINGE-SANDVIG

Køkkenproblem truer med at vælte sommerhusplan

Feriebyen ved Allinge kan ikke opføres nu, hv's husenes køkkener erstattes med fælleskøkken

Et overraskende køkkenproblem synes at blive den tue, som kan komme til at vælte planen om opførelse af 50 feriehus på et areal mellem Allinge og Sandvig. Arkitekt G. Kjelby, Nexø, har her med tilslutning fra de kommunale myndigheder og turistorganisationerne planlagt opførelsen af 50 sommerhuse. Oprindeligt var der planlagt køkken i hvert af husene, men projektet er senere ændret til et fælleskøkken, og denne ændring har bevirket, at projektet nu foreløbig er standset.

Forandrer projektets karakter

Arkitekt Kjelbys plan om en ferieby har på Nordbornholm vakt stor interesse, og der var almindelig glæde hos turistfolkene på Nordlandet, da det blev meddelt, at der var givet opførelsestilladelse her i efteråret fra boligministeriet.

Når man nu har standset byggeprojektet, giver man i administrationen følgende forklaring: — Oprindeligt arbejdede arkitekt Kjelby med plan om køkken i hver enkelt hus. Der var tale om et byggeri, der i høj grad kunne siges at have social betydning. Det ville i disse huse være muligt for mennesker med børn til en rimelig pris at tage sommerophold til gavn for hele familien. Derfor var det muligt for Socialministeriet at give projektet en sådan anbefaling, at projektet så at sige gik uden om den normale kø, der er for igangsættningstilladelse.

I mellemtiden har arkitekt Kjelby ændret projektet, så dets karakter forandres. Nu er der ikke mulighed for familier selv at lave mad. De henvises til en fællesbygning, hvor de alle må indtage deres måltider på pensionsbasis. Dette betyder, at hele projektet snarere må sidestilles med motelbyggeri.

Dette er naturligvis arkitektens ret at gøre dette, men så bortfalder de særlige, socialt betonedde hensyn, som motiverede igangsættningstilladelse uden for køen.

Projektet må derefter indlægges sin plads i køen bag andre, tilsvarende projekter, der venter på udførelse.

Man regner med, at der til 1965 vil være optaget i denne kø.

Turistindustrien hømmes

Arkitekt Kjelby giver følgende fremstilling af sagen:

— Jeg fik i efteråret igangsættningstilladelse til 50 huse på op til 50 kvadratmeter hver. Der er på det pågældende areal i forvejen seks huse. Imidlertid viste en nærmere undersøgelse, at det af hensyn til økonomien ville være nødvendigt at sikre en noget længere sæson, end man almindeligvis har i turismen på Bornholm. Dette kunne ske ved at sigte på kursusvirksomhed, besøg af gymnasielever, og seminarier osv., i for- og efter-sæsonen. Dette nødvendiggør imidlertid en fællesbygning med restauration. En sådan kan imidlertid kun drives rentabelt, hvis man sikrer den besøgning hele tiden. Vi valgte derfor at sløjfe køkkener i de enkelte huse og i stedet skabe en fællesbygning med restauration og mulighed for at virke som samlingssted i det hele taget.

Jeg ansøgte derefter om at måtte benytte en del af det samlede, bevilgede byggeareal på 2500 kvadratmeter til en fællesbygning og fik den 30. december et kort afslag uden motivering, blot med en meddelelse om, at der fælt kunne siges om, på hvilket senere tidspunkt, tilladelse kunne gives.

Sensere har jeg haft et møde med boligministeren, Carl P. Jensen, og folketingsmand H. Larsen-Bjerre.

Jeg kunne ikke opnå nogen ændring i ministeriets afgørelse. Jeg har ikke i øjeblikket planer om at vende tilbage til det første projekt og ser ingen mulighed for at gennemføre projektet i det hele taget.

Jeg beklager meget det skete — ikke bare for min egen skyld, skønt jeg har afhændet forretning for at hellige mig ferieby-arbejdet, haft en del forberedende arbejde på arealet igang og søgt kontakt med de hjælpere, der skulle ansættes. Jeg beklager det lige så meget, fordi det forekommer mig, at man ikke viser turistindustrien det hensyn, den fortjener. Man forsøger almindelig industri, f. eks. metalindustri, men på Bornholm betyder turistindustrien mere end metalindustri, og turistindustrien har man belagt med told i form af omsætningsafgiften. Dertil kommer altså nu dette afslag, skønt her ville være tale om at bygge senge med

fuldt moderne komfort til kun en femtedel af det, en almindelig hotelseng koster af indrette. Feriebyen ville i kraft af det ansatte personale og deres familier have forøget kommunens indbyggertal med 23, ligesom store indtægter direkte og indirekte ville komme hele det lokale samfund til gode.

Endvidere er der jo ikke tale om, at den skete ændring i projektet på nogen måde betyder oget forbrug af arbejdskraft, som mangler, eller materialer, som ikke findes.

Hvordan det hele vil gå, ved jeg i øjeblikket ikke. Jeg føler en forpligtelse overfor det dejlige, ja enestående areal, der her er stillet til rådighed, og det gør mig ondt, hvis hele projektet med dets 350 senge skal væltes på grund af det administrative afslag.

Vi henviser til den ledende artikel.

EKSTRA BLADET lørdag den 27. maj 1967

MOMS-PROTEST: HOTELEJER DEPONERER BEVILLINGEN

Bornholmsk hotelejer laver virksomheden om til pensionat og skal nu hverken svare moms eller spiritusafgift

Madseløkke, det store internationale feriecenter på Bornholm, meddeler i en stor annonce, hvori der i øvrigt protesteres mod „momsloven“, at man fra madseløkkens kasseraden har deponeret hotelbevillingen. Det skal ikke forstås sådan, at hotelvirksomheden lukkes, men simpelt hen at man ved en omgåelse af loven sørger for, at ingen af Madseløkkens gæster skal betale moms af den normale værelses- og restaurationspris.

Arkitekt Gustav Kjelby, Allinge, oprettede for tre år siden feriebyen Madseløkke, der hvert år i sæsonen har et konstant ophold på ca. 400, hvorefter mange er udenlandske turister. I går meddelte Kjelby i en stor annonce, at han 3. juli vil deponere sin hotelbevilling „for at undgå diskrimination af gamle danske og udenlandske gæster, der har bestilt direkte hos os og ellers skulle betale 10 pct. ekstra. Ved at deponere bevillingen opnår vi at kunne behandle alle gæster ens.“

Jeg er virkelig indigneret over, at turisthøvedet skal ramme af

momsen, og derfor har jeg fundet den udvej at deponere min hotelbevilling indtil videre, siger Kjelby.

— Man så må De jo heller ikke drive Madseløkke som hotel. Betyder det, at De lukker?

— Nej, overhovedet ikke. Den eneste virkelig frie næring inden for hotel- og restaurationsbranchen i Danmark er et pensionat. Jeg omdanner simpelthen Madseløkke til pensionat. Så skal jeg ifølge reglerne ikke pålægge mine gæster 10 procent moms.

— Kan man uden videre omdanne hotel til pensionat?

— Ja, der er ingen, der kan forhindre mig i det, men myndighederne er da godt sure på mig. Det bliver ikke helt gratis for mig, fordi jeg skal svare moms på alle mine indtægter, men det bliver så lidt. Jeg kan regne ud, kun ca. 10 kroner om dagen pr. gæst, og de penge kommer muligvis ind i form af oget omsætning i spiritus. Ved at gå over til pensionatsystemet behøver jeg nemlig ikke længere at betale restaurationsafgift på spiritus, kreb.

Bornholms Tidende

BORNHOLM

Et hul i klippen

Hvor der kommer noget ind, skal det klippes, men spørgsmålet er, om der som bekendt også noget ud. Derfor er man også på vej med at grave en kanop-septiktank ved de sommerhuse, som arkitekt G. Kjelby, Nexø, skal opføre på en delvis grund mellem Allinge og Sandvig. Graven er præcis 10 m dybt og 10 m bred. Den er nu næsten færdig, men man skal end på sig. Tankens diameter er 1,25 meter, men den skal færdig med støbebeton, som man henter over. Når den er færdig, er det muligt, man måtte et stykke ned. Billedet her er taget fra bunden af graven. Det er en betydelig ting at arbejde med. Hver eneste gang af

Bd.

Helge Nielsens morgenlyse lærreder

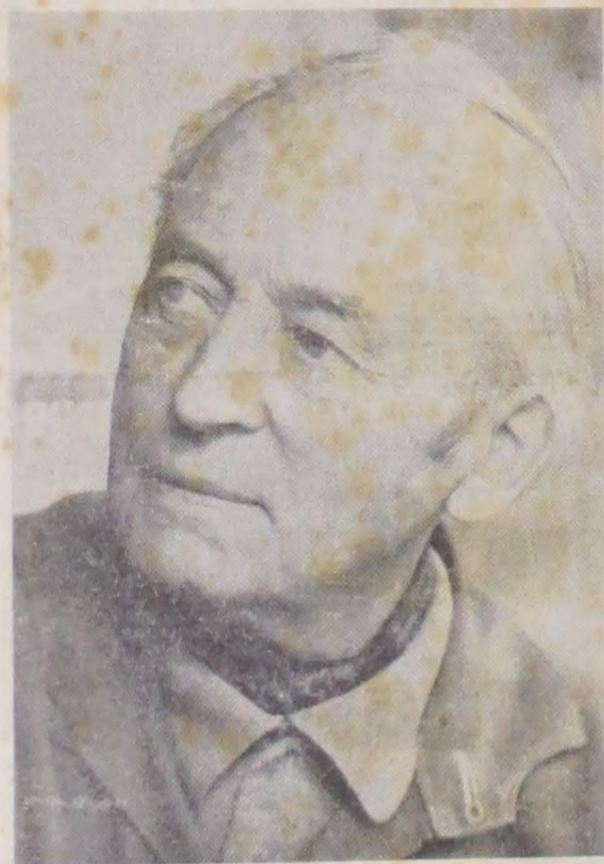
Et langt livs billeder på Madseløkke er en fremragende manifestering af et lykkeligt og energisk malerliv, anbragt i et fornemt regi

I folketinget hænger portrættet af Hartvig Frisch, som Helge Nielsen malede i 1956. Til højre derfor et landskab fra Cagnes sur Mer fra 1956.

På endevæggen i udstillingslokalet har det store billede »Morgen ved havnen, Listede fun let sin rette plads. — Billedet hænger til daglig på atomenergikommissionens forsøgsanlæg på Riss. Det er malt i 1947 og flankeres af to meget karakterfulde figurkompositioner. Til venstre professor Kay Fisker og til højre maleren, professor Eiof Risebye, hvis forfinede og spinkle træk maleren har ramt så godt.

Klarhed og lyrisk renhed er fine komponenter i Helge Nielsens malerpersonlighed, skriver kollegaen Paul Høm i udstillingens katalog.

Det er en lykke for Bornholm at have en lille, god kreds af folk i dansk nutidskunsts kerne.

Man bliver sig denne lykkelige kendsgerning meget stærkt bevidst når man har set den udstilling af Helge Nielsens arbejder, som Bornholms Kunstforening nu byder bornholmerne og deres påseggæster til at se i de kommende dage.

Man er lige ved at sige: Det er den hidtil bedste af Madseløkke-udstillingerne, men så barak og udruderende alt andet skal man vel heller ikke være i sine udtalelser — tænk på de store udstillinger af Vasegaard, Oluf Høst og Paul Høm. Stor oplevelser, som nu er kommet lidt på afstand og derved naturligvis må overskygges af det, det drejer sig om nu: Listede-maleren Helge Nielsens arbejder.

Det er, som om Madseløkke-lokalerne og specielt disse billeder er skabt for hinanden. De ikke alene klæder hinanden, men rum og materialer — de hvide, furede mursten og det lyslakerede træværk — skaber en rustik stemning, som fremhæver og understreger Helge Nielsens raffinerede, elegante stil. Derfor er helhedsindtrykket gripende, og man fornemmer disse 56 olie-malerier som ét stort værk — kronen på et langt, energisk og lykkeligt malerliv.

Et af malere oplever jo en lejlighed som denne. En udstillingsplads hvor maleren gives mulighed for selv at pille ud af det bedste og anbringe det sammen i en dekorativ ophængning, der giver et flimrende, hastigt billede — lige fra de første, primitive forsøg i 1910 — ovenikøbet et selvportræt — til det seneste arbejde i 1970 — dobbeltportrættet i moderne TV-format med figurernes ansigter og lidt af overkroppen trukket helt ud til seerne.

Det er så karakteristisk for den

Et af udstillingens allerbedste portrætter viser arkitekten, professor Kay Fisker — et skarpt, næsten frygtindgydende hoved, men alligevel venligt og følsomt og solidt forankret i det levende som den arkitektur, han skabte.

ne store, brogede ophængning, at den usædvanlig den meget store motivkreds, som Helge Nielsen alle dage har arbejdet med: Portrættet, figurerne — unge som ældre, en form for socialt maleri, der viser Helge Nielsens dybe interesse i livsforløbet med de stærkt nuancerede stadier, men også en så speciel detalje — i samme genre — som udlægningerne af det evige mor-og-barn motiv og ikke mindst familien med dens enhed og samherlighed. Disse karakteristiske situationer i menneskets gang på jorden lyser genkendelige ud til os og berører os, fordi vi igennem billederne genoplever noget af det samme, som må have fået Helge Nielsen til at kaste sig ud i fordybelsen af dette nære liv.

Men også i landskaberne finder man det livsbekræftende, og man møder igen det socialt-menneskelige engagement i billederne fra Listede Havn — mennesker, der passer deres arbejde i en ramme af både, værktøj og natur belyst af den stærke morgensol. Her rammer Helge Nielsen så meget godt, som viser os, at livet er jo dejligt og at gemyttet aldrig må fornægtes sig.

Men når man så efter den hastige rundtur til alle afsnittene standser op for at betragte, forsvinder det første indtryk af flimrer. Man får samling på enkelt-hederne og begynder at forstå som oven for skildret, og man opdager med et, hvorfor Paul Høm og Helge Nielsen i deres fortræffelige ophængning så bevidst har tilstræbt at skabe fornemmelsen af et stort rum. Som allerede antydte, skaber det helheden, men man får også afstand til det enkelte billede, og det er vigtigt i oplevelsen af så glad en maler, som Helge Nielsen i virkeligheden er.

Men den karske renhed som rummet og dets forfinede billeder udgør glemmer man ikke med det samme. Det er for så vidt ikke overraskende, at det er sådan Helge Nielsen er så konsekvent genly-

været et slæb for kunstforeningen at få samlet sammen mange forskellige steder fra til udstillingsbygningen i Allinge-Sandvig.

Og for os andre er hele udviklingsforløbet, som billederne så karakteristisk udtrykker, en manifestering af malerens evne til at se, og til at lære deraf.

Der er mørke i mængde af de første billeder. Derefter er det ligesom der kommer en periode med større forståelse af, at farverne skal dyrkes stærkere. Endnu lidt mørke. Så bliver lyset og de farver, det danner, med et det alt-dominerende.

Man mærker, at Helge Nielsen finder sin styrke — lyset vokser i kraft og afslører for os maleren, der holder af morgensens klarhed og renhed. Han har fundet det, han søgte!

Men netop fordi disse lærreder er så stærke i lyset og så renyrkede i deres farver med helt op til hinanden nuancerende farver sælles der vældige krav til lokalet, som dette desværre ikke fuldt er i stand til at opfylde.

Det er ellers så godt og så fuldendt til udstillingsbrug, men Helge Nielsens billeder lever først helt rigtigt, når de får lys på sig. Det problem kunne være klart ved kunstig belysning, men bedre ville det være, om vorherre i al sin mildhed ville spæde de tunge, fordunklende skyer — som lå over stedet, da vi var der — og lade solen skinne over Madseløkke.

Da ville dette udstillings-arrangement være helt ovenud perfekt.

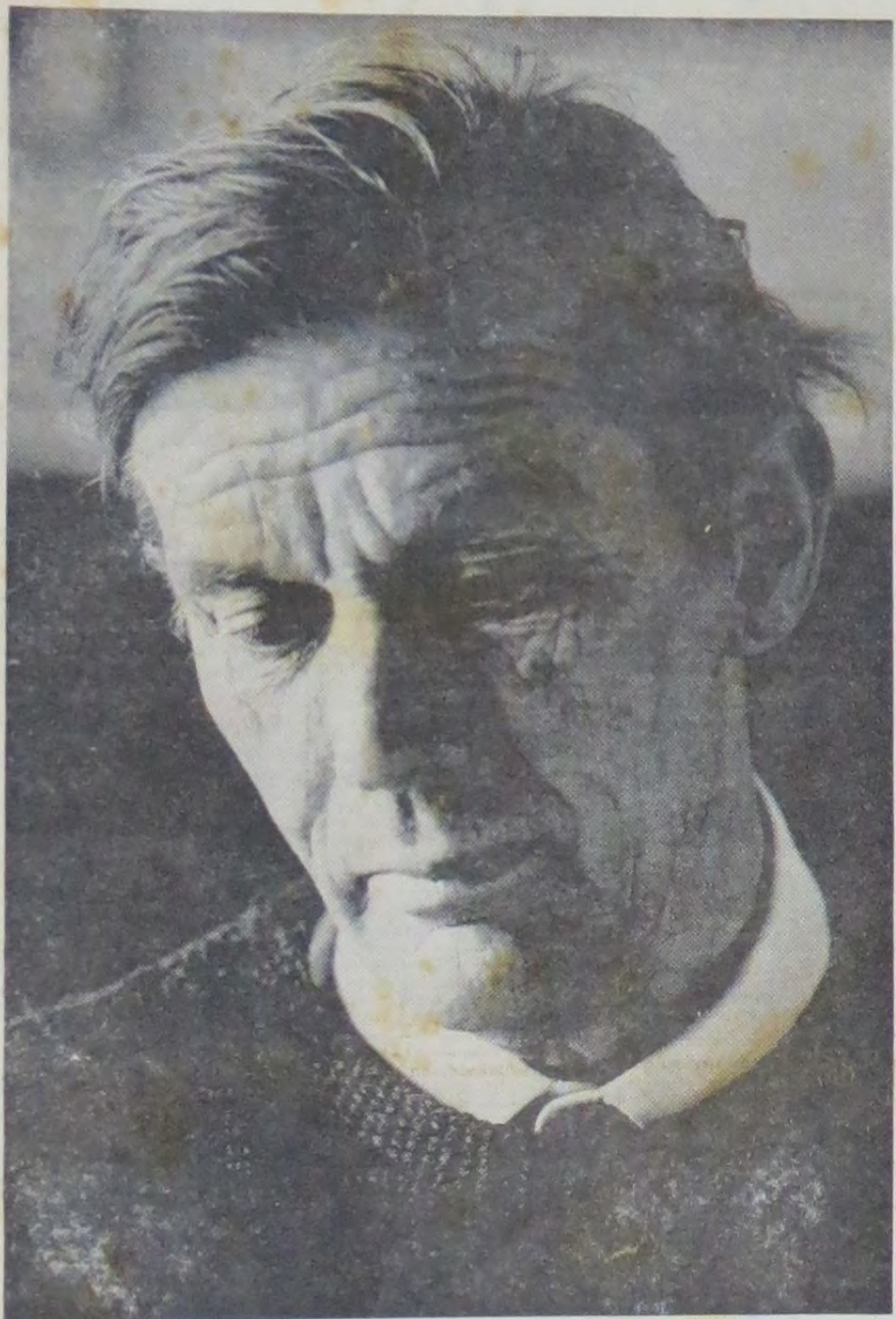
Bogild.

I deres pure ungdom arbejdede Paul Høm og Helge Nielsen en tid sammen som dekorationsmalere på bl. a. Dagmar Teatret i København — lidt senere, at de en dag sammen skulle arrangere udstillinger på Bornholm. Her er de med en baggrund af Helge Nielsens portræt af Oluf Høst.

Bag det hele ligger nok en form for livsglæde...

Siger maleren Paul Høm, Gudhjem, i denne samtale, der har baggrund i den store udstilling på Madseløkke

PAUL HØM, født 2. maj 1905 i Ballerup. Afgang fra Kunstakademiet 1929. Debut Kunsternes Efterårsudstilling 1930. Udstillet der til 1933. Derefter Charlottenborg til 1939, hvor han blev optaget som medlem af kunstnersammenslutningen Den Frie. Repræsenteret på Statens Museum for Kunst, Bornholms Museum og museerne i Kolding, Tønder, Odense og Malme. Har udført altertavler og frescomalerier til kirkerne i Alboek, Hæstrup, Kvong, Østerlars, Bryndum og Frillestad og Bräkne-Hoby i Sverige. Frise i forhal til Falkenbergsgårdens Gymnasium. Fresco i festsalen på Vestjysk Gymnasium, Tarm. Udsmykning af korvæg i Christianskirken, Lyngby. Akademiets lille guldmedalje 1938. Eibeschützke Præmie og Eckersbergmedaljen. Oluf Hartmanns Legat 1945.

— Enten De nu kan eller ej, så bør De alligevel lægge vejen om ad Alting-Sandvigs Madseløkke i påskedagene og se på Paul Høm-billeder. Bornholms Kunstforening lægger i disse for-påskedage den berømte sidste hånd på værket — godt 70 malerier og kartoner og et udvalg af tegninger. Det er ting, der er hentet i København og omegn og desuden her på Bornholm. — For Kunstforeningen bliver det den store anstrengelse for i år, og for Høm personligt den største udstilling, han nogen sinde har deltaget i. Den største udstilling hidtil i Paul Høms frodige malerliv fandt sted i Københavns Kunstforening for knapt 25 år siden. Det var dengang, nazismens udoovers huserede i Danmark. Da Høm var på vej ind til udstillingslokalet på Gl. Strand, blev der bisset luftalarm. Det var en alarm, som tyskerne havde lavet — for at kunne tage politiet i nogenlunde ro og magt. — Jeg måtte som alle andre søge ned i et tilflugtsrum, fortæller Paul Høm. Færnsiering blev der ikke noget af, for den skulle finde sted netop som alarmen var. Da jeg senere på eftermiddagen kom ned til Bornholmerbåden, var der en mærkelig panikagtig stemning. Det viste sig, at der var skjult en del politifolk i bådens laast. De blev alle taget af tyskerne og ført væk. — Sådan noget sker ikke denne gang.

I malerlære

— Har De nogensinde spekuleret over, hvad det er, der får mennesker til at beskæftige sig med deres omgivelser rent malerisk? — Nej, jeg tror, det er noget, der ligger i en, og har man det så dan og samtidig får muligheden for at få lov at arbejde med det, så

kan man nå dertil, at det er en uundværlig del af en selv. Det er vel noget, der er startet i barneårene. På et eller andet tidspunkt af barndommen maler og tegner vi alle af hjertens lyst uden i grunden at mene noget med det. For de første år bliver det alvor, men jeg var ikke ret gammel, før jeg fandt på virkelig at forsøge den vej. Derfor kom jeg i malerlære, gik i teknisk skole og kom så på akademiet. Det var den traditionelle vej for en maler dengang, og det har heller ikke været nogen dårlig vej. Jeg mener, jeg har lært noget om farver, og da min far var litograf, så er det vel heller ikke anderledes end at jeg også hos ham har modtaget en påvirkning, som førte til beslutningen om at blive maler. Men alvoren og kravene kom først, da jeg tog fat på akademiet. Kammeraterne var bl. a. Heerup, Hartz og Grenbech. Det var omkring lige i de år, hvor de abstrakte tog fat — Richard Mortensen, Egil Jacobsen, Hans Ølgaard og flere andre tog til Bornholm. Richard Mortensen lavede Danmarks første abstrakte billede i Gudhjem dengang. — Hvornår kom De selv til Bornholm? — Det var i 1932. Jeg havde hørt så meget om den og er heller aldrig blevet skuffet. De vil måske sige, at jeg ikke maler Bornholm direkte, men Bornholm betyder så meget for mig, at jeg føler, det er det bedste sted for mig at arbejde her. Derfor bor jeg her på bakken over Sølens-bugten, men jeg går ildes ud og henter mine motiver. Jeg finder dem, hvor jeg er, og jeg maler det, jeg ser. — Mener De, man kan kende no-

get af det. Deres lærere har givet Dem, i Deres arbejde? — Ja. De mennesker, man færdes i blandt, påvirker en altid mere eller mindre. Vi søger allesammen at lære af det positive, vi møder hos andre og i det miljø, vi færdes i. Og det er givet, at jeg som ganske

Familien Høms hus er kønt og gammelt, og man har ved restaureringen af det opnået et ualmindelig fint resultat. I et af rummene fandtes endnu denne alkove. Man fandt det synd at fjerne den, og nu bruges den af husets herre, der af hensyn til morgensolens stråler har indmuret et lille staldvindue næsten lige over hovedpudden.

ung maler har ladet mig påvirke meget af de lærere, jeg havde, og som jeg så op til. Der er ingen tvivl om, at man kan genfinde nogle af de grundætningslag, de docerede i mine egne arbejder. Lærerne var professorerne Aksel Jørgensen og Ejnar Nielsen. Jeg tror nok, det er den sidste, der har gjort størst indtryk på mig. Han var mere i overensstemmelse med mit eget gemyt. I et leksikon står, at han karakteriseredes af en stræben mod monumental virkning og en hang til dunkel symbolik. Jeg mener, det er rigtigt bedemt, selv om jeg nok selv holder mere af at arbejde med de klare, lyse farver, som man møder dem herovre året rundt. Ejnar Nielsen var på en måde meget forenkende i sin opfattelse af ting og tillige meget beskrivende og skildrende. Der var noget med tidlig renaissance hos ham, og det er også det, der optager mig mest.

Man bestemmer ikke selv

Jeg begejstres ved det, jeg ser omkring mig — selve tilværelsen og den natur, den udfolder sig i. Men det gør de andre — kollegerne — jo også. Mennesket er noget væsentligt for dem som det er det for mig — men jeg skal have noget at se på for at kunne male. Jeg prøver at få det til at ligne så godt, jeg overhovedet magter, men billedet bliver jo alligevel aldrig det, jeg nøjagtigt har set foran mig. Et billede skal — hvilket er både lykken og ulykken i det at male — igennem utallige processer, før jeg kan slippe det. — Men det er vel ikke ensbetydende med, at det er færdigt? — Jo, når det begynder at arbejde på egen hånd og man ikke kan kontrollere det selv, så er det færdigt. Så skulle det være kunst — hvis man altså kan lave kunst. Lykkes et billede, er det fordi, det har grebet en.

Hvis man kan smitte andre

— Hvad venter De nu af en udstilling som den forestående? — Jeg venter mig sådan set ikke noget håndgribeligt, men jeg er glad for, at foreningen giver mig denne chance, og ikke mindst har Niels Østergaard animeret mig til at gå med på ideen og har tilrettelagt udstillingen. Madseløkke har tilmed de bedste udstillingsbetingelser, man kan ønske sig. Hvad udstillingen ellers engår, ville det være af betydning for mig, hvis andre kan opleve tingene på samme måde, som jeg selv. Når man føler, at en ting lykkes for en, oplever man en naturlig glæde, og kan man smitte andre med den glæde, synes jeg, man har nået noget. — De har eksempelvis glædet mange med deres skildringer af mor og barn — der er en intimitet og vemodig, lyrisk holdning, som er noget karakteristisk for Deres malerimåde? — Mor og barn-temaet kan jo i grunden være noget meget banalt; ja, ikke som skildring, for det er noget af det bedste, som vi lever med altid, men selv med faren for at tangere det sentimentale, kan jeg ikke slippe det. — Flere billeder her i atelieret giver denne verden varmt og levende — barnets tryghed og moderens ømhed, men der er også et

I atelieret står enkelte af de billeder, man får at se på udstillingen i påskedagene.

billede med et barn, som De har anbragt mellem et par store træer med ærverdige alder og som så har et stort, åbent landskab i baggrunden.

— De enkelte dele har jeg hentet lige uden for vinduerne, og barnet er et barnebarn. Jeg maler det, jeg lever med, og selv om et billede er lavet indendørs, så har det jo alligevel noget at gøre med årstiden. Jeg håber, andre vil kunne mærke det. Det er klart, at jeg må forenkle det noget, fordi jeg forsøger at male farverne i lyset, men det skulle så netop være en higen efter at fastholde miljøet.

Kirken er det smukkeste

— Er det rigtigt at sige, at det er et almindeligt indtryk, at De først og fremmest maler for andre? — Hvis det er tilfældet, har jeg nået meget, men jeg maler nok lige så meget for min egen skyld. Der ligger selvfølgelig en lyst til at give noget videre. Sådan tror jeg, alle malere har det, men bag det hele ligger nok først og fremmest en eller anden form for livsglæde, jeg gerne vil have lov at udtrykke — eller en taknemmelighed over at have det så godt, som man har det. Og det med, at jeg har arbejdet i kirker med farver, dekoration og altertavler, er også nært knyttet til det. Jeg synes, kirken altid taler til en. Det er for mig det smukkeste sted at arbejde. Vi har alle på en eller anden måde et forhold til kirken. Det lyder måske højtideligt, men vi kommer da ikke uden om, at her begynder livet, og det ender også der.

Derfor er det en opgave at gøre det så æstetisk som muligt.

Noget vil altid være tidløst

— Kunne De tænke Dem at arbejde abstrakt? — Abstrakt er jo mange ting. Jeg må naturligvis forenkle tingene meget, men jeg befinder mig bedst på mit eget gebet. Det er måske en slags nalvetet ikke at følge tiden op, men jeg respekterer dem, der kan det. Måske er det et tegn på senilitet ikke at følge tiden op på den måde. Det håber jeg nu ikke og tror det heller ikke, men jeg må indrømme, at når jeg på et billede kan se, at det f. eks. er malet i 1927 eller i 1967, så er det ikke noget plus for billedet. Jeg er lige så interesseret i gamle som nye billeder. Der er nemlig noget, der aldrig vil være anderledes, ligegyldigt hvor meget menneskene laver om på leveform og ydre påvirkninger. En vis del af tilværelsen er tidløs. Det er nok lidt flot, når jeg siger, at jeg er mest interesseret i at lave noget tidløst, men jeg kredser ustandseligt om netop disse elementer. — Når jeg f. eks. ser ud af vinduet og oplever havet neden for havbakkerne og op langt kysten med Bokul som en silhuet bagude, tænker jeg, at sådan må det også have set ud for tusinder af år siden. Det er en del af det tidløse, mennesket oplever ... Bøggild.

PAUL HØM

MADSELØKKE

ALLINGE-SANDVIG

fra skærtorsdag til tirsdag den 16. april 1968

SIGURD VASEGAARD

Påskeudstilling

PÅ MADSELØKKE

ALLINGE-SANDVIG

fra skærtorsdag til onsdag den 9. april 1969

Påskeudstilling

på Madseløkke

Kunst

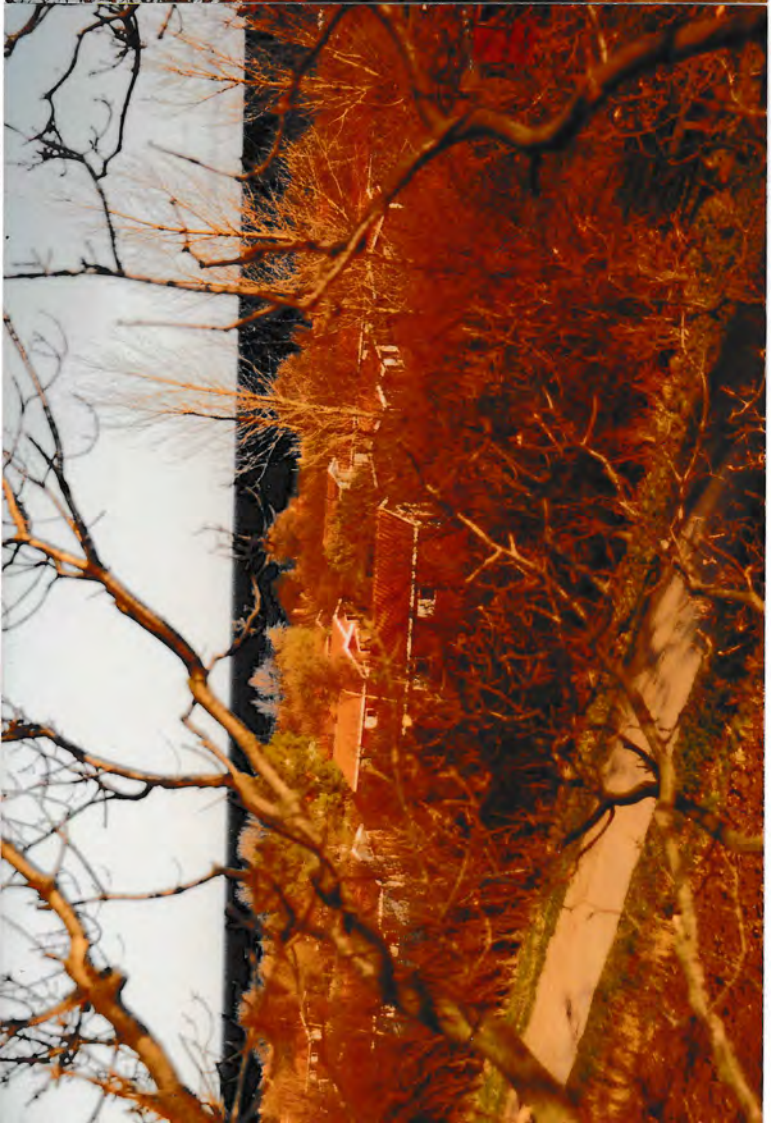
i bornholmske hjem

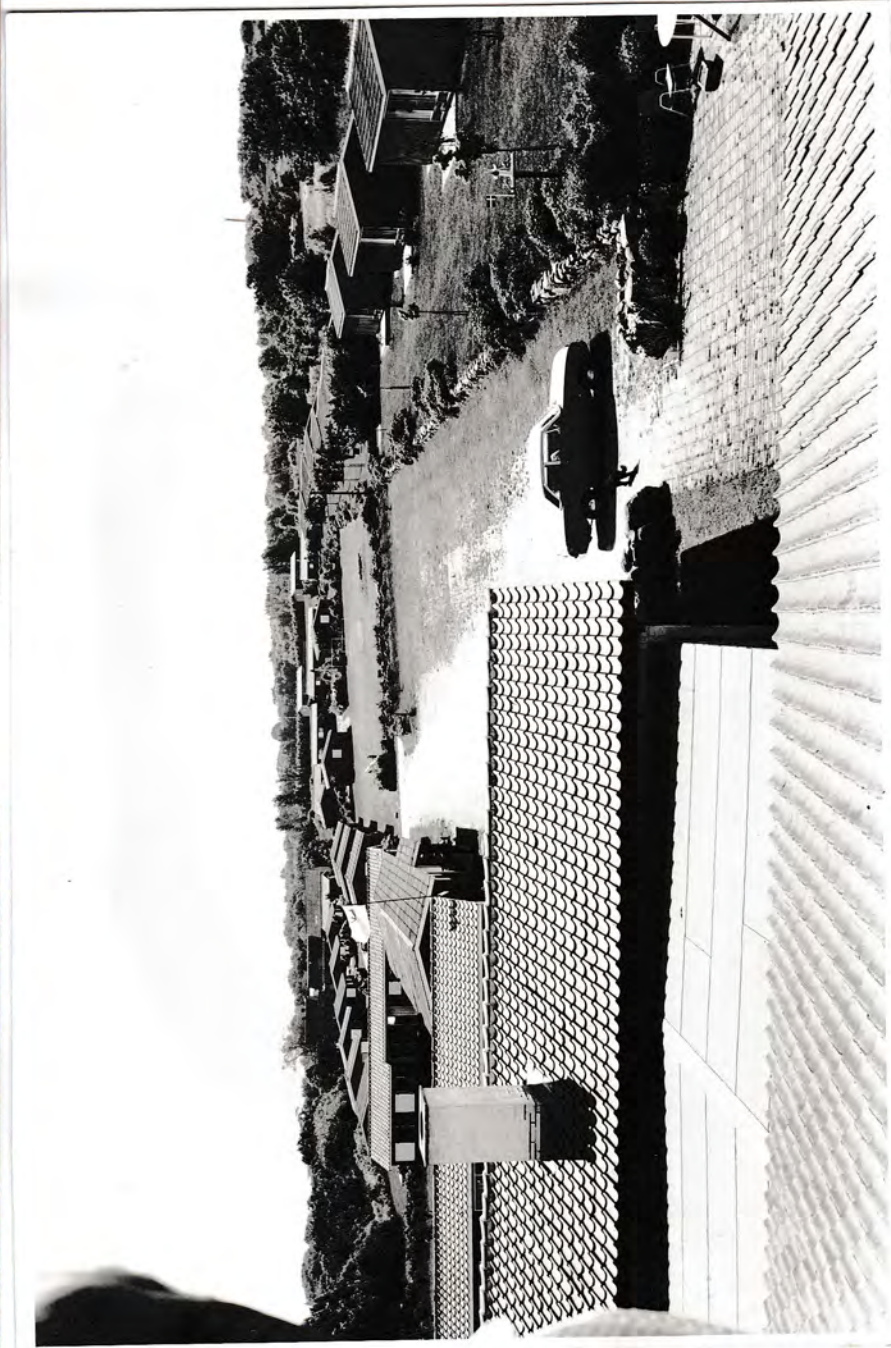

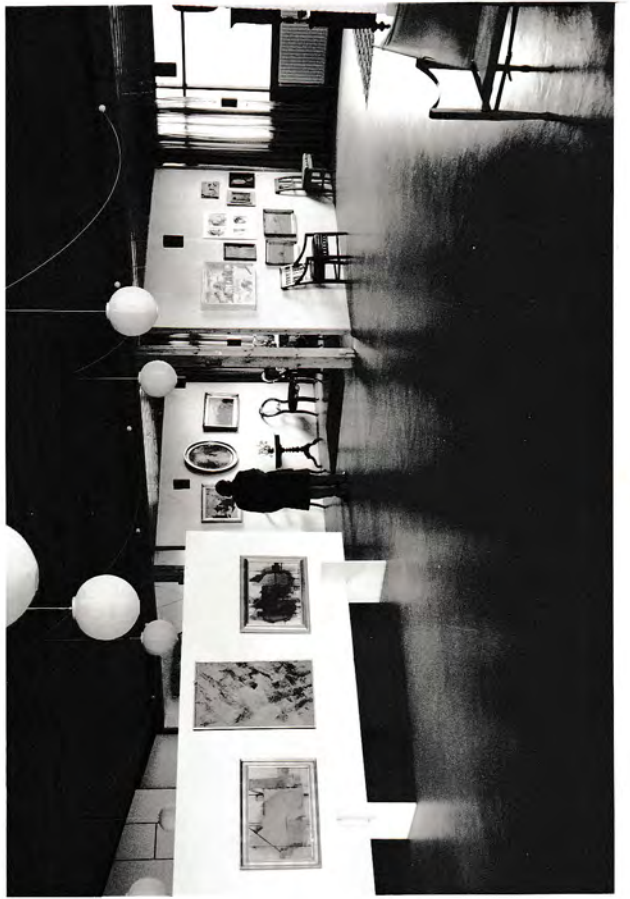
fra skærtorsdag til
mandag den 3. april 1972
kl. 10-17

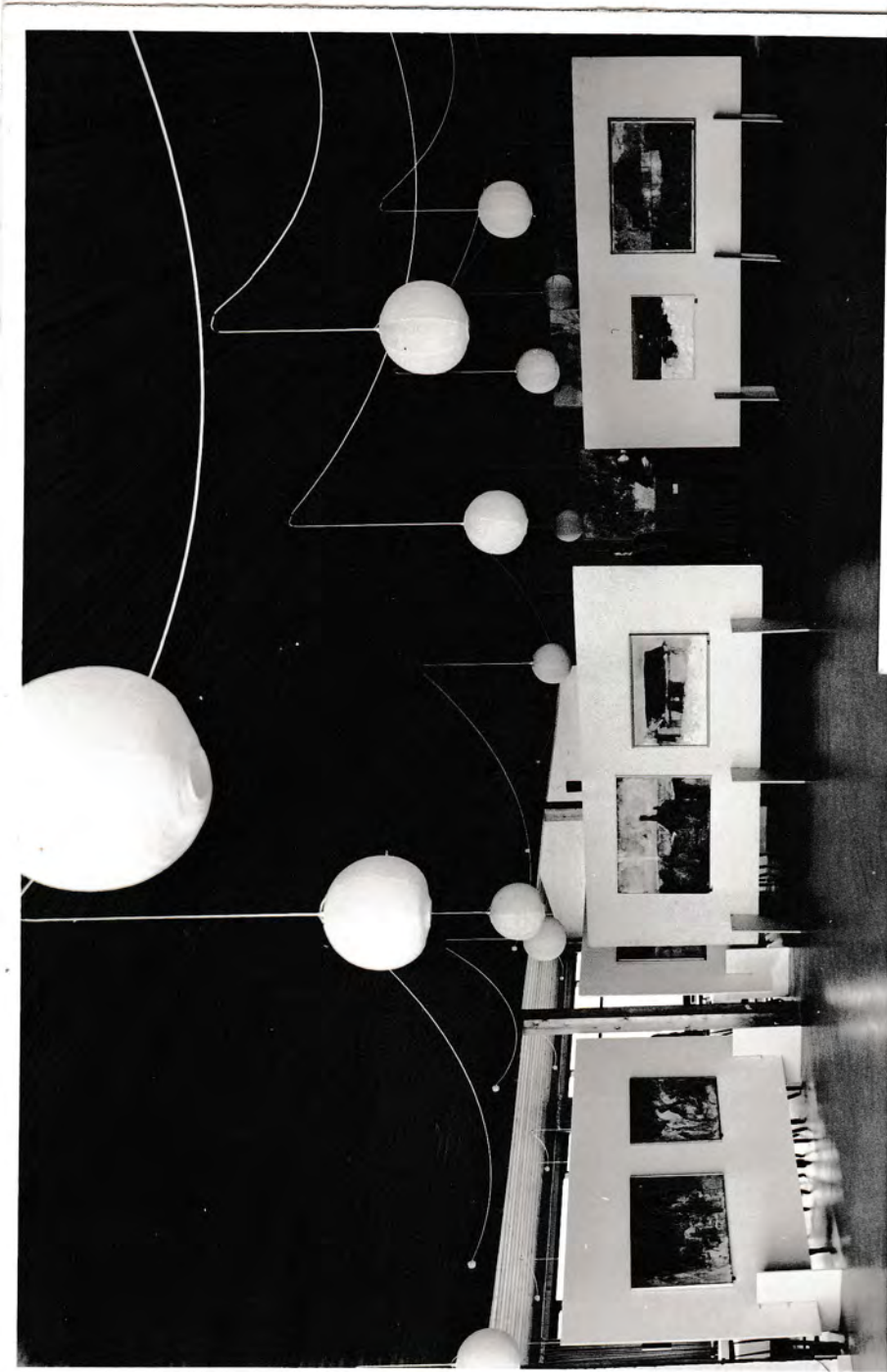

Rilsen Arno og Kirsten nr 33

Madseløkke udbygges

Atter gang i byggeriet på feriecentret mellem
Allinge og Sandvig

**Nu omdannet til et kommanditselskab, hvori
otte har ydet tilskud**

RØNNE, mandag: Efter vinterperioden er fuldførelsen af feriecentret Madseløkke ved Strandvejen mellem Allinge og Sandvig nu genoptaget.

Arkitekt Gustav Kjølby nåede i fjor ikke at opføre alle de 50 sommerhuse han fik tilladelse til og heller ikke centerbygningen, feriebyens hovedbygning, bl. a. fordi hele det store anlæg ikke kunne gennemføres med den frist byggetilladelsen levnedede ham før sæ-

sonen. Men feriebyen kom da i drift i fjor, og nu bygger man altså videre. Byggeriet omfatter en række sommerhuse på den anden side af den vej, der fører op til helle-ristningerne, samt centerbygningen.

Centerbygningen vil i modsætning til den oprindelige plan ikke blive på to etager, men på én. Samtidig udvides dog grundplanen. - Bygningen vil foruden køkken,

spisesal og kafferum få et anretterværelse, og mod nord bygges der terasser. Mod syd opføres en mindre bygning med TV-værelse, reception, garderober o. s. v., og mellem denne bygning og hovedbygningen indrettes en hall med pejs.

Feriecentret Madseløkke er i disse dage, hvad det rent økonomiske angår, blevet omorganiseret. Arkitekt G. Kjølby har overdraget centret til kommanditselskabet Madseløkke for en købesum på 1.584.199 kroner, ejendomsskylden er 1.123.000 kr. Arkitekt Kjølby er komplementar, altså ansvarlig for alle hæftelser, medens kommanditisterne kun hæfter for deres indskud. Der er ialt otte kommanditister, nemlig Holger Bidstrup, Gudmund E. Bloch, Ernst Kjærgaard og K. Skovgaard Sørensen foruden fire af sidstnævntes personlige kontakter ovre.

Kommanditselskabets bestyrelse består af Holger Bidstrup, G. Kjølby og Skovgaard Sørensen. ig.